

Dziś w numerze
Dodatek DOM i OGRÓD – 12 stron

100% POLSKIEGO KAPITAŁU

Tygodnik

Tucholski

nr 17 (1625) 27 kwietnia 2023

ISSN 1234-6314

cena 4,60 zł (w tym 5% VAT)

Reklama

EXPRESS OPTYK

Tuchola, ul. Pocztowa 4

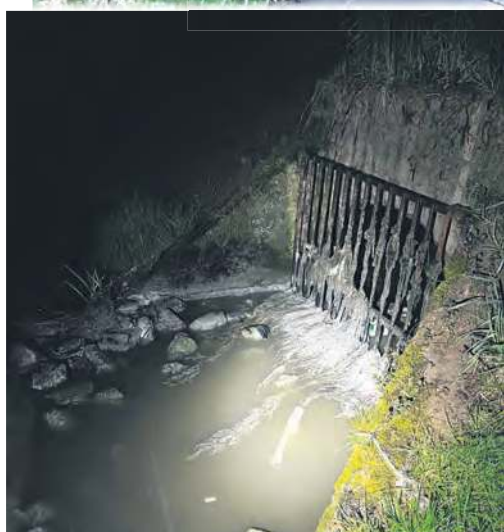
BADANIE WZROKU
UMÓW SIĘ TELEFONICZNIE

501 713 717

Sprawdzają, dlaczego doszło do awarii

Ścieki

w Kiczy

Do zanieczyszczenia ciek doszło na skutek awarii w modernizowanej oczyszczalni ścieków, a tę z kolei miało wywołać dostanie się do instalacji niezidentyfikowanej na ten moment substancji chemicznej. Sprawę bada WIOŚ w Bydgoszczy i tucholska policja. Oczyszczalnia PK jest na monitorowanym, tak jak i stan Kiczy oraz Brdy. Str. 3

**SAMORZĄDOWA
PROPAGANDA
NISZCZY
DEMOKRACJĘ**

**Protest dziennikarzy
i wydawców z całej Polski**

Str. 19

Sprawa szkoły w Śliwiczkach

**Komisja rozmawiała
głównie z... dyrektorką**

Str. 2

Wozy dla OSP?

**Propagandowe czeki
i obietnica... połowy kwoty**

Str. 4

Bank świętuje 155-lecie

Str. 8

Gostycyn

**Pierwsze mieszkalne
bloki od 40 lat**

Str. 10

Kęsowo

**„Zamach na demokrację
w sołectwach” czy realne
szukanie oszczędności?**

Str. 12

Reklama

**SPRAWDZONA
ENERGIA!**

Nie posiadasz
**instalacji
PV?**

SPR

SPRaw sobie
bon o wartości
200 zł,
za skuteczne polecenie
naszych usług!*

+48 52 506 53 61
kontakt@spr-polska.eu
Czersk, ul. Dworcowa 19
www.spr-polska.eu

*dotyczy nowej instalacji PV o mocy powyżej 3kW

Radni uznali, że skargi na dyrektorkę ze Śliwiczek są bezzasadne. Teraz opublikowali uzasadnienia

Komisja rozmawiała głównie z... dyrektorką

Autorka jednej ze skarg chciała wejść na posiedzenie komisji z innymi rodzicami (którzy podpisali się pod pismem), ale przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Gminy Śliwice na to nie pozwolił. Przepisy wskazują jednak, że obrady są jawne. Radni stwierdzili, że zarzuty opisane w skargach „nie potwierdziły się”, choć rozmawiali głównie z dyrektorką szkoły. Argumentów w uzasadnieniach nie podano. W BIP-ie nie ma też protokołów z posiedzeń.

Po raz kolejny wracamy do głównego tematu Szkoły Podstawowej w Śliwiczkach i skarg na pracę dyrektorki tej placówki **Lidii Lipskiej**. Tydzień temu szeroko opisywaliśmy decyzję Rady Gminy Śliwice i późniejsze wydarzenia, które miały miejsce na zebraniu wiejskim w Śliwiczkach. Wszystkie szczegółowe informacje znajdują się w artykule pt. „Skargi rodziców odrzucone. Konflikt się zaostreża”. Przypomnijmy, że podczas sesji z 13 kwietnia, bez słowa komentarza, owe skargi zostały uznane za bezzasadne. 13 obecnych na sali radnych zagłosowało jednogłośnie. W materiałach sesyjnych (dostępnych w Biuletynie Informacji Publicznej) zawarto co prawda projekt uchwały dotyczącej sprawy ze Śliwiczek, ale strony, na których powinny znajdować się uzasadnienia, były puste, choć przewodniczący rady **Zbigniew Zwoliński** informował, że przyczyny podjętych decyzji zawarte są właśnie w uzasadnieniach. Redakcja „Tygodnika” e-mailowo prosiła o udostępnienie kompletnych, przegłosowanych uchwał. Odpowiedzi nie otrzymaliśmy. Dokumenty opublikowano za to w BIP-ie 20 kwietnia – w dniu ukazania się drugiego artykułu.

Zarzuty „nie potwierdziły się”

Teraz obie uchwały (dotyczyły dwóch różnych skarg) zostały uzupełnione o uzasadnienia. W pierwszym dokumencie czytamy m. in., że Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Gminy Śliwice 2 marca 2023 r. „szczegółowo zapoznała się ze złożoną skargą”, zaś 9 marca 2023 r. wysłuchała wyjaśnień dyrektorki szkoły oraz osoby składa-

jącej skargę. Komisja uznała, że zarzuty postawione w skardze „nie potwierdziły się”. Jak napisano:

„W szczególności Komisja podnosi, że osoba skarżąca nie posiada dzieci, które byłyby uczniami Szkoły Podstawowej w Śliwiczkach. Nie była bezpośrednim świadkiem sytuacji opisywanych w skardze, ale dowiedziała się o nich ze słyszenia od innych osób”.

Jak wiemy, kobieta, która napisała tę skargę, faktycznie wozi aktualnie swoje drugie dziecko do szkoły w Śliwiczach. Jednak wcześniej jej starsza córka uczęszczała do placówki w Śliwiczkach.

W piśmie poruszano też m.in. temat zatrudnienia sekretarki w tak małej szkole i sprawę obsługi ksero w placówce – tylko wybrani pracownicy mogli się tym zajmować. W uzasadnieniu napisano, że konieczność przyjęcia do pracy nowej osoby była „spowodowana zaleceniami pokontrolnymi”. Stwierdzono też, że ksero faktycznie obsługuje dyrektorka szkoły i właśnie sekretarka. Wymieniono dalej, że w okresie 2020-2022 r. miało zostać przyjętych do Szkoły Podstawowej w Śliwiczkach siedmioro uczniów, w tym pięcioro spoza terenu gminy Śliwice, z gminy Osie. W tym samym okresie troje uczniów, w tym rodzeństwo, miało przenieść się do Szkoły Podstawowej w Śliwiczach. Jak czytamy w końcowym fragmencie: „Nie zostało wykazane, aby przeniesienie nastąpiło z uwagi na działania dyrektora szkoły. Nie potwierdziły się także zarzuty dotyczące braku współpracy dyrektora szkoły z KGW w Śliwiczach”.

Konkretniej argumentacji jednak nie podano. W „Tygodniku” już wcześniej pisaliśmy o oświadczeniu pań z KGW, które jasno wskazywały na brak wspomnianej współpracy.

Nie rozmawiali z autorkami skarg

W drugim uzasadnieniu stwierdzono, że komisja wysłuchała wyjaśnień dyrektorki oraz wychowawczyni jednej z uczennic. Co ciekawe, przyznało, że nie wysłuchano (na co wskazywaliśmy już w poprzednich tygodniach) osoby składającej skargę, gdyż „chciała ona wejść na posiedzenie Komisji w towarzystwie osób, które nie były przez Komisję wzywane. Próby wyjaśnienia sytuacji ze strony Przewodniczącego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji nie dały rezultatu. Wobec tego Komisja [...] poprzestała na zapoznaniu się z zarzutami wskazanymi w skardze z 31 stycznia 2023 r.”.

Wyjaśnijmy: pod skargą z 31 stycznia, na którą powołuje się komisja, podpisało się oprócz autorki jeszcze kilkanaście innych osób. Poza tym z przepisów ogólnych ustawowych wynika, że posiedzenia komisji są jawne. Mówi o tym też nawet Statut Gminy Śliwice, którego rozdział 9. zatytułowano: „Jawność działania organów gminy, zasady dostępu i korzystania przez obywateli z dokumentów Rady, Komisji i Wójta”. § 120. wskazuje jasno, że „działalność organów gminy jest jawna”, a ograniczenia mogą wynikać wyłącznie z ustaw. I dalej: „§ 121. 1. Jawność posiedzeń sesji i komisji zapewnia się w szczególności poprzez: [...] zapewnienie na sali obrad miejsca dla obywateli wyrażających wolę wstępu na posiedzenia”. Dodano jeszcze, że udział w posiedzeniach jest bierny i polega na obserwowaniu obrad.

Wracając do uzasadnienia, stwierdzono w nim, że do Rady Gmi-

ny Śliwice wpłynęła 14 marca 2023 r. kolejna skarga osoby fizycznej, która „odnosiła się do sytuacji opisanej już w skardze z 31 stycznia 2023 r.”

Jak wiemy z wcześniejszych materiałów, autorką pisma z 14 marca była właśnie jedna z niewpuszczonych na posiedzenie kobiet. Opisała ona kolejne niepokojące sytuacje dotyczące uczniów szkoły, m.in. samookaleczanie. Komisja stwierdziła, że do przedstawionych zarzutów dyrektorka szkoły miała odnieść się w uzupełnieniu pisemnie.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Gminy Śliwice na podstawie wyjaśnień dyrektorki i jednej nauczycielki uznała, że zarzuty postawione w skargach „nie potwierdziły się”. Podkreśliśmy jednocześnie, że nie przeprowadzono rozmów z autorkami skarg. Dodajmy, że w BIP-ie cały czas nie zostały opublikowane protokoły z posiedzeń komisji.

Kamil Tajl

Listy Czytelników

List otwarty od Stowarzyszenia Koło Gospodyń Wiejskich w Śliwiczkach do Wójta Gminy Śliwice, Pana Daniela Kożucha

Sprawa dotyczy wypowiedzi Pana na zebraniu wiejskim w Śliwiczkach dnia 14.04.2023 r.

Powiedział Pan, że Koło Gospodyń Wiejskich w Śliwiczkach korzysta z mediów Szkoły Podstawowej w Śliwiczkach (prąd, woda), piecze ciasta i zarabia, sprzedając je, a za zarobione pieniądze wyjeżdża na wycieczki integracyjne.

Wypowiedź Pana bardzo nas zbulwersowała, ponieważ jeste-

śmy organizacją społeczną, która przez 16 lat aktywnie działa społecznie i charytatywnie na rzecz społeczności Gminy Śliwice.

Czyżby miały to być słowa podziękowania, które miały wzbudzić zazdrość mieszkańców naszej wsi i zarazem skłócić nas?

Wobec powyższego prosimy Pana, Panie Wójcie, aby obciążył nas kosztami za korzystanie z mediów oraz lokalu (magazynku)

Szkoły Podstawowej w Śliwiczkach. W żadnym wypadku nie chcemy, aby szkoła w Śliwiczkach i Gmina Śliwice ponosiła straty z powodu naszej działalności.

Pragniemy zaznaczyć, że nasze Koło Gospodyń działa zgodnie ze Statutem, w którym wymieniona przez Pana działalność jest dozwolona.

Z poważaniem,
Członkinie Koła Gospodyń Wiejskich w Śliwiczkach

Reklama

Twój lokalny
**INSTALATOR
POMP CIEPŁA**

OGRZEWANIE PRZYSZŁOŚCI POMPY CIEPŁA

 ogrzewanie
  chłodzenie
  ciepła woda

1 SPRZEDAŻ

2 INSTALACJA

3 SERWIS

Skontaktuj się z nami i poznaj szczegółową ofertą!

 +48 575 998 111
  kontakt@ceo-odnawialna.pl
  www.ceo-odnawialna.pl

 #EKOPASJA

Duży ładunek nieoczyszczonych ścieków spłynął do Kiczy

Do zanieczyszczenia cieką doszło na skutek awarii w modernizowanej oczyszczalni ścieków, a tę z kolei miało wywołać dostanie się do instalacji niezidentyfikowanej na ten moment substancji chemicznej. Sprawę bada WIOŚ w Bydgoszczy i tucholska policja. Oczyszczalnia PK jest na monitorowanym, tak jak i stan Kiczy oraz Brdy.

Zgłoszenie o prawdopodobnym zanieczyszczeniu rzeki Kicz w Piszczku wpłynęło na numer alarmowy 112 w poniedziałek (24.04) o godz. 18:08. Dokonał go wędkarz bądź przechodzień, którego zaniepokoił stan cieką. Woda w rzece miała mętny kolor, na jej powierzchni unosiły się śnięte ryby, do tego wyczuwalny był zapach ścieków, co też potwierdziły zadysponowane na miejsce służby, m.in. policja, straż pożarna i Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. W ramach kontroli interwencyjnej WIOŚ pobrał z trzech miejsc próbki wody do badań laboratoryjnych, tj. z Kiczy poniżej oczyszczalni ścieków oraz z Brdy w miejscowościach Świt i Pila Młyn.

Surowe ścieki, osad i nieznaną substancję

Pierwsze ustalenia w sprawie mówią o tym, że do Kiczy, a następnie Brdy wpłynęły nieoczyszczone ścieki komunalne wraz z osadem na skutek awarii w modernizowanej oczyszczalni ścieków. Tę z kolei miało wywołać dostanie się do instalacji niezidentyfikowanej na ten moment substancji chemicznej.

– Wstępne wyniki badania wody, jakie otrzymaliśmy od WIOŚ z Bydgoszczy, wskazują, że ta substancja również znalazła się w wodzie. Badania szczegółowe jeszcze trwają. Dopływ ścieków ustał po zamknięciu odpływu z oczyszczalni i skierowania ich do zbiornika retencyjnego. Te ścieki, które wpłynęły do Brdy, zostaną szybko rozcieńczone. Mamy nadzieję, że sytuacja

W poniedziałek wieczorem na powierzchni Kiczy unosiło się 20 śniętych ryb. Fot. WIOŚ w Bydgoszczy

się nie pogorszy, że śniętych ryb nie przybędzie. Nie są prowadzone żadne działania mające oczyścić akwen, ponieważ nie jest to substancja ropopochodna – informuje **Bogusław Pinkiewicz**, rzecznik prasowy PGW Wody Polskie.

Chemia załatwiła biologię?

Na czym dokładnie miała polegać sama awaria?

– Istnieje podejrzenie, że substancja chemiczna, która została wprowadzona na oczyszczalnię, spowodowała spadek tlenu w komorach napowietrzania, co z kolei doprowadziło do znaczącego pogorszenia kondycji osadu. Nie był on w stanie dalej czyścić ścieków, dlatego do Kiczy wpłynęły surowe ścieki wraz z osadem – wyjaśnia **Małgorzata Witkowska** z WIOŚ w Bydgoszczy. Jak zaznacza, każdy spust ścieków jest niekorzystny dla środowiska, bo powoduje i oddlenienie, i eutrofizację wód. W tym przypad-

ku mowa jest o dużym ładunku, być może dodatkowo z nieznaną jeszcze substancją chemiczną. Na ten moment działania WIOŚ ukierunkowane są na sprawdzenie czynności podejmowanych na oczyszczalni oraz stanu wód powierzchniowych.

– Sprawdzamy, dlaczego doszło w niej do awarii, czy miało to związek z prowadzoną modernizacją. Nie wykluczamy w tej chwili żadnej przyczyny, domniemany dopływ substancji do oczyszczalni to jedna z hipotez. Będziemy próbowali potwierdzić nasze przypuszczenia. Na początku przyszłego tygodnia powinny być już znane kompletne wyniki badań, które dadzą obraz tego, co się dzieje w wodzie, jakie jest pogorszenie jej stanu – dodaje naczelniczka wydziału inspekcji.

Modernizowany zakład pracuje mniej wydajnie

O zabranie stanowiska w sprawie poprosiliśmy **Tomasz Stybaniewi-**

Mocno zauważalne było zamulenie rzeki. Fot. KP PSP w Tucholi

cza, prezesa Przedsiębiorstwa Komunalnego w Tucholi, w skład którego wchodzi oczyszczalnia odbierająca ścieki z czterech gmin. W odpowiedzi otrzymaliśmy treść zawiadomienia o awarii, jaką oczyszczalnia przesłała do WIOŚ-u, już kiedy jej inspektorzy byli w drodze na miejsce zdarzenia. „Dzisiaj w godzinach rannych zauważono na oczyszczalni ścieków w Tucholi gwałtowny spadek tlenu na reaktorze biologicznym. Przypuszczalnie do oczyszczalni wraz ze ściekami dopłynęła jakaś substancja, która zachwiała procesem oczyszczania. Pierwszą czynnością, jaką podjęto w tej sytuacji, było podniesienie ciśnienia na dmuchawie celem dostarczenia większej ilości tlenu. Mimo intensywnego natleniania kondycja osadu nie poprawiała się. W związku z tym zdecydowano o wstrzymaniu odpływu ścieków do odbiornika (rzeka Kicz) i przekierowanie do zbiornika retencyjnego. Oczyszczalnia jest w trakcie modernizacji, obecnie pracuje na połowie ciągu biologicznego, wskutek czego jest bardzo czuła na wszelkiego rodzaju niedopuszczalne substancje, które mogą dopływać do oczyszczalni ze ściekami komunalnymi” – informuje w piśmie z 24 kwietnia

Krzysztof Joppek. Już w rozmowie z nami kierownik oczyszczalni przyznaje, że po zakończeniu prac przy modernizacji obiektu nie powinno dochodzić do podobnych incydentów z racji tego, iż będzie prowadzony pomiar podstawowych parametrów ścieków na ich dopływie do oczyszczalni.

– Jeśli dostaniemy sygnał, że coś jest nie w porządku z daną partią, przekierujemy ją na retencję. Między innymi dlatego tę modernizację przeprowadzamy – informuje Joppek.

Zbiorniki retencyjne mają ograniczoną pojemność, dlatego też oczyszczalnia musi sukcesywnie odprowadzać oczyszczone ścieki do środowiska, co ma też miejsce aktualnie. Z innej oczyszczalni dowożony i wszczepiany jest czynny osad, żeby proces technologiczny oczyszczania ścieków przywrócić do normy.

Niezależnie postępowanie w sprawie prowadzi tucholska policja.

– Na ten moment nie ma osoby, wobec której toczyłoby się postępowanie. Na razie weryfikujemy, czy na oczyszczalni doszło do znamion czynu zabronionego – informuje **Łukasz Tomaszewski**, oficer prasowy KPP w Tucholi.

Agata Wiśniewska

Reklama, ogłoszenie płatne

OKNA I DRZWI PCV

D

DRUTEX

AUTORYZOWANY PUNKT SPRZEDAŻY
TUCHOLA, UL. POCZTOWA 3
tel. 664 958 355

CIEPŁE OKNA

OGŁOSZENIE

Burmistrz Tucholi podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Tucholi, a także na stronach internetowych www.bip.tuchola.pl został wywieszony na okres 21 dni wykaz dotyczący sprzedaży, na rzecz użytkownika wieczystego, działki położonej w Tucholi przy ul. Towarowej.

Bliższych informacji udziela Urząd Miejski w Tucholi (pok. 204), tel. 52 564 25 30.

Blacha od ręki!

Tanie Dachy

tel. 516 836 355

sprzedaż - pomiar - montaż

- dachy • rynny
- akcesoria
- garaże • okna
- obróbki blacharskie

OGŁOSZENIE

Burmistrz Tucholi podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Tucholi został wywieszony na okres 21 dni, a także zamieszczono na stronach internetowych www.bip.tuchola.pl – /NIERUCHOMOŚCI/ wykaz dotyczący sprzedaży działki położonej w Tucholi przy ul. Piotra Szafracza przeznaczonej jako teren usług nieuciążliwych z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Bliższych informacji udziela Wydział Mienia (pok. 204), tel. 52 564 25 30.

Tuchola i obchody 3 Maja

Uroczystości z okazji 232. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja w Tucholi rozpocznie msza święta w intencji Ojczyzny w kościele pw. Świętego Jakuba Apostoła. Początek nabożeństwa o godz. 12.00. Zbiórka delegacji i pocztów sztandarowych 10 minut wcześniej. Po mszy przemarsz pod pomnik Matki Boskiej Królowej Korony Polskiej na plac Wolności, gdzie okolicznościowe przemówienie wygłosi burmistrz Tucholi, a delegacje złożą wiązanki kwiatów. (aw)

Reklama, ogłoszenie płatne

AUTO

REJESTRACJE

AKCYZA, TABLICE, TŁUMACZENIA UBEZPIECZENIE OC/AC
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA REJESTRACJI POJAZDÓW
TUCHOLA • ul. Świecka 74-76 (przy rondzie) tel. 535-005-001

OBWIESZCZENIE

Nadleśnictwo Trzebciny zawiadamia o wprowadzeniu czasowego zakazu wstępu do lasu na terenie Leśnictwa Zimne Źdroje.

Zakaz wstępu obowiązuje od 25 kwietnia 2023 r. do 12 maja 2023 r.

W tym terminie wykonywane będą zabiegi agrolotnicze zwalczające szkodniki owadzie.

Szczegółowe informacje dostępne są na stronie www.trzebciny.torun.lasy.gov.pl

Propagandowe czek i obietnica... połowy kwoty

OSP Lubiewo próbuje łączyć środki na zakup nowego, ciężkiego wozu. Po zobaczeniu rządowego czeku w gminie na chwilę wybuchła euforia. Radość trwała jednak bardzo krótko. Okazało się, że dofinansowanie to tylko 50% z tego, co pokazano na pierwszym planie...

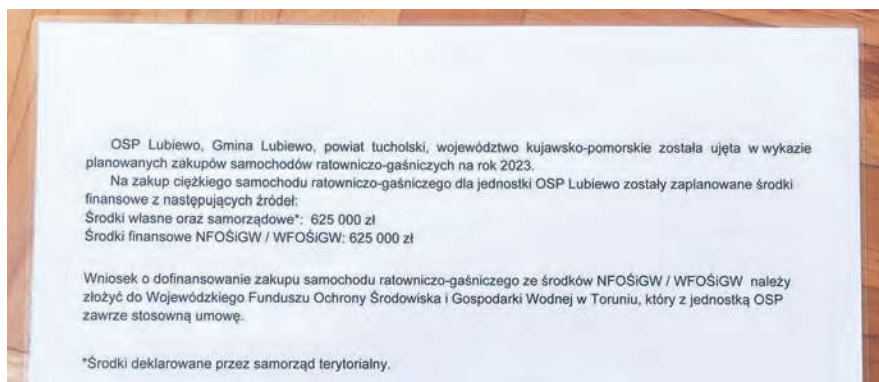
O tym, że Ochotnicze Straże Pożarne i poszczególne samorządy będą miały problemy ze sfinansowaniem zakupu nowych wozów „Tygodnik Tucholski” alarmował już pod koniec lutego w artykule pt. „Nowe wozy dla OSP? Nie tak szybko...”. Wtedy MSWiA z dumą ogłaszało, że w skali

całego kraju zakupionych zostanie aż 675 samochodów. W oficjalnych komunikatach pomijano jednak istotne informacje. Kiedy zagłębiliśmy się w temat, okazało się, że jednostki nie wiedzą, jakie realnie pieniądze otrzymają. Mówiło się jedynie o dofinansowaniu na poziomie 50% wartości nowego wozu. Nie określono, o jaką konkretnie kwotę chodzi. Rządzący odrzucili medialny sukces, ale sami zainteresowani, czyli strażacy, nie wiedzieli, na czym stoją.

Kolejną odsłonę tej w głównej mierze wizerunkowej gry mogliśmy obserwować w pierwszym tygodniu kwietnia. W Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Świeciu zorganizowano uroczyste rozdanie promes dla OSP w formie, do której rządzący zdążyli już nas przyzwyczaić – dużych, tekturowych czeków. Na spotkanie zjechali posłowie Prawa i Sprawiedliwości z regionu, m.in.: **Ewa Kozanecka** (od początku jest jedną z głównych twarzy programu dofinansowań), **Tomasz Latos** czy **Piotr Król**. Do Świecia udali się też druhowie z OSP Lubiewo, którzy wnioskowali o zakup ciężkiego wozu oraz wójt gminy Lubiewo **Joanna Jastak**. W internecie szybko zaczęły krążyć zdjęcia, na których widać przedstawicieli naszego terenu (i uśmiechniętych posłów) z czekiem z wypisaną dużą czcionką kwotą 1.250.000 zł. Początkowo w Lubiewie wybuchła euforia, wszak takie środki prawie w 100% pokryłyby zakup potrzebnego samochodu!

Wizerunkowa zagrywka

Ostudzenie emocji nastąpiło jednak bardzo szybko. Po wczy-

Dopiero na odwrócie „czeku”, którego nikt do zdjęcia nie pokazuje, widać szczegółową rozpiskę. Gmina Lubiewo na ten moment nie dysponuje takimi „deklarowanymi środkami”. Fot. (kt)

taniu się w treść czeku okazało się bowiem, że jest to „dofinansowanie do zakupu ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego o wartości 1.250.000 zł”. Dopiero na odwrócie tektury napisano, dużo drobniejszym drukiem, że państwo prześle 50% promowanej na pierwszej stronie kwoty, czyli 625.000 zł. Drugie tyle OSP wspólnie z samorządem musi zorganizować samo. Huczne rozdawanie czeków (również na naszym terenie) rząd organizował już kilkakrotnie. Nigdy nie zdarzyło się jednak, żeby wytuszczona kwota wpisana na przodzie promesy, okazywała się tylko wartością danej inwestycji/zakupu, a nie realnym dofinansowaniem. Przekaz isticie propagandowy.

W zeszły czwartek (20 kwietnia) po sesji Rady Gminy Lubiewo odbyło się robocze spotkanie, na którym druhowie przedstawiali raport z aktualnej sytuacji. Przypomnijmy: radni zadeklarowali wcześniej, że z budżetu gminy są w stanie dołożyć do zakupu 300 tys. zł (trudną sytuację finansową samorządu opisywaliśmy już kilkakrotnie). 625 tys. zł ma pochodzić od państwa (dofinansowanie przejdzie przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu). Ze wstępnych analiz wynika, że dalej brakuje minimum 325 tys. zł. Ale to nie koniec...

– Druhowie już w marcu odwiedzili dwie firmy, które w Polsce zajmują się produkcją wozów strażackich. Po zapoznaniu się z realiami okazało się, że cena wozu bojowego w naszej specyfikacji, czyli podstawowej, bez żadnych fajerwerków

wyposażeniowych, wynosi w jednej firmie 1.550.000 zł, a w drugiej 1.700.000 zł – referował **Marek Rytlewski**, który przybył na spotkanie wraz z przedstawicielami OSP.

Abstrahując już od poziomu państwowego dofinansowania, jasno widać, że za ogłaszane na czeku 1.250.000 zł OSP Lubiewo nie jest w stanie kupić ciężkiego wozu. Realnie brakuje na ten moment nie 300 tys., a grubo ponad pół miliona złotych...

Jak najszybciej potrzebny przetarg

Rytlewski tłumaczył dalej, że pierwszym krokiem musi być ogłoszenie przez gminę przetargu na zakup wozu. Dopiero po jego rozstrzygnięciu okaże się, ile tak naprawdę trzeba dobrać. Zauważał także, że należy działać szybko, bo istnieje realne niebezpieczeństwo zmiany cen u producentów – według informacji, które powzieli druhowie, samochody już za 2 miesiące mogą być jeszcze droższe. OSP wysłała prośby o dofinansowania do różnych firm i instytucji,

Tak wygląda przód „czeku”. Na pierwszy rzut oka może się wydawać, że OSP otrzyma całą tę kwotę. Tak było w przeszłości przy okazji licznych promes dla samorządu wypisywanych na podobnych „czekach”. Fot. (kt)

Takie zdjęcia szybko zaczęły krążyć w internecie. Przy Joannie Jastak ustawiła się posłanka Ewa Kozanecka. Fot. OSP Lubiewo

ale druga strona chce konkretów – ile jeszcze brakuje? Odpowiedź na to pytanie może dać tylko przetarg. Jednostka cały czas działa, organizuje zbiórki elektrośmieci, sprzedaż ciasta itp. Choć akcje przynoszą wymierne efekty (łącznie, na dzisiaj kilkadziesiąt tysięcy złotych), to przy tak dużym projekcie są nadal kroplą w morzu potrzeb.

Do naszej redakcji co rusz dochodzą głosy mieszkańców, którzy pytają, dlaczego OSP dalej zbiera pieniądze, skoro otrzymała ponad milion złotych z państwa. Tak działa na ludzi opisany wcześniej czek, który bardzo łatwo błędnie

odczytać. Jednostka dostała zapewnienie o dofinansowaniu jedynie połowy promowanej kwoty!

Czy ciężki wóz w Lubiewie jest w ogóle potrzebny? Takie pytania też padają. Zarówno druhowie, jak i wójt odpowiadają, że tak. W jednostce jest wysłużony, blisko 40-letni samochód marki Daf ginaf. Nasi rozmówcy argumentują, że na terenie gminy powinien być przynajmniej jeden, w pełni sprawny ciężki wóz, tym bardziej w jednostce wpisanej do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Do tematu będziemy wracać.

Kamil Tajl

Reklama

Producent pelletu

ZABROCCY®
PIEKNO W CZYSTEJ FORMIE

Promocyjna cena

nr tel. 52 33 40 369

Okoniny Nadjeziorne 14, 89-530 Śliwice

OGŁOSZENIE

Burmistrz Tucholi podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Tucholi, a także na stronach internetowych www.bip.tuchola.pl został wywieszony na okres 21 dni wykaz dotyczący sprzedaży działek położonych w Tucholi przy ul. Sokolniczej z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz w Tucholi w okolicy ul. Czarna Droga i ul. Kasztanowej z przeznaczeniem do zabudowy mieszkaniowej jako funkcji podstawowej z dopuszczeniem usług nieuciążliwych jako funkcji uzupełniającej.

Bliższych informacji udziela Urząd Miejski w Tucholi (pok. 204), tel. 52 564 25 30.

Makabryczny wypadek ze stalowym prętem. Z urazem głowy nieprzytomną zabrano do szpitala

ZRM, straż i policja ruszyły do nocnego wypadku w jednym z domów w gm. Cekcyn. Kobieta ucierpiała w sposób wręcz makabryczny. Jak doszło do wypadku, musi teraz ustalić policja. Sprawdzamy cały poprzedni tydzień interwencji lokalnych służb.

kronika policyjna

- W środę 19.04 około 22:00 w Bysławiu kierujący audi uderzył w zwierzę, które wbiegło na jezdnię. Poszkodowanym jest 20-latek z gm. Lubiewo.
- W piątek 21.04 około godz. 13:00 w Lińsku nieustalony kierujący doprowadził do uszkodzenia ogrodzenia posesji. Trwają czynności wyjaśniające ws. o wykroczenie.
- Około godz. 18:30 w Krajenkach kierujący motorowerem na luku drogi nie dostosował prędkości, w wyniku czego przewrócił się i uderzył w jadącego z naprzeciwka fiata, którym kierował 49-latek. 50-latek z gm. Kęsowo doznał urazu nogi. Za spowodowanie zdarzenia przyjął mandat.
- W sobotę 22.04 ok. godz. 21:20 na trasie Karczewo – Wielka Kłonia kierujący BMW zjechał na pobocze i uderzył w przydrożne drzewo. Policjanci, wykonując czynności, wyczuli od 49-latka zapach alkoholu. Mężczyzna nie był w stanie poddać się badaniu, które pozwoliłoby określić stan trzeźwości mieszkańca gm. Lubiewo. Została od niego pobrana krew do dalszych badań. Będzie odpowiadał za spowodowanie zda-

żenia drogowego i za kierowanie pojazdem pod wpływem alkoholu. Grozi mu grzywna i sądowy zakaz kierowania pojazdami.

- Tego samego dnia policjanci otrzymali informację, że 21.04 nieznany sprawca za pośrednictwem portalu społecznościowego doprowadził 22-letniego mieszkańca powiatu tucholskiego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 657 zł poprzez przesłanie mu pustego opakowania od telefonu komórkowego. W tej sprawie prowadzone jest postępowanie karne pod kątem oszustwa.

- W niedzielę 23.04 około godz. 1:50 w Śliwicach na ul. Tucholskiej kierujący fordem 69-latek z gm. Śliwice, jadąc w kierunku Lińska, nie dostosował prędkości do panujących warunków, wjechał na wysepkę rozdzielającą pasy ruchu i uszkodził znaki drogowe. Trwają czynności wyjaśniające ws. o wykroczenie.

- Tego samego dnia około godz. 19:00 dzielnicowi z Cekcyna zatrzymali do kontroli 40-latka jadącego rowerem. Okazało się, że znajduje się on w stanie nietrzeźwości. Badanie alkomatem wskazało na około 1,2 promila alkoholu. Rowerzyście grozi wysoka grzywna i sądowy zakaz kierowania rowerami.

red.

kronika strażacka

- W piątek 21.04 w Cierplewie ok. godz. 14:30 doszło do nagłego zatrzymania krążenia u 81-letniej kobiety. Strażacy z dwóch jednostek OSP oraz JRG zajęli się resuscytacją krążeniowo-oddechową do czasu przybycia zespołu ratownictwa medycznego.
- W niedzielę 23.04 ok. godz. 15:00 w Głównie zauważono pożar sadzy

w kominie letniskowego budynku mieszkalnego. Z ogniem walczyły OSP i JRG.

- W poniedziałek 24.04 około godz. 20:00 w Żalnie zapaliły się sadze w kominie budynku jednorodzinnego. Ugasiły je OSP Żalno i JRG Tuchola.

- We wtorek 25.04 o godz. 3:30 mieszkańcy domu w Zalesiu w gm. Cekcyn zgłosili, że doszło u nich do niebezpiecznego zdarzenia. Mieszkająca tam kobieta w wieku ok. 55 lat

upadając doznała uszkodzenia twarzoczaszki na ograniczniku otwarcia drzwiczek przy piecu. Był to stalowy pręt mierzący ok. 15 cm. Poszkodowana była nieprzytomna. Strażacy z OSP i JRG wraz z załogą ZRM uwolnili ją, a następnie ZRM przewiózł zalesiankę do szpitala do Bydgoszczy. Działaniom asystowała policja, która weryfikuje okoliczności zajścia: co się stało i w jaki sposób poszkodowana upadła.

red.

Zaplanuj majówkę lokalnie

Cekcyński weekend majowy – na bogato

1 maja: gra terenowa w Cekcynie, wieczorna impreza. A 3 maja pochód, turniej golfowo-kapslowy i obowiązkowy grill.

Mieszkańcy powiatu tucholskiego nie będą narzekać na nadmiar otwartych lokalnych wydarzeń organizowanych w czasie majówki. Jeden z niewielu wyjątków stanowi Cekcyn. Tam cykl różnego rodzaju inicjatyw rozpocznie się 1 maja. Właśnie jest ostatnia szansa (do 27 kwietnia), by zgłosić swoją chęć udziału w grze terenowej pt. „3-maj formę na majówkę w Borach Tucholskich”. Gra terenowa z mapą i kompasem będzie re-

alizowana na terenie Cekcyna. Długość trasy to ok. 5 km. Baza, start i meta przewidziane są w Hoplandzie (ul. Wczasowa 14). Na uczestników będzie czekać ciepły posiłek i gadżet. Wstęp na grę terenową jest wolny. Zapisy przyjmowane są pod nr. 570 470 146. Regulamin można znaleźć na Facebooku cekcyńskiego ośrodka kultury.

Również w Hoplandzie, tego samego dnia, ale w godzinach wieczornych rozkręci się impre-

za majówkowa (płatna), podczas której grać będzie DJ Domin.

W Cekcynie dwa dni później odbędą się też obchody 3-majowe. Rozpoczną się o godz. 9:15 mszą św., po której nastąpi pochód majowy w kierunku Gminnego Ośrodka Kultury. Kilka godzin później warto będzie zajrzeć na plażę jeziora i pole do minigolfa. O 14:00 rozpoczną się tam rozgrywki golfowo-kapslowe. Na plaży rozpalony będzie grill z kiełbaskami.

(pp)

Materiał informacyjny

My Polacy mamy wielkie marzenia

...i zamieniamy je w konkretne plany

Fundusze uruchamiane przez polski rząd pozwalają na wielkie inwestycje w kluczowe obszary gospodarki.

Chcesz sprawdzić rządowe inwestycje w Twojej okolicy?

Szukaj tablic informacyjnych i dowiedz się więcej na:

mapainwestycji.gov.pl

**Starosta Tucholski oraz Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Tucholi
podjęli wspólną inicjatywę pod nazwą:**

MAJ DLA PRZEDSIĘBIORCZYCH

Zamierzamy inicjować przedsiębiorcze postawy zarejestrowanych osób, oraz wspierać naszych przedsiębiorców, którzy od lat są partnerami urzędu lub dopiero zaczynają własną przygodę z biznesem.

Wydarzeniami towarzyszącymi będą prelekcje następujących instytucji:

1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych – rozliczenie roczne składki zdrowotnej osób prowadzących działalność gospodarczą opodatkowanych na zasadach ogólnych lub ryczałtem;
2. Państwowa Inspekcja Pracy – zmiany w prawie pracy;
3. Urząd Skarbowy – ważne informacje z zakresu prawa podatkowego.

Terminy prelekcji zostaną udostępnione wkrótce na naszej stronie internetowej: tuchola.praca.gov.pl

Masz pomysł na biznes? Zapraszamy do naszej siedziby przy placu Wolności 23 – powiemy Ci jak możesz uzyskać dotację na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej!

Szukasz pracownika? Potrzebujesz wsparcia finansowego na utworzenie nowego miejsca pracy? Również znajdziemy rozwiązanie!

Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi w 2023 roku rozpoczyna realizację projektów w ramach nowej perspektywy z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w Regionalnym Programie na lata 2021-2027.

EFS+ wspiera obszary polityki i priorytety, których celem jest m.in. dążenie do pełnego zatrudnienia oraz promowanie kształcenia ustawicznego. Elementem wsparcia każdej młodej osoby (do 30. roku życia) przystępującej do projektu będzie również ocena kompetencji cyfrowych oraz możliwość podwyższenia kompetencji cyfrowych w ramach szkoleń.

W ramach projektów współfinansowanych z EFS+ będą finansowane usługi i instrumenty rynku pracy określone w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Fundusze Europejskie

W 2023 roku PUP w Tucholi w ramach projektu, którego realizacja trwać będzie do 30 czerwca 2024 roku, otrzymał środki w kwocie 2 061 787,38 zł. Środki te przeznaczone zostaną na realizację szkoleń, bonów na zasiedlenie, jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, staży, prac interwencyjnych oraz refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

Rada Powiatu z bliska

3 PYTANIA DO... Bartosza Puchowskiego, Przewodniczącego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji

Bartosz Puchowski, Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Powiatu Tucholskiego.

1. Czym zajmuje się Komisja Skarg, Wniosków i Petycji?

Komisja rozpatruje skargi m.in. na działania zarządu powiatu i powiatowych jednostek organizacyjnych, a także wnioski i petycje składane przez obywateli. Jest obligatoryjną komisją rady i ma status komisji stałej. Podkreślę, że jest to nowa komisja, która powstała dopiero w tej kadencji, w poprzedniej jej nie było. Prócz mnie w komisji zasiadają: Beata Rode, Jan Przybyś i Michał Skąlecki.

Najczęściej wpływają do nas petycje dotyczące przebudowy lub remontu konkretnych odcinków drogi powiatowej (np. Wierchucin – Wierchlas – DW 240), budowy chodnika (np. w Trzebcinach). W tym roku komisja odbyła 2 posiedzenia, a od początku kadencji takich posiedzeń było 19.

2. Jakiego typu wnioski i petycje rozpatruje Komisja, kto może je do Państwa zgłaszać?

Generalnie były to skargi albo na osoby funkcyjne, albo na tryb załatwiania konkretnej sprawy. Nasza komisja całościowo bada daną sprawę i przygotowuje opinię o zasadności wystąpienia dla Rady Powiatu. Rada Powiatu, jako organ właściwy, ostatecznie rozstrzyga sprawę poprzez uchwałę.

Petycje to sposób na zasygnalizowanie problemu, z jakim borykają się mieszkańcy danej miejscowości. Najczęściej zgłasza je grupa osób, które mają prawo oczekiwać, że ich problem nie tylko zostanie zauważony, ale i rozwiązany. Z rozwiązaniem oczywiście to nie zawsze jest taka prosta sprawa. Samo złożenie petycji problemu automatycznie nie rozwiązuje. Najczęściej wszystko rozbija się o pieniądze a właściwie ich brak. Przebudowa drogi czy budowa chodnika, to spore koszty, dlatego często Rada Powiatu musi przyjmować kompromisowe rozwiązania, które – co oczywiste – nie wszystkich satysfakcjonują.

3. Oprócz pracy Radnego i pracy zawodowej jest Pan także bardzo aktywnym działaczem społecznym. Jak godzi Pan te wszystkie funkcje?

To prawda, jestem obecnie prezesem Fundacji Zrównoważonego Rozwoju Lokalnego „Cisowy Fyrtel” oraz Stowarzyszenia na rzecz Ocalenia Śladów Przeszłości w Gminie Cekcyn „Światło”. Z trzecim sektorem, jak nazywamy NGO w Polsce, związany jestem od roku 2000, czyli już przeszło dwadzieścia lat. Praca na rzecz lokalnej społeczności daje mi olbrzymią satysfakcję. Organizacje pozarządowe mogą bowiem działać tam, gdzie samorząd nie dociera, razem wzajemnie się uzupełniając. Jak dotychczas udaje mi się pogodzić obowiązki w radzie powiatu i w obu organizacjach. To kwestia zarządzania czasem. Korzystając z okazji, zapraszam jak co roku do Wierchucina na dwunastą już inscenizację historyczną, która odbędzie się 19 sierpnia, w sobotę.

Kurier powiatowy

Z pracy Zarządu Powiatu

Nadzór nad powiatowymi inwestycjami

Zarząd Powiatu Tucholskiego nie tylko stara się o pozyskanie środków na inwestycje drogowe, ale też monitoruje postęp realizowanych zadań. Bardzo szybko postępują prace na ulicy Leśnej w Cekcynie, droga Okierska – Zalesie zmienia swój wygląd dzięki nowej nawierzchni a na drodze Wysoka – Raciąż masa asfaltowa jest układana dzisiaj (inwestycje dofinansowane z Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych). Zarząd regularnie odwiedza realizowane inwestycje, by czuwać nad jakością i tempem prowadzonych prac.

Oczywiście nadal staramy się o pieniądze na kolejne działania. 24 kwietnia do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu złożyliśmy wnioski na budowę drogi dla rowerów na odcinku Cekcyn – Wełpin (od km 2+030 do km 5+468) oraz na budowę ciągu pieszo-rowerowego na odcinku Gostycyn – Piła (od km 2+323 do km 3+400). Oczekujemy również na rozstrzygnięcie konkursu na budowę ścieżki rowerowej na odcinku od drogi wojewódzkiej do Piastoszyna.

Przewodnik po Starostwie Powiatowym w Tucholi

Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Zasobami Przyrody
Część 2: Gospodarka nieruchomościami i ochrona środowiska
(ul. Pocztowa 7a – parter, wejście od parkingu)

Zastępca Naczelnika Wydziału, Magdalena Mąder, pok. nr 1, tel. 52 559 07 12

Wydział gospodaruje nieruchomościami Powiatu Tucholskiego oraz nieruchomościami Skarbu Państwa z terenu naszego powiatu. Wiele

spośród nich oddane jest w użytkowanie wieczyste. Wydział prowadzi rejestr użytkowników wieczystych, dokonuje cyklicznych aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego, a także monitoruje obieg prawny tych nieruchomości (pokój nr 1).

Zajmujemy się także ochroną gruntów rolnych. W procesie inwestycyjnym, do złożenia wniosku o pozwolenie na budowę na gruntach rolnych, inwestor potrzebuje zezwolenie na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej. Nie wszystkie grunty rolne wymagają takiego wyłączenia, jednak to Starota w imieniu administracji rządowej podejmuje stosowną decyzję, na wniosek inwestora. (pokój nr 2).

Z zakresu ochrony środowiska wydział zajmuje się m.in. załatwianiem spraw związanych z wydawaniem przedsiębiorcom pozwoleń z zakresu gospodarki odpadami, pozwoleń na emisję gazów i pyłów, udzielaniem koncesji na wydobywanie kopaliny

ze złóż, a także wydawaniem zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów z terenów nieruchomości należących do gmin. Starosta Tucholski prowadzi nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa, nad spółkami wodnymi, a także nad gospodarką łowiecką. W Wydziale przyjmowane są wnioski o wydanie karty wędkarskiej, rejestrację zwierząt egzotycznych, rejestrację jachtów i innych jednostek pływających (pokój nr 2) oraz o wydanie zaświadczenia o lasach niezbędnego dla celów notarialnych (pokój nr 1).

Regulacja stanu prawnego dróg oraz postępowania odszkodowawcze dla nieruchomości nabytych z mocy prawa na podstawie decyzji ZRID realizowane są w pokoju 008 (parter, naprzeciwko Referatu Komunikacji).

Ważne informacje!

Wniosek o rejestrację jednostki pływającej należy składać bezpośrednio w systemie REJA24 na stronie internetowej: <http://interesant.reja24.gov.pl> lub osobiście w dowolnie wybranym organie rejestrującym oraz właściwych polskich związkach sportowych.

Od sierpnia 2020 r. obowiązkowi rejestracji podlegają tylko jednostki pływające o długości powyżej 7 m i mocy silnika przekraczającej 15 kW.

Z ostatniej chwili:

18 kwietnia Powiat Tucholski aktywnie uczestniczył w Regionalnym Forum Turystyki w Toruniu. Było to spotkanie branży turystycznej naszego województwa z najważniejszymi krajowymi touroperatorami, którzy oferują turystom wyjazdy w najciekawsze miejsca w Polsce. Nie mogło więc zabraknąć w tym gronie Borów Tucholskich i ofert z terenu naszego powiatu.

24 kwietnia w Sepólni Krajejskiej odbyło się pierwsze subregionalne spotkanie dotyczące dziedzictwa kulturowego i rozwoju lokalnego opartego o zasoby kulturowe. Organizatorem było wojewódzkie Forum Rozwoju Regionalnego, w którego pracach Powiat Tucholski bierze aktywny udział. Nasz powiat reprezentowali Wicestarosta Tucholski Zenon Poturski oraz Zastępca Naczelnika WRLIFE Karol Gutsze, który jest też członkiem Rady

Fundacji Forum. Kolejne spotkanie z regionalistami przewidziane jest 24 maja br. w Tucholi. Swoje udział, oprócz naukowców i praktyków związanych z Forum, zapowiedział już dr Marek Rubnikowicz, Dyrektor Kujawsko-Pomorskiego Centrum Dziedzictwa w Toruniu (instytucja kultury powołana przez samorząd województwa), którego misją jest wspieranie rozproszonych po całym regionie perełek kultury i dbanie o ich rozwój.

Zarząd Dróg Powiatowych w Tucholi – tel. alarmowy 696 050 438

Rejon Dróg Wojewódzkich w Tucholi – tel. 523 361 220, tel. alarmowy 728 900 930

Starostwo Powiatowe w Tucholi, ul. Pocztowa 7, 89-500 Tuchola,
tel. 52 55 90 700, fax 52 55 90 701
e-mail: starostwo@tuchola.pl www.powiat.tucholski.pl

www.powiat.tucholski.pl

Tucholę mają w DNA! Bank świętuje 155-lecie

Powstał w czasach zaborów, ale tworzyli go Polacy. Przetrwał cały okres PRL-u, a także niestęchanie trudne dla bankowości i całego państwa lata 90. Dzisiaj na rynku konkuruje z wielkimi korporacjami. Radzi sobie. I jest nasz – tucholski. Podczas uroczystości wielokrotnie podkreślano, że siłą Banku Spółdzielczego w Tucholi jest jego lokalność.

Historia Banku Spółdzielczego w Tucholi bez wątpienia wpisuje się w dzieje naszego miasta. Placówka obchodzi w tym roku 155-lecie istnienia! Z tej wyjątkowej okazji w sobotę (22 kwietnia) w Tucholskim Ośrodku Kultury odbyło się uroczyste Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego. Przybyłych gości przywitani przez zarządcę Bogumiłą Beldzikowską oraz przewodniczącą rady nadzorczej Stanisław Turzyńską. W związku z tak poważnym jubileuszem, w posiedzeniu wzięli udział nie tylko delegaci, ale też m.in. pracownicy oraz emeryci banku. Tucholski BS ma swoją placówkę także w Kęsowie, dlatego do TOK-u przybyła przedstawicielka tamtejszego samorządu – wicewójt gminy Kęsowo Jagoda Has. Stanisław Turzyński rozpoczął od odczytania życzeń, które spłynęły do instytucji. I tak w liście od SGB-Banku SA, który pełni funkcję banku zrzeszającego w Spółdzielczej Grupie Bankowej, napisano m.in.:

„W naszym spółdzielczym działaniu opieramy się na wzajemności, lokalności i tradycji. Za tymi wartościami kryją się realne osiągnięcia i sukcesy. Banki spółdzielcze SGB osiągnęły w 2022 r. dobre lub bardzo dobre wyniki finansowe. Jest w tej grupie również państwa bank [...] To dowód, że państwa działania, wsparte realizacją ustalonych strategii [...] są skuteczne, mimo zewnętrznych zawirowań wojny w Ukrainie i spowolnienia gospodarczego”.

Z kolei w życzeniach ze Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB podkreślano, że tucholska placówka wypracowała „impunujące” wyniki. W zeszłym roku tutejszy BS osiągnął 6-krotnie wyższy wynik finansowy netto w porównaniu z rokiem 2021.

Ważne odznaczenia

Sobotnia uroczystość miała kilka ważnych punktów programu. W jednym z nich zasłużeni pracownicy (i działacze) otrzymali złote oraz srebrne Odznaki Spółdzielczej Grupy Bankowej. Pełną listę wyróżnionych publikujemy przy artykule. Wśród odznaczonych znalazła się **Maria Ollick** – wnuczka jednego z prezesów banku z okresu po I wojnie światowej. Ollick nie ukrywała, że jest to dla niej bardzo wzruszający moment. Przekazała też na ręce Bogumiły Beldzikowskiej, dla całej społeczności banku, wyjątkowy prezent. Okazał się nim oryginalny dokument z rodzinnego archiwum – telegram patriotyczny, który do jej dziadków

Odznaczeni srebrną Odznaką SGB:

**Monika Weltrowska
Bogumił Rydelski
Joanna Kałużna
Patrik Kaszczyszyn
Aleksandra Gliniecka**

Prezesa BS-u w Tucholi Bogumiła Beldzikowska oraz przewodniczącą rady nadzorczej Stanisław Turzyńską.

przesłał w 1909 r. doktor Kazimierz Karasiewicz. Telegram ów został wysłany z okazji zawarcia związku małżeńskiego państwa Pryłów.

– Jest to swego rodzaju połączenie jednej prezesury z drugą, ponieważ mój dziadek został następcą doktora Karasiewicza [...]. Takich

Z powodu braku materiałów historycznych z pierwszych 18 lat działalności można tylko domniemywać, iż założycielami banku byli: **Juliusz Szmelter, Florian Puppel i Franciszek Frydrychowicz**. Z 16. sprawozdania Związku Spółek Zarobkowych w Wielkim

więcej zdjęć na
www.tygodnik.pl

W uroczystym posiedzeniu wzięli udział nie tylko delegaci, ale też m.in. pracownicy oraz emeryci banku.

telegramów mam w domu kilkanaście, wydałam kiedyś album, w którym zostały one przedstawione. Należy podkreślić, że dawniej za przesyłanie telegramów patriotycznych groził areszt. Kara była zarówno dla nadawcy, jak i odbiorcy. W okresie zaborów władze pruskie zakazywały takich praktyk – podkreślała Maria Ollick.

Długa historia

Podczas oficjalnej części zebrania (jeszcze przed otwarciem obrad) Bogumiła Beldzikowska wygłosiła referat okolicznościowy na temat historii banku. Jak podkreślała prezesa, przedstawiona historia placówki jest długa – tak jak jej działalność. Trudno streścić 155 lat w kilku zdaniach.

Księstwie Poznańskim i Prusach Zachodnich wynika, że Tucholski Bank Ludowy założony został 15 marca 1868 roku. Pierwszym dyrektorem był Juliusz Szmelter a prezesem Rady Nadzorczej – **Józef Kręcki**. W 1890 r. do zarządu wszedł doktor Kazimierz Karasiewicz, a 7 lat później został dyrektorem banku. Przez 23 lata Karasiewicz kierował działalnością placówki, później zmuszony był przez władze pruskie do opuszczenia Tucholi. Pod jego kierownictwem w latach 1909-1910 bank wybudował dom mieszkalno-handlowy, który do dzisiaj jest siedzibą BS-u. W 1911 r. w podwórzu wybudowano dodatkowo magazyn zbożowy z przeznaczeniem dla polskiej placówki rolniczo-handlowej, ograniczając tym samym obroty handlowe firmom niemieckim.

W roku 1920 kolejnym dyrektorem i prezesem został **Wojciech Prył** z Bysławia – dziadek regionalistki i honorowej obywatelki Tucholi Ma-

Odznaczeni złotą Odznaką SGB.

Pracownicy, którzy otrzymali srebrne Odznaki SGB.

rii Ollick. Od wspomnianego roku przyjęto też nową nazwę: Bank Ludowy Spółdzielnia Kredytowa z odpowiedzialnością nieograniczoną.

Od 1 stycznia 1927 r. do wybuchu II wojny światowej bankiem zarządzał **Leon Rochon**. Podczas okupacji przebywał w obozie jenieckim, dlatego działalność tucholskiego banku

banki spółdzielcze zaczęły wchodzić na wolny rynek finansowy. Proces ten, połączony z kryzysem gospodarczym, który szczególnie dotknął rolnictwo i rzemiosło, okazał się przyczyną poważnych kłopotów. Te doprowadziły w konsekwencji do ogłoszenia upadłości niektórych BS-ów. W Tucholi też nie było łatwo, ale udało się przeżyć.

I tak np. za rok 1994 bank wykazał stratę bilansową z jednoczesnym wypracowaniem zysku podatkowego. Dlatego kolejne 4 lata były ciężką pracą wychodzenia i odpracowywania zainstalowanej straty. O premiach i podwyżkach można było tylko pomarzyć...

Z kolei 1998 był rokiem przełomowym ze względu na decyzję Komisji Nadzoru Bankowego o wymogach dotyczących wielkości funduszy własnych banków. Do 1 stycznia 1999 roku tucholski BS powinien posiadać 300 tys. euro, tj. ówczesnie w przeliczeniu 1 mln 165 tys. zł. Nie spełniając tego wymogu, nie mógłby kontynuować swojej bankowej działalności. Dzięki staraniom wielu osób udało się osiągnąć wymagany próg. W tamtym okresie na 1245 banków spółdzielczych istniejących w Polsce zaledwie 19,5% posiadało takie fundusze własne.

W wyniku podjętych w 2002 r. decyzji Bank Spółdzielczy w Tucholi wszedł w strukturę jednego z trzech funkcjonujących w Polsce zrzeszeń – Spółdzielczej Grupy Bankowej. Jak podkreślała Beldzikowska, nasz BS wkroczył w nowe tysiąclecie jako jednostka stabilna, obdarzona zaufaniem swoich członków i klientów, rozwijająca się i poszerzająca zakres swoich usług.

Dzisiaj to nowoczesna placówka z bankowością elektroniczną i innymi udogodnieniami. W BS-ie zatrudnionych jest, łącznie z członkami zarządu, 25 osób. Pracowników przebywających na emeryturze jest 22.

Tekst i fot. Kamil Tajl

Odznaczeni złotą Odznaką SGB:

**Stefania Gliszczyńska
Stanisław Turzyński
Eliasz Adamczewski
Małgorzata Wamka
Maria Ollick**

została reaktywowana dopiero 1 stycznia 1946 r. Ciekawostką jest fakt, iż w tamtym okresie cały personel składał się z dwóch urzędujących członków zarządu, tj. Rochona jako dyrektora i **Stefanii Glazy** jako kasjerki. W lutym 1946 r. w charakterze praktykanta przyjęto **Stefana Zwiefkę**, z czasem objął on stanowisko księgowego. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia z 29 czerwca 1950 roku Bank Ludowy przekształcony został w Gminną Kasę Spółdzielczą (GKS). W tym samym roku kierownictwo objął niedawny praktykant Stefan Zwiefka. Pozostał na stanowisku nieprzerwanie aż do roku 1993. Jego miejsce zajęła dopiero Bogumiła Beldzikowska.

Szalone lata 90.

Tucholska placówka istniała przez cały okres PRL-u, a od 1975 r. jego nazwa niezmiennie brzmi Bank Spółdzielczy w Tucholi. W latach 90.

Burmistrz Tucholi informuje

GROMEe gwiazdą 64. Dni Borów Tucholskich!

Jeden z najbardziej utalentowanych polskich DJ-ów, twórca wielu znanych przebojów i reprezentant naszego kraju w Eurowizji (2018 r.) wystąpi 22 lipca br.

W koncercie finałowym 64. DBT zapowiada się nie tylko muzyczne, ale również widowiskowe show z udziałem Gromee'go.

(sobota) podczas finału 64. Dni Borów Tucholskich.

Gromee – twórca muzyki dance, pop, house i EDM. Uchodzi za jednego z najpopularniejszych DJ i producentów muzycznych w Polsce. Od kilku lat współpracuje z największymi studiami na świecie, a w jego solowym projekcie śpiewało wielu wybitnych artystów.

Wśród jego wielkich hitów wspomniemy „Light Me Up” z Lukaszem Meijerem, „Worth It”, w którym śpiewała Asdís, „Cool Me Down”, gdzie gościnnie zaśpiewała gwiazda europejskiej dance music INNA, „Send My Your Love” z Antonią. Aktualnie na listach przebojów w Europie Gromee pojawił się z Iraidą i razem podbijają serca słuchaczy singlem „Don't Stop the Party”.

22 lipca br. w Tucholi król polskiej muzyki tanecznej wystąpi z towarzyszeniem świetnej wokalistki i zespołu fantastycznych muzyków. Po raz pierwszy na Dniach Borów Tucholskich zobaczycie, jak zabrzmi klubowa muzyka połączona z dźwiękami gitary i perkusji. Szykuje się także multimedialne show, którego nie możecie przegapić.

Już dziś na to wydarzenie zaprasza burmistrz Tucholi Tadeusz Kowalski.

„W historii naszego święta regionu gościliśmy już prawie wszystkich znanych i kultowych wręcz wykonawców polskiej sceny muzycznej. W tym roku postawiliśmy na gwiazdę muzyczną dla młodszego pokolenia, jednak nie zapominamy

Podczas spotkania komitetu organizacyjnego jego członkowie zapoznali się z ramowym programem imprez. Kompletny program zostanie opublikowany w połowie maja br.

też o nieco starszych odbiorcach. Myślę, że w programie Dni Borów Tucholskich i Imprez Lata każdy znajdzie coś dla siebie” – podkreśla burmistrz.

W czwartek (13.04) odbyło się posiedzenie Komitetu Organizacyjnego 64. DBT, podczas którego przedstawiony został ramowy program letnich wydarzeń w stolicy Borów Tucholskich i jej okolicach.

Oprócz sobotniego (22.07) występu Gromee'go, mieszkańcy i goście będą mogli wziąć udział w koncertach zespołów The Postman (Beatlesi z Polkowic w repertuarze Wielkiej Czwórki z Liverpoolu) i Queen's Champions (największe przeboje zespołu Queen w wykonaniu muzyków ze Szczecina), które zaplanowano na piątek, 21 lipca br. Na uczestników czekają zatem kultowe przeboje dwóch z najbar-

dziej znanych i lubianych zespołów zagranicznych. Kontynuowane będą też szanty nad jeziorem Głębockim w Tucholi. Te odbędą się w niedzielę (23.07).

W programie nie zabraknie także imprez, które mają już swoją renomę i od lat cieszą się ogromnym zainteresowaniem. To między innymi Wystawa Pojazdów Zabytkowych, Festiwal Muzyki Myśliwskiej im. Piotra Grzywacza, Dzień Folkloru Borowiackiego czy Historyczny Pochód Borowiaków. Sporo będzie również propozycji ze sfery sportu, jak choćby Miła Tucholska, Ogólnopolski Turniej Piłki Nożnej Dziewcząt czy turnieje piłki siatkowej.

Jednak to nie wszystko. Cały program wydarzeń zostanie opublikowany na początku maja. Zachęcamy do śledzenia strony www.tuchola.pl i FB gminy Tuchola.

Będzie liczyć prawie 800 metrów długości. Na odcinku Kielpin – Na Polach powstaje nowa droga

W gminie Tuchola realizowana jest kolejna inwestycja drogową. To budowa drogi transportu rolniczego Kielpin – Na Polach – II etap.

„Zadanie zostało podzielone na trzy części. Po wykonaniu tego etapu, pozostanie już ostatni – do ul. Polnej w Tucholi. Cieszymy się, że na obecną inwestycję pozyskaliśmy tak wysokie wsparcie finansowe ze środków zewnętrznych. To pozwala nam kontynuować politykę zrównoważonego rozwoju, mimo dynamicznie zmieniającej się sytuacji

gospodarczej” – podkreśla burmistrz Tadeusz Kowalski.

W ramach zadania powstanie jezdnia o szerokości 4 m i nawierzchni bitumicznej o łącznej długości wraz ze skrzyżowaniem 780,32 m.

Zakres inwestycji obejmuje również budowę zjazdów gospodarczych oraz skrzyżowań przyległych do drogi w takiej samej technologii jak ciąg główny.

Odwodnienie drogi będzie się odbywało powierzchniowo za pomocą spadków podłużnych i po-

przeznaczonych na przyległy teren, jak na dotychczasowych zasadach, w granicach pasa drogowego.

Wartość inwestycji wynosi 842.452,22 zł brutto, a jej wykonawcą jest Firma Handlowo-Usługowa KIC-TRANS Piotr Różycki z Drzycimia.

To kolejne zadanie, na które gmina Tuchola uzyskała dofinansowanie w wysokości 98% z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych.

To drugi etap inwestycji. W trzecim, już ostatnim, droga będzie połączona z ul. Polną w Tucholi.

Najmłodsi rozwiązywali zadania w mig

Ponad 130 osób uczestniczyło we wtorkowym (18.04) niezwykłym spacerze po tucholskiej starówce, na który zaprosił burmistrz Tadeusz Kowalski. A wszystko za sprawą promocji książeczki dla dzieci „Łamigłówki małej sówki”.

„Cieszymy się ogromnie, że to wydarzenie spotkało się

z tak dużym zainteresowaniem nie tylko mieszkańców Tucholi, ale też okolicznych miejscowości. Zaangażowanie najmłodszych przy rozwiązywaniu zadań, krzyżówek i rebusów z książeczki świadczy tylko o tym, że to wydawnictwo jest doskonałym narzędziem edu-

kacji regionalnej i promocji naszej małej ojczyzny wśród dzieci” – podkreśla burmistrz.

Przewodniczką podczas spaceru była honorowa obywatelka Tucholi, regionalistka i prezes Borowiackiego Towarzystwa Kultury Maria Ollick, która wcieliła się rolę Ciotki Borowej.

Uczestnicy przeszli całą trasę spaceru, rozwiązując po drodze niektóre z zadań z książeczki. Było też wspólne zdjęcie przy fontannie.

Z kolei przy pomniku św. Małgorzaty – patronki Tucholi – wysłuchali jej przemówienia do mieszkańców, a następnie mogli zobaczyć świętą... jak żywą. W tę postać wcieliła się bowiem Agnieszka Schreiber, inspektor ds. promocji gminy Tuchola, która w stroju św. Małgorzaty dołączyła do spaceru.

Całość zakończyła się w Muzeum Borów Tucholskich, gdzie każdy posiadacz książeczki mógł

W spacerze wzięły liczny udział rodziny z dziećmi.

przybić pamiątkową pieczętą z sówką i poczęstować się swoją drożdżówką.

Dodajmy, że pomysłodawczynią wydania książeczki jest Iwona Opoczyńska, zastępca burmistrza Tucholi, natomiast autorem tekstu i opracowania graficznego Andrzej Wróblewski „Ptak”, który

przyjechał do Tucholi specjalnie na promocję tego niezwykłego przewodnika dla najmłodszych.

W skład zespołu redakcyjnego weszli jeszcze Maria Ollick i Agnieszka Schreiber.

Książeczka jest dostępna bezpłatnie w Galerii BT.

Dzieci podczas spaceru chętnie rozwiązywały zadania z książeczki.

Możliwe, że partycypacja najemców będzie niższa niż początkowo zakładano

Pierwsze mieszkalne bloki od 40 lat

Trwa nabór wniosków o zawarcie umowy najmu lokali mieszkalnych w budynkach, które mają powstać w Gostycynie, w ramach inwestycji realizowanej przez Społeczną Inicjatywę Mieszkaniową. O atrakcyjności 60 lokali pod tzw. klucz, czynszu niższym niż na rynku komercyjnym i partycypacji najemców na poziomie około 20 proc. można było usłyszeć podczas specjalnej konferencji prasowej. Poza przedstawicielami samorządu wzięli w niej udział prezesi spółek KZN i minister.

Przy ul. Maratońskiej w Gostycynie mają stanąć dwa identyczne budynki wielorodzinne, razem 60 mieszkań o metrażu od 31,69 m² do 48,01 m². Inwestycję realizuje spółka SIM „Krajowy Zasób Nieruchomości – Bydgoski”, której to współudziałowcem jest gmina Gostycyn. Samorząd wniósł już do spółki nieruchomość, a także 3 mln zł pozyskane z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa. O kolejne środki gmina czyni i czynić będzie starania.

Wspomniane lokale są przeznaczone dla osób, które stać na regularne opłacanie czynszu, jednak ich dochody są za niskie na zaciągnięcie kredytu hipotecznego. Zgodnie z ideą SIM-ów najemcy partycypują w kosztach budowy bloku. Wpłacone środki mogą później rozliczać w czynszu, powodując jego zmniejszenie lub pozostawić na wykup lokalu, który będzie przysługiwał po 15 latach jego użytkowania. Gmina Gostycyn od kilku miesięcy prowadzi nabór wniosków o zawarcie umowy najmu ww. lokali mieszkalnych. Jak do tej pory wpłynęło ich zaledwie osiem.

Inicjatywa cenna i pożądana, ale....

W trakcie konferencji prasowej z udziałem ministra **Łukasza Schreiera** i prezesów krajowego i bydgoskiego KZN-u, wójt **Ireneusz Kucharski** powtórzył za mieszkańcami, że problemem jest wkład własny, szacowany

do tej pory na 30 proc. wartości lokalu. Wskazywał, że warto, aby ustawa o tzw. „bezpiecznym kredycie” (stały poziom oprocentowania w wysokości 2 proc.) objęła także osoby chcące skorzystać z propozycji SIM-ów.

– Sama inicjatywa dla gminy Gostycyn i mieszkańców jest wyjątkowa. Ostatnie bloki na terenie naszego samorządu były budowane 40 lat temu, to bardzo dawno. Tym bardziej widzimy w tej inwestycji szansę rozwoju. Chociażby dlatego, że stworzymy warunki do zamieszkania osobom, które chciałyby np. pozyskać jakiś lokal na rynku komercyjnym, ale na to ich nie stać,

czniem jak: zlewozmywak, umywalka, płyta indukcyjna).

– Jest także lokal dla osób z niepełnosprawnościami – informował **Szymon Łepski**.

Udział najemców – nie 30 a 20 proc.?

Szacunkowy koszt inwestycji z września ubiegłego roku opiewa na 16,8 mln zł. Lada moment powinien być gotowy ostateczny kosztorys inwestycji. W spółce liczą, że nawet o 1,5 mln zł niższy.

– Oczywiście obniżenie wartości inwestycji będzie miało wpływ na wysokość partycypacji najemców. W pierwotnym założeniu przewidywaliśmy ją dosyć dużą,

Na parterze budynków wydzielono po 6 mieszkań, a na kolejnych kondygnacjach po 8.

a z drugiej strony mają takie dochody, że nie mogą otrzymać lokalu komunalnego – przyznał **Ireneusz Kucharski**.

Prezesujący spółce SIM – „KZN – Bydgoski” z kolei podkreślił, że mieszkania, jakie powstaną w Gostycynie, to tzw. mieszkania pod klucz (z wykoń-

sięgającą około 30 proc. wartości mieszkania. Po aktualizacji wniosku o kredyt w Banku Gospodarstwa Krajowego i przy uwzględnieniu szeregu różnych dodatkowych możliwości pozyskania środków – 10 proc. rządowego funduszu rozwoju mieszkalnictwa, kolejne kilka procent z tytułu

Prezes bydgoskiego KZN-u **Szymon Łepski** i **Jakub Pyżanowski**, wiceprezes ogólnopolskiej spółki KZN.

grantu OZE – istnieje możliwość obniżenia tej partycypacji do 20, a może nawet do 15 proc. wartości inwestycji – mówił prezes bydgoskiego KZN-u.

Za atrakcyjnością oferty ma przemawiać nie tylko prawdopodobnie niższy wkład własny, stopień wykończenia mieszkania, ale i wysokość czynszu. Od początku mówi się, że nie powinien on przekroczyć 20,04 zł/m². Trwają prace nad dokumentacją projektową inwestycji, a w ciągu 3 tygodni spółka spodziewa się otrzymać pozwolenie na budowę.

Inwestycje szyte na miarę potrzeb

– Dalsze nasze kroki to złożenie wniosku do funduszu dopłat o dodatkowe dofinansowanie i przede wszystkim stworzenie listy najemców – mówił **Łepski**. Jego zdaniem „nowe okoliczności” powinny wpłynąć na jej zapełnienie. A co jeśli jednak tak się nie stanie?

– W pierwszej kolejności nabór przeprowadza gmina. Jeżeli nie uda się uzyskać odpowiedniej liczby najemców wówczas do naboru włącza się spółka bezpośrednio. Ustawa daje też inne możliwości. Partycypantem i najemcą lokalu mieszkalnego oferowanego przez SIM może być również gmina, organizacja pozarządowa, która działa w sferze pomocy rodzinie, ale także powiat lub przedsiębiorcy, którzy chcieliby zapewnić lokale mieszkalne dla swoich pracowników. Tutaj są pewne możliwości, aczkolwiek priorytetem jest nabór wśród osób fizycznych, mieszkańców danej gminy – informował **Szymon Łepski**.

Dobrej myśli, jeśli chodzi o zainteresowanie inwestycją ze strony mieszkańców, jest **Jakub Pyżanowski**. Prezes ogólnopolskiej spółki KZN, która po-

wołała do życia 30 mniejszych, podkreślał, że wielkość zadania w danej gminie wynika stricte ze współpracy z samorządami.

– Atutem tego programu jest to, że nie rząd decyduje, ile mieszkań wybudować w konkretnych lokalizacjach, tylko odbywa się to zawsze we współpracy z samorządami, które wiedzą najlepiej, jakie są potrzeby mieszkaniowe swoich mieszkańców. To są inwestycje szyte na miarę potrzeb danego samorządu – powiedział **Pyżanowski**. Prezes KZN przyznał też, że SIM-y cieszą się popularnością przede wszystkim na terenie małych i średnich gmin. Wyraził również zadowolenie, co do kierunku zmian legislacyjnych.

– Bardzo nas cieszy, że w tej ustawie, która obecnie trafiła już do Senatu, o kredytach dwuprocentowych dla osób fizycznych, pojawiły się bardzo istotne dla SIM-ów zapisy, które obniżają poziom oprocentowania kredytu tego preferencyjnego dla budownictwa społecznego także do 2 proc. na okres 5 lat. To znacząco wpłynie na atrakcyjność tego programu – dodał.

Nie wszystko im się udało

Minister **Łukasz Schreiber** przyznał, że przez 7 lat rządów Prawa i Sprawiedliwości nie wszystko w pełni się udało, między innymi polityka mieszkaniowa, niemniej jednak trwają działania, aby to zmienić. Tutaj polityk wskazał na: bezpieczny kredyt, 80 proc. dopłat do mieszkalnictwa komunalnego i SIM-y.

Urząd Gminy w Gostycynie nabór wniosków o zawarcie umowy najmu lokali mieszkalnych w budynkach, które mają powstać przy ul. Maratońskiej prowadzi do końca lipca br. W razie potrzeby termin ten zostanie wydłużony.

Tekst i fot. **Agata Wiśniewska**, wizualizacja **SIM „KZN – Bydgoski”**

Minister **Łukasz Schreiber**, sekretarz gminy **Dorota Gromowska**, przewodniczący rady **Ryszard Sucharski** i wójt **Ireneusz Kucharski**.

W dawnej szkole powstanie rodzinny dom pomocy

W październiku ma się zakończyć remont byłej szkoły w Wielkim Mędomierzu. Obiekt jest adaptowany na potrzeby rodzinnego domu pomocy. Całodobową opiekę znajdzie w nim maksymalnie osiem osób, które z racji wieku bądź niepełnosprawności wymagają właśnie takiego wsparcia.

Prace remontowe w dawnej placówce oświatowej w Wielkim Mędomierzu trwają od kilku tygodni. Wykonuje je Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Jacek Jakubczak z Bydgoszczy. Projekt przebudowy budynku zakłada adaptację klas szkolnych na pokoje, toalety, zaplecze kuchenne oraz miejsce wspólnych spotkań.

Wnętrza przyjazne seniorom i osobom niepełnosprawnym

Na miejscu można zauważyć m.in. wymienioną instalację elektryczną i sanitarną, okna oraz posadzki. Zgodnie

niepełnosprawnym. Jeśli nie będzie opóźnień w realizacji inwestycji, rodzinny dom pomocy powinien być gotowy w październiku br. Z kolei w listopadzie samorząd planuje wyłonić podmiot, który miałby zająć się jego prowadzeniem.

Montaż finansowy

Gmina Gostycyn wystąpiła o dofinansowanie związane z tworzeniem takiej właśnie placówki już w minionym roku. Wartość zadania opiewa na 1.206.425,12 zł (prace remontowe). Z Polskiego Ładu udało się pozyskać aż 90 proc. tej kwoty, tj. 995.782,60 zł. O kolejne 110.642,52 zł samorząd zawnioskował w ramach Programu rozwoju rodzinnych domów pomocy – edycja 2023. Jego wkład wyniesie natomiast 5 proc.

Jeśli chodzi o wyposażenie rodzinnego domu pomocy, gmina nie chce jeszcze podawać konkretnych kwot – trwają szanki.

my chcieli pozyskać od wojewody – przyznaje wójt Ireneusz Kucharski.

Novum w gminie

Rodzinny dom pomocy stanowi formę usług opiekuńczych i bytowych świadczonych całodobowo przez osobę fizyczną lub organizację pożytku publicznego dla nie mniej niż trzech i nie więcej niż ośmiu zamieszkujących wspólnie osób wymagających wsparcia z powodu wieku lub niepełnosprawności. Na terenie gminy Gostycyn będzie to pierwsza tego typu placówka. Znaleźć w niej opiekę będą mogli też mieszkańcy innych gmin.

– Zostało jeszcze kilka miesięcy do zakończenia tej inwestycji, ale nic nie stoi na przeszkodzie, aby osoby czy podmioty zainteresowane poprowadzeniem tego domu już zaznajomiły się z tematem – dodaje wójt.

(aw), fot. UG w Gostycynie

– Potrzebujemy zakupić: łóżka, szafki, krzesła, wyposażenie kuchni, stołówki, ale i np. pościel. Część środków na ten cel będzie-

Reklama

**SKLEP
MYŚLIWSKI
KRAJSKA
OSTOJA**

**Broń myśliwska
Broń sportowa
Broń krótka
Amunicja
Optyka
Termowizja i noktowizja
Odzież, obuwie i akcesoria
Wiatrówki
Sznury hukowe**

Stary Rynek 7, 89-410 Więcbork
535-311-322 sklep@krajenskaostoja.pl

**PROMOCJA
raty
10 x 0%**

**Santander
Consumer Bank**

z projektem powstały ścianki dzielące pomieszczenia, dodatkowe wyjście z podjazdem dla osób niepełnosprawnych. Trwają prace przy układaniu płytek w łazienkach i w obrębie zaplecza kuchennego. Obiekt przybiera formę domu przyjaznego seniorom i osobom niepeł-

„Zamach na demokrację w sołectwach” czy realne szukanie oszczędności?

Rada Gminy Kęsowo większością głosów nie wyraziła zgody na wyodrębnienie środków funduszu sołeckiego na rok 2024. Jednostki pomocnicze zgodnie z zapewnieniami urzędników nie mają jednak pozostać zupełnie bez pieniędzy. Gospodarzom wsi zaproponowano alternatywne rozwiązanie, tańszy zamiennik, ale wciąż dający możliwość realizowania lokalnych inicjatyw.

Niewyodrębnienie budżetu sołeckiego w przyszłym roku w gminie Kęsowo ma być częściowym remedium na spodziewane wyższe koszty bieżące. Przed samorządem m.in. przetarg na zakup energii elektrycznej, w którym nie spodziewa się otrzymać korzystniejszej oferty od obecnie obowiązującej. W związku z tym już teraz gmina szuka oszczędności. Czy obiera w tym dobry kierunek? Część radnych i zarazem sołtysów ma wątpliwości. Burzliwa dyskusja w tym temacie odbyła się jeszcze na marcowym posiedzeniu Rady Gminy Kęsowo. Wcześniej debatowano nad tym na posiedzeniu komisji, ale nie wszyscy zainteresowani z przyczyn obiektywnych mogli być na nim obecni. Jak informowała wicewójt **Jagoda Has**, wtedy też radnym i sołtysom został przedstawiony szereg argumentów, natomiast ostateczna decyzja i tak miała zapaść na sesji.

Miała być równocześnie, ale tak się nie da

– Na komisji rozmawialiśmy o tym, że równocześnie mamy podjąć uchwałę odnośnie zamiennika funduszu sołeckiego, czyli wyodrębnienie środków sołeckich w budżecie gminy. Po konsultacjach z radcą i skarbnik określiliśmy jednoznacznie, że rada gminy nie ma stricte kompetencji do podjęcia takiej uchwały w sprawie wyodrębnienia tych środków jako środków sołeckich.

Było dobrze, więc po co to zmieniać?

Jarosław Wróblewski, radny i zarazem sołtys Piastoszyna, z racji nieobecności na posiedzeniu komisji dopytywał o szczegóły, jakie podczas niego padły.

– Czym w tym wszystkim się kierowaliście i co takiego się stało, że sołtysi nie chcą nagle mieć funduszu sołeckiego? – podnosił. W jego opinii budżet sołecki jest dobrym tworem. Obecna wysokość środków daje mieszkańcom większą sprawczość, dlatego też trudno się pogodzić z faktem, że ma być niższa.

– Na razie są tylko propozycje, ile to dokładnie będzie, tak naprawdę nie wiadomo – zauważył radny. Tak, jak i to, że wydatkowanie budżetu sołeckiego było zgodne z prawem, a realizowane inwestycje trafione i wybrane przez mieszkańców.

Magdalena Milkowska, skarbniczka gminy w reakcji tłumaczyła, że z budżetem gminy jest podobnie jak z budżetem domowym. Musi się spinać. Innymi słowy, wiemy, ile wpływa i wiemy, ile można wydać. Wstępne wyliczenia odnośnie przyszłorocznego budżetu sołeckiego mówią natomiast, że jego pula powinna sięgnąć 427 tys. zł, czyli o 80 tys. zł

„Zabieramy sołectwom ostatnie pieniądze”

Do dyskusji dołączył **Łukasz Modrzejewski**, radny i sołtys Kęsowa. Na wspomnianym posiedzeniu komisji nie mógł zostać do końca, ale jak to określił, w pierwszej jego części „z góry narzucono sołtysom, jak jest źle, jak jest biednie i że trzeba z czegoś zrezygnować”. Dalej podnosił, że samorząd cały

chwili można zmienić, a za kilka miesięcy może się okazać, że pieniędzy dla sołectw w ogóle nie będzie, poza jakąś symboliczną kwotą. W tym momencie urzędnicy zaapelowali o rozagę, bo swych słów nie rzucają na wiatr.

Zabijanie samorządności?

W ocenie Jarosława Wróblewskiego przed wprowadzeniem funduszu sołeckiego przydział środków dla sołectw przypominał wolną amerykanke.

– Był taki przerzut pieniędzy, być może w zależności, kto więcej pukał z prośbą do wójta. Fundusz sołecki to uregulował. Wprowadził jasne zasady. Teraz jest znowu jakaś tam niepewność.

Skarbniczka sołtys Piastoszyna wytknął, że przy układaniu budżetu gminy, który określiła jako ambitny, nie wspominała o likwidacji jego odpowiednika dla sołectw, chociażby z racji tego, iż jest mniejszy zwrot z państwa.

– Pamiętam jak nas pani przekonywała do tego, żebyśmy wstępowali do funduszu – dodał jeszcze.

– Ja nigdy nie byłam za funduszem sołeckim, a o tym, że trzeba mu się przyrzeć, mówię od 2 lat – odpowiedziała Magdalena Milkowska. Jej oponent w tej dyskusji był jednak nieustępliwy.

– Byliśmy w tym temacie zieloni, a mówiono nam, jakie to jest dobrodziejstwo. Jak w to weszliśmy, jasne jest, to dobra sprawa, choć zgodzę się, że niełatwa. Spójrzmy z innej perspektywy, myślny samorząd już pochowali odgórnie, realizując plany państwa. Wy chcecie teraz zabić samorządność na terenach sołectw. Uważam, że to jest zamach na demokrację w sołectwach – stwierdził Jarosław Wróblewski. Oszczędności radził szukać gdzie indziej.

Ale skąd samorząd będzie miał wziąć pieniądze, jeśli przetarg za energię zakończy się rozstrzygnięciem trzy razy wyższym? Na to pytanie liczącej gminną kasę nikt konkretnie nie odpowiedział, a po chwili dyskusja zrobiła się na tyle intensywna, że trudno było zrozumieć, co kto mówi.

Trudno o złoty środek

Zobowiązany do zabrania głosu poczuł się **Tomasz Linke**. Jak zauważył przewodniczący komisji budżetowej, urzędnicy już od 3 lat mówią o tym, że działowi z funduszem sołeckim trzeba się przyrzeć. Nieobecnym na komisji przybliżył zarys zasad, jakie mają towarzyszyć podziałowi środków w roku 2024 i ubolewał zarazem, że na sesji nie pojawiły się materiały, z którymi można było zapoznać się na wspomnianym posiedzeniu. Zgodnie z nimi największe sołectwa mają otrzymać 30 zł od mieszkańca, a najmniejsze 120 zł.

– Trudno ten złoty środek znaleźć. Może większe sołectwa muszą być stratne na rzecz tych mniejszych? Możemy przerzucić się na argumenty finansowe, ale wskaźniki nie są korzystne dla samorządu całościowo. Od tych, którzy byli obecni na komisji, nie słyszałem negatywnego głosu, a dyskusja była obszerna. Rozumiem też sołtysów, którzy uważają, że to zabranie możliwości finansowania inicjatyw oddolnych. Czym innym są wydatki bieżące, a czym innym inwestycje. Pochylił się nad tym, gdzie można znaleźć te środki bieżące, żeby potem je wydawać – powiedział Tomasz Linke. Radny wyraził też nadzieję, że fundusz wdrożony w roku 2024 nie będzie odbiegał od przedstawionych kalkulacji, tj. puli wynoszącej łącznie 215 tys. zł.

– Jako radni my też decydujemy o wysokości tych kwot – zauważył.

Ewa Szczypiorska, która przez 16 lat była sołtyską sołectwa Żalno, na nowo zaproponowaną formułę budżetu spojrzała przyjaznym okiem. Poza wyodrębnioną kwotą na utrzymanie zieleni i czystości, pozostaną jednak jeszcze środki, o których przeznaczeniu zadecydują mieszkańcy, jeśli tylko zechcą przyjąć na zebranie. Poza tym to rozwiązanie daje możliwość porozumienia się w kwestii pożyczki między sołectwami, czego nie ma przy wciąż funkcjonującym budżecie.

O to, czy informacja dotycząca budżetu sołeckiego została na komisji jasno przedstawiona, swoich kolegów i koleżanki dopytywał Jarosław Wróblewski. Radnego interesowało też, co w tej kwestii mają do powiedzenia mieszkańcy. Szybko okazało się, że na wspomnianym posiedzeniu obecnych było 7 na 10 sołtysów, licząc razem z Łukaszem Modrzejewskim, który musiał je wcześniej opuścić.

Tak krawiec kraje, jak mu materii staje

Kolejny raz Jagoda Has zapewniała, że każdy miał możliwość wypowiedzenia się, jak i że oddolne inicjatywy dla gminy są bardzo ważne. Dlatego alternatywa dla obecnego budżetu sołeckiego zawiera najistotniejsze z punktu widzenia mieszkańców zapisy. A gmina musi liczyć się z rosnącymi wydatkami.

– Tak krawiec kraje, jak mu materii staje – podsumowała Ewa Szczypiorska. Z kolei stojąca na czele sołectwa Wieszczyce **Justyna Banaszek-Turzyńska** stwierdziła, że dla dobra mieszkańców czasami trzeba podejmować trudne decyzje. Mniejsze środki nie spowodują katastrofy na wsiach, a i z nich można zrobić coś fajnego.

– Jeśli gmina, sołectwa, KGW będą ze sobą współpracować, a nie patrzeć na siebie jak na jeża, to i przy mniejszych pieniądzach będzie dobrze się działo – oceniła.

Ze względu na długość i obszerność toczonych dyskusji, nie byliśmy w stanie przedstawić jej na naszych łamach w całości. Warto jednak zaznaczyć, że usłyszane argumenty nie przekonały ani nie uspokoiły **Jarosława Wróblewskiego**, choćby dlatego, że deklaracje urzędników nie mają odzwierciedlenia póki co na papierze.

W głosowaniu nad projektem uchwały 10 radnych opowiedziało się za, 2 było przeciw, a jedna osoba od głosu się wstrzymała.

Agata Wiśniewska

Podział środków sołeckich w roku 2024 ma opierać się na następujących zasadach:

- zabezpieczenie w całości kosztów na utrzymanie zieleni i porządku na terenie sołectwa,
- w przypadku przeznaczenia środków na inwestycje drogowe określenie zasady 1/3 środków sołeckich do 2/3 środków z budżetu gminy,
- maksymalnie 10 proc. ze środków sołeckich może zostać przeznaczonych na organizację imprez i festynów ogólnodostępnych o charakterze oświatowym, kulturalnym lub sportowym.

czas oszczędza, choćby wyłączając oświetlenie, a i tak skutków tego nie widać. Sołectwa nierzadko ze swej puli dorzucają do działalności innych podmiotów, w przypadku Kęsowa do Wiejskiego Domu Kultury, dlatego też po okrojeniu budżetu nie bardzo wie, co z taką ilością środków da się zrobić.

– Ewentualnie zrezygnować z funkcji sołtysa, niech martwi się kto inny. (...) Ja będę przeciwko tej uchwale, bo jestem tego zdania, że zabieramy sołectwom ostatnie pieniądze, o których mogą decydować. Na dzień dzisiejszy nie jest przygotowane, jak ten nowy budżet ma być wyliczany, dlatego jestem na nie – oświadczył radny.

Wsie nie zostaną bez pieniędzy

Jagoda Has próbowała tonować nastroje, tłumacząc, że zmiany finansowe, które dotkną sołectw, nie są podyktowane jakąś niechęcią, tylko szukaniem racjonalnych oszczędności. Zapewniała, że gmina nie zostawi jednostek pomocniczych bez środków do dyspozycji. Szczegółowe wyliczenia, co do ich podziału zostały przedstawione na posiedzeniu komisji, a obecni na nim sołtysi wyrazili zgodę na zmiany.

– Ustaliliśmy, jak te środki będą dzielone i jak widzimy ich wydatkowanie. Tutaj wybrzmiało pytanie sołtysów: a co jeśli zabraknie na coś? Z naszej strony padła deklaracja, że będziemy podchodzić do spraw indywidualnie i żadnego sołectwa nie zostawimy w potrzebie, jeśli będzie chciało coś zrobić dla mieszkańców i będzie to racjonalne – mówiła wicewójt.

Ale jak zauważył Łukasz Modrzejewski, zarządzenie w każdej

Nazwa sołectwa	Wysokość środków w roku 2023	Przewidywane środki w roku 2024
Drożdżenica	33.755,99 zł	23.000 zł
Grochowo	14.821,08 zł	8000 zł
Jeleńcz	31.783,60 zł	20.000 zł
Kęsowo	56.353,90 zł	20.000 zł
Obrowo	19.498,45 zł	11.000 zł
Pamiętowo	25.077,49 zł	14.000 zł
Piastoszyn	41.476,47 zł	29.000 zł
Przymuszewo	27.275,29 zł	17.000 zł
Wieszczyce	36.573,68 zł	26.000 zł
Żalno	56.353,90 zł	35.000 zł
Razem	342.969,85 zł	215.000 zł

Chcieliśmy, żeby było jak najmniej formalności, ale pod kątem prawnym bez zarzutu. Podjęliśmy decyzję, że zrobimy to pod zarządzeniem, które będzie wydawane do projektu budżetu na rok 2024. Tam wyodrębnimy załącznik dedykowany środkom sołeckim. Wtedy też zostanie wylosowana informacja do sołtysów precyzująca te kwoty, które zostały zaprezentowane na komisji. Opieramy to trochę na formacie funduszu sołeckiego, żeby te najlepsze części, czyli złożenie wniosku, konsultacja na poziomie spotkań sołeckich, pozostały niezmiennie, jak i zasady, które uwzględnialiśmy do tej pory podczas podziału środków – zabezpieczenie zieleni, podział inwestycji, partycypacja kosztów – mówiła zastępcza wójta. Owe zarządzenie miało zostać wydane w sierpniu.

więcej niż w roku bieżącym. Przy tym gmina spodziewa się, że przy wyższych cenach energii do utrzymania jej obiektów, w tym szkół, zabraknie 2 mln zł.

– Czy nie pora zacząć oszczędzać? 200 tys. zł oszczędności to nie jest już mało. Przychody bieżące nie będą nam rosły nie wiadomo jak. Jeśli będziemy na drugi rok składać budżet i zabraknie nam pieniędzy, to skąd mamy wziąć? – argumentowała.

Jarosław Wróblewski nie omieszkiał zauważyć, że „nie w tę stronę to idzie”. A inny z rajców zaproponował, żeby brakujące środki zdjąć z jakiejś inwestycji. Sęk, w tym, że inwestycje do wydatków bieżących nie mają nic, więc taka rozstrzała jest po prostu niemożliwa (inne paragrafy).

tv
dodatek
tygodnik o kulturze i sztuce

Bohemian Rhapsody

środa
TVP2 00:45

28 kwietnia – 4 maja 2023

Poniedziałek

20:05 Świat w płomieniach
POLSAT
FILM SENSACYJNY USA 2013
John Cale racuje obecnie w Straży Kapitolu i chroni przewodniczącego Izby Reprezentantów Rappelsona. Mężczyzna stara się także odbudować relację ze swoją córką, Emily. Cale postanawia zgłosić się do Secret Service, agencji odpowiadającej za ochronę prezydenta Sawyera. Niestety jego kandydaturę odrzuca agentka Finnerty. By nie zasmucać dziewczynki tą wiadomością, John zabiera ją na wycieczkę do Białego Domu. Tymczasem grupa uzbrojonych, świetnie wyszkolonych terrorystów, dowodzonych przez bezwzględnego Stenza, przejmując kontrolę nad budynkiem.

Piątek

22:55 Zanim się pojawiłeś
TVP2
FILM OBYCZAJOWY, Wielka Brytania, USA, 2016
Energiczna i gadatliwa 26-letnia Louisa „Lou” Clark wyróżnia się poczuciem humoru. Próbuje sił w wielu dziedzinach, by wesprzeć finansowo najbliższych. Po stracie kolejnego zajęcia zostaje opiekunką sparaliżowanego młodego bogacza, Willa Traynora. Milioner przed dwoma laty uległ tragicznemu wypadkowi. Od tego momentu porusza się na wózku inwalidzkim. Kiedyś uwodzicielski, dowcipny, kochający życie i podróżę mężczyzna teraz jest cyniczny i zgorzkniały. Nie może pogodzić się z tym, że jest zależny od innych.

Wtorek

22:05 Miasto 44
TVP1
dramat wojenny, Polska, 2014
Stefan, jego matka i młodszy brat mieszkają w kamienicy na Woli. Ojciec chłopaka był oficerem Wojska Polskiego, który zginął w kampanii wrześniowej w 1939 roku. Stefan wstępuje do Armii Krajowej, mimo obietnicy złożonej matce. Robi to za sprawą Kamy - długoletniej przyjaciółki. Dziewczyna jest w nim skrycie zakochana i chce, żeby po wojnie byli razem. Jednak Stefanowi podoba się subtelna Biedronka, którą poznał na krótko przed wybuchem Powstania. 1. sierpnia grupa złożona ze Stefana, Kamy, Biedronki, Górala, Rogala i Beksy trafia pod dowództwo charyzmatycznego Kobry.

Sobota

23:35 Rambo: Ostatnia krew
TVP1
film sensacyjny, Francja, Bułgaria, USA, Szwecja, 2019
Starzejący się John Rambo dawno skończył z życiem pełnym niebezpieczeństw. Osiadł na rodzinnej farmie w Arizonie, gdzie wiedzie samotną egzystencję i zbyt często sięga po mocne trunki. Zmagający się z trudną przeszłością były komandos w alkoholu szuka ucieczki od bolesnych wspomnień z Wietnamu, natrętnych myśli o kolejnych ryzykownych misjach i utracie przyjaciół, których nie udało się ocalić. Gdy wydaje się, że przyjdzie mu żyć jedynie wspomnieniami, okazuje się jednak, że po raz kolejny musi stanąć do walki.

Środa

20:10 Porady na zdrady
TVP2
komedia romantyczna, Polska, 2017
Kalina i Fretka niedawno na własnej skórze przekonały się, jak boli zdrada partnera. Pierwsza planowała ślub, druga także była przekonana, że jej związek przeżywa rozkwit. Sfrustrowane przyjaciółki postanawiają założyć firmę, w której na zlecenie kobiet będą prowokować mężczyzn do zdrady i zbierać dowody ich niewierności. Biznes rozwija się bez przeszkód, dopóki nie dostają zlecenia od Beaty Woltyńskiej, która posadza męża Macieja, coacha i specjalistę do spraw damsko-męskich, o zdradę. Kalina z zapalem bierze się do pracy, by zweryfikować te podejrzenia.

Niedziela

23:15 Na granicy
TVN
thriller, Polska, 2016
Bieszczady. Były członek straży granicznej, Mateusz, i jego nastoletni synowie, Janek i Tomek, wybierają się w góry. Ich relacje nie są najlepsze, a każdy z mężczyzn radzi sobie z problemami na swój sposób. Janek nie okazuje entuzjazmu, Tomek wyraża na wszystko zgodę w milczeniu, z kolei Mateusz często sięga po alkohol. Członkowie wyprawy zatrzymują się na spoczynek w chacie na odludziu. Niespodziewanie na progu ich domu pojawia się tajemniczy Konrad. Przybywa w zakrwawionych ubraniach i z pistoletem.

Czwartek

22:40 Pieniądze to nie wszystko
POLSAT
komedia, Polska, 2001
Pięćdziesięcioletni przedsiębiorca z branży spożywczej, Tomasz Adamczyk, myśli o tym, aby wycofać się z interesu i poświęcić swojej życiowej pasji - filozofii. Zanim jednak udaje mu się wcielić w życie te plany, pechowo ulega wypadkowi samochodowemu. Rannego kierowcę znajdują w rozbitym aucie byli pracownicy upadłego PGR-u, których jedyną rozrywką jest konsumpcja wina Platon - jak się okazuje sztandarowego produktu firmy Adamczyka. Bezrobotni chłopcy uprowadzają biznesmena, domagając się okupu w wysokości... miliarda złotych.

piątek

28 kwietnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
04:40 Klan - telenowela 05:10 Dziedzictwo - serial 06:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Agape Blisko Ciebie 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial 09:40 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:40 Ojciec Mateusz - serial 11:30 Leśniczówka - serial 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 Natura w Jedynce 14:00 Wspaniałe stulecie 15:00 Wiadomości 15:20 Alarm! - magazyn	04:55 Na sygnale - serial fabularzowany 05:30 M jak miłość - serial 06:20 Anna Dymna - spotkajmy się 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 Smaki świata - magazyn 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularzowany 15:05 Powrót na wyspę - serial 15:50 Przepis dnia 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacja 38 - serial	05:50 Uwaga! - program interwencyjny 06:05 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:00 Doradca smaku - magazyn 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Kto to wie? 12:05 Ukryta prawda 13:10 Sekrety życia 14:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:20 Kto to wie? 16:55 Sekrety życia 17:55 Ukryta prawda 19:00 Fakty - informacja 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:50 Uwaga!	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial obyczajowy prod. Polska 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy prod. Polska 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość Wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Twoja Twarz Brzmi Znamo	07:00 Muzyczne poranki 07:50 Informacje kulturalne 08:20 Co dalej? - program publicystyczny 08:55 Mazurki nad Wisłą - cykl reportaży 09:35 Ożeniłem się z czarownicą - komedia 11:00 Rodzina Połanieckich 12:35 Legendy Rocka 13:45 Informacje kulturalne 14:15 Ucieczka z kina „Wolność” - film obyczajowy, reż. Wojciech Marczewski, wyk. Janusz Gajos, Zbigniew Zamachowski 15:50 Mistrzowie pędzla - Rafael - książkę sztuki - film dokumentalny 17:30 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Egils Levits 18:05 Rozmowy o zmierzchu i świecie 18:50 Żywa Woda 20:00 Wieczór kinomana - Wstęp do filmu	06:00 Kobra - oddział specjalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 09:00 Kurierzy - serial fabularno-dokumentalny 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 11:00 Zaklinaczka duchów - serial fantasy 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 16:00 Kurierzy - serial fabularno-dokumentalny 17:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 18:00 Kurierzy - serial fabularno-dokumentalny	05:00 Szkoła - program obyczajowy 06:55 Szpital - program obyczajowy 07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:00 Idealna niania - program obyczajowy 11:45 Zagadki losu - program obyczajowy 12:45 Szpital - program obyczajowy 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:50 Tajemnice miłości 16:50 Zagadki losu - program obyczajowy 17:55 Magia kina 18:25 Matki, córki, przyjaciółki - program lifestyle'owy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 True Love	09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 10:50 Hardkorowy lombard 11:50 Święty 12:55 Detektywi w Akcji 13:55 STOP Drogówka 15:55 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Gwiazdy Kabaretu 21:00 Farma 22:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 00:00 Po własnych śladach - USA, 2019 Podczas nieudanego napadu na bank ginie cały gang, z wyjątkiem jego przywódcy - Donovana McDonalda, który doznaje urazu mózgu. W efekcie trafia z amnezją do zakładu psychiatrycznego dla przestępców. 02:05 Interwencja 02:25 Disco Polo Life 03:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teleshopping TV Okazje
TELETURNIJ	SERIAL OBYCZAJOWY	FILM PRZYGODOWY	FILM S-F	DRAMAT	SERIAL OBYCZAJOWY	MINISERIAL	TV Trwam
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:15 Alarm! - magazyn 20:35 Krucjata. Prawo serii - serial kryminalny 21:30 Vabank - komedia sensacyjna, reż. Juliusz Machulski 23:30 Polowanie na cmy 00:30 Regulamin zabijania - dramat 02:45 S. W. A. T. - Jednostka specjalna - serial 03:35 Kumple z dżungli - film	19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:00 Przepis dnia 20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:50 Postaw na milion - teleturniej 21:55 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny 22:55 Kino relaks - Zanim się pojawiłeś - film obyczajowy, prod. USA, 2016, reż. Thea Sharock, wyk. Emilia Clarke, Sam Claflin, Janet McTeer 01:00 Gra Endera - film science fiction, prod. USA, 2013 03:05 Wyprawa po miłość - film obyczajowy 04:40 Rodzinka.pl - serial komediowy 05:10 Zakończenie	20:00 Ruchomy chaos - film przygodowy, USA, Kanada, 2021, reż. Doug Liman, wyk. Tom Holland, Daisy Ridley, Dom Monaghan, Biehn, David Oyelowo, Mads Mikkelsen 22:20 Blade: Mroczna trójca - film horror, USA, 2004, reż. David S. Goyer, wyk. Wesley Snipes, Kris Kristofferson, Dominic Purcell, Jessica Biel, Ryan Reynolds, Parker Posey 00:35 Kuba Wojewódzki 01:45 Bates Motel - thriller 02:45 Szpital - program obyczajowy 03:50 Uwaga! - program interwencyjny 04:10 Zamieszkać na plaży 04:35 Recepta na stary dom	22:10 Piąta fala Odkąd na Ziemi po raz pierwszy pojawili się obcy, każdy ich kolejny najazd przynosi coraz bardziej katastrofalne skutki. Dziesięciokrotnie ludzkość żyje pośród zgłoszczonej cywilizacji w strachu, wzajemnej nieufności i oczekiwaniu na nieuchronną piątą falę ataków, której nikt już może nie przeżyć. 00:30 Ghost Rider Ekranizacja kultowego komiksu z wydawnictwa Marvel z udziałem gwiazdorskiego duetu aktorskiego: Nicolas Cage i Eva Mendes. 03:05 Zjedz Kambodżę	20:10 Wieczór kinomana - Mroczne wody - dramat, prod. USA, 2019, reż. Todd Haynes, wyk. Mark Ruffalo, Anne Hathaway, Tim Robbins, Bill Pullman 22:20 Informacje kulturalne 22:45 Eureka biblioteka - Czechowice Dziedzice 23:10 Women make film 00:25 Czwartkowy klub filmowy - Indochiny - dramat, prod. Francja, 1992, reż. Régis Wargnier, wyk. Catherine Deneuve 03:15 Teraz animacje! - Red Light Train - film animowany, reż. Alicja Kot 03:20 Teraz animacje! - Krag - film animowany 03:45 Kino nocne - Królowa aniołów - dramat	19:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Champion 4: Walka o honor 21:50 60 sekund 00:05 Next 02:05 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 03:00 Zobacz to! Blok powtórkowy: Menu na miarę - program kulinarny 03:45 Z archiwum policji - serial dokumentalny 04:10 Menu na miarę - program kulinarny 04:35 Z archiwum policji - serial dokumentalny 05:00 Dyżur - serial dokumentalny	21:00 Czarnobyl - miniserial Po wybuchu elektrowni jądrowej w Czarnobylu ratownicy poświęcają zdrowie i życie, by ratować Europę przed skutkami katastrofy. 22:40 Jurassic World - film przygodowy, USA, 2015, reż. Colin Trevorrow, wyk. Chris Pratt, Bryce Dallas Howard, Irrfan Khan, Vincent D'Onofrio, Ty Simpkins, Nick Robinson 01:10 Rekin wojny - film komedia, USA, 2016, reż. Todd Phillips, wyk. Jonah Hill, Miles Teller, Bradley Cooper 03:35 True Love	11:00 Podróż Apostolska Papieża Franciszka na Węgry 11:30 Sybiraczka 12:00 Regina Coeli 12:03 Informacje dnia 12:20 Podróż Apostolska Papieża Franciszka na Węgry 13:20 Izba Pamięci Pułkownika Kuklińskiego 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Zrozumieć Antycypilizację 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Siódmy Sakrament 16:40 Prosto o gospodarce 17:00 Podróż Apostolska Papieża Franciszka na Węgry 18:05 Informacje dnia 18:15 Westerplatte Młodych 19:00 Warto zauważyć... 19:30 Brat Franciszek 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apł Jasnogórski 21:20 Informacje dnia

sobota

29 kwietnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:35 Hotel pod żyrafą i nosorożcem - serial 06:20 Balans bieli - magazyn 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:40 Rok w ogrodzie 08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 08:20 Wojsko - polskie.pl 08:45 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 09:15 Sprawa dla reportera 10:15 Fascynujący świat - Habsburgowie: megalomane dynastii - film dokumentalny 11:15 Wiesz czy nie wiesz? - teleturniej 12:10 Gwiazdy w południe - Zachodni szlak - western, prod. USA, 1967, reż. Andrew McLaggen 14:15 Z pamięci - felieton 14:25 Okrasa łamie przepisy TELENOWELA 14:55 Korona królów. Jagielonowie - telenowela 16:20 Korona królów. Jagielonowie. Taką historią 17:00 Telexpress 17:30 Ojciec Mateusz - serial 18:25 Kulisy serialu Ojciec Mateusz - felieton 18:40 Jaka to melodia? 19:30 Wiadomości 20:15 Alarm! - magazyn 20:35 Komisarz Alex - serial kryminalny 21:30 Hit na sobotę - Kamienie na szaniec - dramat 23:35 Rambo: Ostatnia krew - film akcji, prod. USA, 2019, reż. Adrian Grunberg 01:25 Dobroczynca - film 03:05 Jaka to melodia? 03:55 Z pamięci - felieton 04:00 Zakończenie	05:15 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 06:55 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial 07:55 Pytanie na śniadanie 11:20 Rodziny ekspres - magazyn 11:55 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny 12:50 Amerika da się lubić - program rozrywkowy 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2023 - widowisko muzyczne 16:20 Na dobre i na złe - serial 17:15 Tacy byliśmy - Lady Pank - cykl reportaży 17:45 Słowo na niedzielę 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 O mnie się nie martw 19:35 Reportaż kulturalny 20:00 The Voice Kids DRAMAT 23:10 Larry Crowne. Uśmiech losu - dramat, prod. USA, 2011, reż. Tom Hanks, wyk. Tom Hanks, Julia Roberts, Bryan Cranston, Gugu Mbatha - Raw 01:00 Zanim się pojawiłeś - film obyczajowy, prod. USA, 2016, reż. Thea Sharrock, wyk. Emilia Clarke, Sam Claflin, Janet McTeer 03:00 Gra Endera - film science fiction, prod. USA, 2013, reż. Gavin Hood, wyk. Harrison Ford, Asa Butterfield, Hailee Steinfeld, Ben Kingsley 05:05 Rodzinka.pl - serial komediowy 05:40 Zakończenie	05:50 Uwaga! - program interwencyjny 06:05 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Na Wspólnej - serial 13:30 Kto to wie? 14:05 MasterChef Junior 15:45 Step Up IV: Rewolucja - film musical, USA, 2012, reż. Scott Speer, wyk. Kathryn McCormick, Ryan Guzman, Misha Gabriel Hamilton 17:55 Kuchenne rewolucje 19:00 Fakty - informacje 19:25 Sport 19:30 Raport Speedway Grand Prix 19:45 Uwaga! - program interwencyjny REALITY SHOW 20:00 Azja Express - reality show 21:35 Czarna owca - film komedia, Polska, 2021, reż. Aleksander Pietrzak, wyk. Arkadiusz Jakubik, Magdalena Popławska, Kamil Szeptycki, Agata Różycka 23:50 Adrenalina - film sensacyjny, USA, 2006, reż. Mark Nevelidine, Brian Taylor, wyk. Jason Statham, Amy Smart, Jose Pablo Cantillo, Efrén Ramirez 01:40 Kwartyt Hitlera - program dokumentalny 02:50 Szpital - program obyczajowy 03:50 Uwaga! 04:10 Zamieszkać na plaży 04:40 Recepta na stary dom 2	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 Daleko jeszcze? 10:10 Ewa gotuje 10:40 Nasz Nowy Dom - magazyn prod. Polska 11:40 Ślubne pogotowie 12:40 Izabeli Janachowskiej Bogaty Dom 13:40 Polacy za granicą - program rozrywkowy prod. Polska 14:40 Rolnicy. Podlasie 15:45 Wigilanie kobiet 17:45 Chłopaki do wzięcia - program rozrywkowy prod. Polska 18:50 Wydarzenia 19:15 Prezydenci i Premierzy 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Sługa Narodu 21:05 Rodzina na Maxa FILM OBYCZAJOWY 22:10 Hitch: Najlepszy doradca przeciętnego faceta - Alex Hitchens w sposób anonimowy pomaga nieśmiałym facetom za odpowiednią opłatą zdobyć kobiety ich marzeń. 00:50 Jason Bourne - Była amerykańska agentka Nicky Parsons dokonuje włamania do serwerów CIA kradnąc tajne dane dotyczące nielegalnych programów agencji. Kobieta odnajduje byłego zabójcę, Jasona Bourne'a w Atenach prosząc o pomoc w rozwikłaniu zagadki nowego programu szpiegowskiego o kryptonimie Iron Hand.	07:00 Piwnica Wandy Warskiej - program muzyczny, reż. Kazimierz Konrad 07:50 Informacje kulturalne 08:15 Wydarzenie aktualne 08:40 Tamte lata, tamte dni - Teresa Lipowska 09:20 Galeria sztuki na ekranie - Goya, portrety z ciała i krwi - cykl dokumentalny, prod. Wielka Brytania, 2021, reż. Phil Grabsky 10:20 Serialowa nostalgia - Rodzina Leśniewskich 11:35 Mazurki nad Wisłą - Bartosz Izbiński - cykl reportaży 12:15 Kapitan Morten i królowa pajaków - film animowany 13:45 Eureka biblioteka! 14:10 Teatr Telewizji 15:50 Do dzieła - magazyn 16:20 Dwie Dorotki 16:55 Retro kino - Upadek Cesarstwa Rzymskiego DRAMAT 20:00 Bilet do kina - Maria Panna Nilu - dramat, prod. Francja, Ruanda, Belgia, 2019, reż. Atiq Rahimi, wyk. Malaika Uwamahoro, Clariella Bizimana, Santa Amanda W katolickiej szkole im. Marii Panny Nilu, prowadzonej przez siostry zakonne w 1973 r. w Rwandzie, kształcone są dziewczęta mające być przyszłą elitą tego kraju. 21:45 Informacje kulturalne 22:10 Scena muzyczna - Bastarda - koncert 23:00 Seans kultowy - Ukryte przegrane - dramat 01:10 Wieczór kinomana - Mroczne wody - dramat	06:00 Kobra - oddział specjalny - Każdy kolejny odcinek to odrębna tematyka. W każdym z nich nie brakuje „zabójczej prędkości”, efektów specjalnych, napięcia, niebezpiecznych pościgów i komizmu, przedstawianego przez bohaterów. Chcą, aby zawsze na pierwszym miejscu stała sprawiedliwość 07:00 Taki jest świat - program informacyjny 07:55 Seniorska chatka dla 4-latk 10:00 Kurierzy - serial fabularno-dokumentalny 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Mocne sobotnie kino: Twierdza FILM AKCJI 22:50 Bodyguard zawodowiec - film akcji Światowej klasy ochroniarz dostaje za zadanie zadbać o bezpieczeństwo zawodowego zabójcy, który zeznaje w Międzynarodowym Trybunale Karnym. 01:00 Podróż do diabła 03:00 Zobacz to! Blok powtórkowy: Na jedwabnym szlaku - serial dokumentalny 03:45 Taki jest świat - program informacyjny prod. Polska 04:30 Dyżur - serial dokumentalny	05:05 Szkoła - program obyczajowy 06:05 Wiza na miłość 07:00 Tom i Jerry Show - animacja animowana 07:30 Gliniarz w przedszkolu - film komedia, USA, 1990, reż. Ivan Reitman, wyk. Arnold Schwarzenegger, Penelope Ann Miller, Pamela Reed, Linda Hunt, Richard Tyson, Carroll Baker 09:55 Matki, córki, przyjacielki - program lifestyle'owy 10:30 Makłowicz w drodze 11:05 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:15 Pana Magorium cudowne emporium - film rodzinny, USA, Kanada, 2007, reż. Zach Helm, wyk. Dustin Hoffman, Natalie Portman, Jason Bateman, Zach Mills FILM SENSACYJNY 18:10 Jumper - film sensacyjny, USA, 2008, reż. Doug Liman, wyk. Hayden Christensen, Samuel L. Jackson, Jamie Bell, Rachel Bilson, Diane Lane, Michael Rooker, Anna Sophia Robb, Kristen Stewart 20:00 Sahara - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, Hiszpania, Niemcy, 2005, reż. Breck Eisner, wyk. Matthew McConaughey, Steve Zahn, William H. Macy, Lambert Wilson 22:40 Posejdon - film katastroficzny, USA, 2006, reż. Wolfgang Petersen, wyk. Josh Lucas, Kurt Russell 00:45 Tsunami zombie - film horror 02:30 Więzy krwi S05	06:00 Galileo 11:05 1000 lat po Ziemi. Minęło 1000 lat od katastrofalnych wydarzeń, które zmusiły ludzi do ucieczki z naszej planety. 13:15 Hell's Kitchen 14:50 Jaś Fasola radzi 15:00 STOP Drogówka 17:00 Policjantki i Policjanci 22:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 00:00 Prawdziwe kłamstwa - USA, 1994, reż. Cameron James, wyk. Schwarzenegger Arnold, Jamie Lee Curtis, Arnold Tom, Bill Paxton, Carrere Tia, Malik Art. Międzynarodowy agent do zadań specjalnych Harry Tasker to prawdziwy as wśród śpiewaków: włada biegle sześcioma językami, ma nienaganne manieri, ale potrafi też unieszkodliwić każdego przeciwnika. 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Top 10 - Lista Przebojów TV Trwam 12:00 Regina Coeli 12:03 Informacje dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Siodmy Sakrament 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:35 Natura Obiektywnie 15:00 Z Parlamentu Europejskiego 15:30 Wierzę w Boga 15:55 Święty na każdy dzień 16:00 Informacje dnia 16:10 Droga nawrócenia. Świadek Wiktor 16:30 Podróż Apostolska Papieża Franciszka na Węgrzy 17:30 Nowa Ewangelizacja 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:55 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

niedziela

30 kwietnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:05 Sprawa dla reportera 06:00 Słownik polsko@polski - talk - show prof. Jana Miodka 06:25 Wojsko - polskie.pl - reportaż 06:50 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia 08:00 Tydzień 08:30 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 09:00 Bella i Sebastian - film familijny, prod. Francja, 2013, reż. Nicolas Vanier 10:50 Maria z Nazaretu - serial 11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Regina Coeli 12:15 Między ziemią a niebem 12:45 Wspólny dom - serial 13:05 BBC w Jedyne - Zielona Planeta 14:00 Z pamięci - felieton SERIAL KRYMINALNY 14:10 Komisarz Alex - serial kryminalny 15:00 Vabank - komedia sensacyjna, reż. Juliusz Machulski, wyk. Jan Machulski, Leonard Pietraszak, Witold Pyrkosz 17:00 Telexpress 17:40 Wiesz czy nie wiesz? - teleturniej 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Wiadomości 20:20 Polowanie na cmy 21:20 Wiesz czy nie wiesz? 22:20 Zakochana Jedyńka - komedia 24:00 Kamienie na szaniec - dramat 02:05 Rambo: Ostatnia krew - film akcji	05:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial 07:55 Pytanie na śniadanie 10:55 The Voice Kids - widowisko muzyczne 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny 15:15 Szansa na sukces. Opole 2023 - widowisko muzyczne 16:15 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny 17:15 Na sygnale - serial fabularny 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:55 Na sygnale - serial fabularny 20:00 Postaw na milion - teleturniej THRILLER 21:05 Dla niej wszystko - thriller, prod. USA, 2010, reż. Paul Higgs, wyk. Russell Crowe, Elizabeth Banks, Brian Dennehy 23:30 Przyjęta - film fabularny, prod. USA, Wielka Brytania, 2018, reż. Stephen Knight, wyk. Matthew McConaughey, Diane Lane, Anne Hathaway 01:25 Kino bez granic - Nasz najlepszy rok - film obyczajowy, prod. Francja, 2017, reż. Cedric Klapisch, wyk. Pio Marmai, Anna Girardot, Francois Civil 03:30 Larry Crowne. Uśmiech losu - dramat, prod. USA, 2011, reż. Tom Hanks, wyk. Tom Hanks, Julia Roberts, Bryan Cranston	05:50 Uwaga! - program interwencyjny 06:05 Wyluzuj, ScoobyDoo! - serial animowany 07:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Nastolatki rządzą... kasą 12:35 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 13:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 14:20 Azja Express - program 16:00 Madagaskar - film komedia, USA, 2005, reż. EricDarnell, Tom McGrath, wyk. Ben Stiller, Chris Rock, David Schwimmer, Jada Pinkett Smith, Sacha Baron Cohen REALITY SHOW 17:55 Ugotowani w parach 19:00 Fakty - informacje 19:25 Sport 19:30 Kronika Speedway Grand Prix - program 19:35 Pogoda - informacje pogoda 19:45 Uwaga! - program interwencyjny 20:00 MasterChef Junior 21:35 Mój agent - serial 22:40 Superwizjer - program 23:15 Na granicy - film sensacyjny, Polska, 2016, reż. Wojciech Kasperski, wyk. Marcin Dorociński, Andrzej Chyra, Andrzej Grabowski, Bartosz Bielenia 01:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarny	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:50 Smerfy: Poszukiwacze zaginionej wioski - W całej wiosce Łasuch, Wazniak, Papa Smerf, Łalusi mają jakieś zadania. Co jednak ma robić Smerfka? Jedyna dziewczyna w całej grupie niebieskich smerfów? Wraz z przyjaciółmi - Mądrałą, Osiłkiem i Ciamajdą wyrusza w pełną przygodę wyprawę do Zakazanego Łasu. A miejsce to pełne jest magicznych stworzeń, kolorów i przygód. 10:50 Opowieści z Narnii: Podróż Wędrówca o Świtu - Łucja i Edmund Pevensie zostają wraz ze swoim kuzynem Eustachym wciągnięci do wnętrza obrazu i przetransportowani do Narnii. FILM PRZYGODOWY 13:25 Jak wytresować smoka 3 - Przed Czkawką i Szczerbatkiem zupełnie nowe przygody - mnóstwo niebezpieczeństw, wielkie wyzwania, niezwykła wyprawa w nieznane oraz... miłość. 15:40 Twoja Twarz Brzmi Znajoma 17:40 Nasz Nowy Dom 18:50 Wydarzenia 19:30 Państwo w Państwie 20:00 Kabaret na żywo. Nowy skład 2 22:10 Witajcie w dżungli 00:25 Bad Boys II 03:40 Świat według Kiepskich 04:45 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje	07:05 Ewa Wiśniewska przedstawia - widowisko 08:00 Liturgia prawosławna w Mielniku 09:05 Od ucha do ucha 09:40 Czeskie śniadanie - Nemoćnice na krajach - serial 10:45 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny 11:25 Co mi zrobisz jak mnie złapiesz - komedia, reż. Stanisław Bareja, wyk. Krzysztof Kowalewski, Bronisław Pawlik, Stanisław Tym, Ewa Wiśniewska, Ewa Ziętek 13:15 Wędrówce Polski 13:55 Przekładaniec - komedia, reż. Andrzej Wajda, wyk. Bogumił Kobela, Ryszard Filipiak 14:40 Teodor Currentzis. Lux Aeterna/ Koncert w Sa-Inte - Chapelle - koncert SERIAL PRZYGODOWY 16:05 Serialowa nostalgia - Rodzina Leśniewskich 17:15 Niedziela z... Robertem Glinińskim 18:05 Niedziela z... Robertem Glinińskim - Wróżyć kumaka - dramat, prod. Polska, Niemcy, 2005, reż. Robert Gliniński 20:00 Cztery wesela i pogrzeb - film 22:10 Informacje kulturalne 22:30 Trzeci punkt widzenia 23:10 Eufonie 2022. Fusion-fonia. Muzyka ziemi ukraińskiej 01:20 Maria Panna Nilu - dramat 03:05 Teraz animacje! - Red Light Train - film	05:50 Kobra - oddział specjalny 06:45 Seniorska chatka dla 4-latk 07:45 Kobra - oddział specjalny 08:45 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 13:40 Ojciec panny młodej 2 15:45 Miłość, szmaragd i krokodyl - Autorka romansów wyjeżdża do Kolumbii ratować siostrę porwaną dla okupu. Pomaga jej przypadkowo poznany łowca przygód. 17:55 Taxi 5 - Oficer policji, szalony mistrz kierowcy - Sylvain Marot (Franck Gastambide) wbrew swojej woli zostaje przeniesiony do Marsylii. FILM SENSACYJNY 20:00 Super niedziela z gwiazdami: Furioza 22:55 Zawód gangster: Początek 01:00 Zobacz to! Blok powtórkowy: Dyżur - serial dokumentalny 01:40 Na jedwabnym szlaku - serial dokumentalny 02:00 Dyżur - serial dokumentalny 03:00 Taki jest świat - program informacyjny 03:50 Na jedwabnym szlaku - serial dokumentalny 05:00 Rodziny interes - serial obyczajowy 05:55 Różowa Pantera kontratakuje	05:05 Szkoła - program obyczajowy 06:05 Wiza na miłość 07:00 Tom i Jerry Show - animacja animowana 07:30 Richie milioner - film komedia, USA, 1994, reż. Donald Petrie, wyk. Macaulay Culkin, John Larroquette, Edward Herrmann, Jonathan Hyde, Christine Ebersole, Claudia Schiffer 09:35 Makłowicz w drodze 10:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:30 Szkoła moich kosmarów - film rodzinny, USA, 2016, reż. Steve Carr, wyk. Griffin Gluck, Lauren Graham, Alexa Nisenson 17:25 Jurassic World - film przygodowy, USA, 2015, reż. Colin Trevorrow, wyk. Chris Pratt, Bryce Dallas Howard, Irrfan Khan FILM SENSACYJNY 20:00 Lucy - film sensacyjny, Francja, 2014, reż. Luc Besson, wyk. Scarlett Johansson, Morgan Freeman, Min-sik Choi, Amr Waked 21:55 Haker - film sensacyjny, USA, 2015, reż. Michael Mann, wyk. Chris Hemsworth, Leehom Wang, Wei Tang, Viola Davis, Holt McCallany 00:40 Dom wygranych - film komedia, USA, 2017, reż. Andrew Jay Cohen, wyk. Will Ferrell, Amy Poehler, Jason Mantzoukas, Ryan Simpkins, Jeremy Renner 02:25 Więzy krwi S05 03:25 Druga strona medalu - talk show	06:00 Galileo 07:00 Wielkie tajemnice historii 08:50 Galileo 10:50 Emotki. Film - USA, 2017, reż. Leonidis Tony odkrywa przed nami sekretny świat naszych smartfonów. Ukryte za aplikacją, z której korzystamy wysyłając wiadomości, gwarne miasto Tekstopolis to miejsce, w którym mieszkają i pracują emotki. 12:40 Naga broń 14:30 Bitwa pod Wiedniem - Niemcy, Polska, Włochy, 2012, reż. Martinelli Renzo, wyk. Adamczyk Piotr 17:00 Gwiazdy Kabaretu 18:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 20:00 Impas 22:00 VI Batalion 00:50 Jedenasty września z pokładu Air Force One 02:40 Śmierć na 1000 sposobów 03:05 Interwencja 03:25 Top 10 TV Trwam 11:00 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela” 11:05 Zostawić ślad... 11:30 Tajemnice Watykanu 12:00 Regina Coeli z Ojcem Świętym Franciszkiem 12:15 Papież Polak do Rodaków 12:45 Św. Józef 13:00 Lalka 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Misja Szczecin - Madagaskar 15:00 Wieś - to też Polska 16:00 Informacje dnia 16:10 Koncert życzeń 16:45 Serce i Obietnica Boga 17:00 Zostań Żołnierzem RP 17:15 Muzyczne chwile 17:30 Podróż Apostolska Papieża Franciszka na Węgrzy 18:00 Regina Coeli 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Informacje dnia 21:40 Retrospekcja

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

poniedziałek

1 maja

TVP 1

05:15 W pustyni i w puszczy - film przygodowy
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Studio Raban - magazyn
07:55 Misja Zambia
08:15 Ranczo - serial obyczajowy
09:15 Komisarz Alex - serial kryminalny
10:15 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
11:10 Potop Redivivus - film fabularny, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Daniel Olbichski, Małgorzata Braunek, Tadeusz Łomnicki, Kazimierz Wichniarz
14:20 Poszukiwana - komedia, reż. Stanisław Bareja, wyk. Adam Mularczyk, Wojciech Siemion, Jolanta Wołłejko, Bohdan Łazuka

REALITY SHOW

16:00 Rolnik szuka żony - reality show
17:00 Teleexpress
17:30 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
18:25 Kulisy serialu Ojciec Mateusz - felieton
18:40 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:20 Korona królów. Jagielonowie - telenowela historyczna
21:00 Vabank II, czyli riposta - komedia sensacyjna, reż. Juliusz Machulski
22:50 Świat bez fikcji - Europa konfliktów - film dokumentalny
23:55 Negocjator - film akcji
02:25 Rozegrzaj to na luzie - komedia
04:10 Jaka to melodia?

TVP 2

06:10 Skok po marzenia - film obyczajowy
07:55 Pytanie na śniadanie - pobudka
12:20 Ostatnia walka Apacza - western, prod. USA, 1954, reż. Robert Aldrich, wyk. Burt Lancaster, Kelly Jean Peters, John McIntire, Charles Bronson, John Dehner
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2023 - widowisko muzyczne
16:10 Przepis dnia
16:20 Film fabularny
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacjaowa 38 - serial
19:35 Na sygnale - serial fabularzowany
20:00 Przepis dnia
20:10 Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu - komedia

SERIAL OBYCZAJOWY

21:50 La Bandida - serial obyczajowy
22:50 Senna - film dokumentalny, prod. USA, 2020, reż. Asif Kapadia
00:45 Dla niej wszystko - thriller prod. USA, 2010, reż. Paul Higgins, wyk. Russell Crowe, Elizabeth Banks, Brian Dennehy
03:10 Książę i ja 4: W Krainie słoni - komedia, prod. USA, 2010, reż. Catherine Cyran, wyk. Kam Heskin, Chris Geere, Jonathan Firth, Selina Lo, Ase Wang
04:45 film fabularny
06:05 Zakończenie dnia

TVN

05:55 Uwaga! - program interwencyjny
06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Rozmowy Dzień Dobry TVN - Robert Lewandowski - program
11:50 Kochany urwis - film komedia, USA, 1990, reż. Dennis Dugan, wyk. John Ritter, Jack Warden, Michael Oliver, Gilbert Gottfried, Amy Yasbeck, Michael Richards
13:25 Dennis znów rozrabia - film komedia, USA, 1998, reż. Charles T. Kanganis, wyk. Don Rickles, George Kennedy, Justin Cooper, Betty White, Brian Doyle-Murray

KOMEDIA

15:00 Madagaskar - film komedia, USA, 2005, reż. Eric Darnell, Tom McGrath, wyk. Ben Stiller
16:50 Chiński zodiak - film przygodowy, Hong Kong, Chiny, 2012, reż. Jackie Chan, wyk. Jackie Chan, Sang-Woo Kwon
19:00 Fakty - informacje
19:50 Raport alergiczny
19:55 Uwaga! - program interwencyjny
20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej - serial
20:55 Milionerzy
21:35 Skazana - serial
22:40 Fokus - film sensacyjny, USA, 2015, reż. Glenn Ficarra, John Requa
00:45 Co za tydzień - magazyn
01:25 Na granicy światów

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:35 Wędrówki z dinozaurami
09:30 Hotel Transylwania
11:30 Wielka Szóstka Pełna humoru opowieść o niezwyklej przyjaźni pomiędzy młodym geniuszem Hiro a jego robotem o wielkiej posturze i wielkim sercu, Baymaxem. Wypadek podczas pokazów robotyki staje się początkiem serii wydarzeń zagrażających bezpieczeństwu całego miasta San Fransokyo.
13:45 Sekretne życie zwierzaków domowych Jeżeli ktoś myśli, że kiedy zostawia swoje ukochane zwierzę w domu, one zajmują się wyłącznie tęsknotą za nim, cóż, jest w błędzie.

DRAMAT OBYCZAJOWY

15:35 Forrest Gump Forrest Gump urodził się w małym miasteczku w Alabamie. Od początku swojego życia uznawany był za głupka. Giegle atakowany i wykorzystywany przez innych, mimo przeciwności losu parł z optymizmem do przodu.
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość Wydarzeń
20:05 Mega Hit - Świat w płomieniach Policjant John Cale marzy o pracy w jednostce specjalnej, której zadaniem jest ochrona prezydenta Jamesa Sawyera.
22:55 Huragan
01:10 Jestem numerem cztery

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki z Jersey
07:35 Informacje kulturalne
08:05 Co dalej? - program publicystyczny
08:50 Wędrowiec Polski - cykl reportaży
09:25 Kapitan Morten i królowa pajaków - film animowany, prod. Wielka Brytania, Estonia, Belgia, 2018
11:00 Rodzina Połanieckich
12:30 Reżyserzy - cykl dokumentalny
13:30 Wykres - film animowany, reż. Daniel Szczuchura
13:35 Dwóch dobrych przyjaciół - film animowany
13:40 Mundur - film
14:00 Retro kino - Upadek Cesarstwa Rzymskiego - dramat historyczny
17:10 Czeskie śniadanie
18:15 Trzeci punkt widzenia
18:55 Warszawskie Combo Tanczone - koncert

DRAMAT

20:00 Kino Mocnych Wrażeń
- Sicario - dramat, prod. USA, 2015, reż. Denis Villeneuve, wyk. Emily Blunt, Benicio del Toro, Josh Brolin, Victor Garber
22:15 Panorama kina polskiego - 11 minut, prod. Irlandia, Polska, 2015, reż. Jerzy Skolimowski, wyk. Richard Dormer, Paulina Chapko, Wojciech Meczwaldowski, Andrzej Chyra, Agata Buzek
23:50 Scena muzyczna - Bastarda - koncert
00:40 Czysty wesela i pogrzeb
02:50 Co dalej? - O tym mówi świat
03:35 Melville, ostatni samuraj - film dokumentalny
04:35 Teledyski

TV Puls

08:00 Dziewczyn z Jersey Po śmierci ukochanej Ollie samotnie wychowuje córkę. Wkrótce mężczyzna poznaje szaloną Mayę.
10:00 Książę i ja: królewskie wesele Trwają przygotowania do ślubu Paige i Edwarda, kiedy wychodzi na jaw, że wedle prawa małżeństwo nie może zostać zawarte. Aby być z ukochaną, młody król musiałby zrzec się korony.
12:15 Najpiękniejsze baśnie: Cudowna woda
13:55 Paddington
15:55 Dirty Dancing - film obyczajowy
18:00 Kurierzy - serial fabularno-dokumentalny

SERIAL OBYCZAJOWY

19:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy prod. Polska
20:00 Poniedziałkowy Hit: Bez twarzy
22:50 Champion 4: Walka o honor
00:25 Zenek
03:00 Zobacz to! Blok powtórkowy: Taki jest świat - program informacyjny
04:00 Menu na miarę - program kulinarny
04:20 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy prod. Polska
05:45 Kobra - oddział specjalny

TVN 7

05:00 Szkoła - program obyczajowy
06:55 Papiery na szczęście - serial
07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
08:50 Tom i Jerry Show - animacja animowany
09:45 Babe: Świnka z klasą - film rodzinny, Australia, USA, 1995, reż. Chris Noonan, wyk. James Cromwell, Magda Szubanski, Zoe Burton, Wade Hayward, Christine Cavanaugh, Miriam Margolyes, Danny Mann, Hugo Weaving
11:40 Beethoven VIII: Na tropie skarbu - film rodzinny, USA, 2014, reż. Ron Oliver, wyk. Jonathan Silverman, Kristy Swanson, Bretton Manley, Jeffrey Combs, Udo Kier, Morgan Fairchild

KOMEDIA

13:35 Richie milioner - film komedia, USA, 1994, reż. Donald Petrie, wyk. Macaulay Culkin
15:30 Ta podstępna miłość - film komedia, USA, 1997, reż. Carl Reiner, wyk. Bette Midler, Dennis Farina, Paula Marshall
17:40 Podróż do wnętrza Ziemi - film przygodowy, USA, 2008, reż. Eric Brevig, wyk. Brendan Fraser, Josh Hutcherson, Anita Briem
19:30 Papiery na szczęście - serial, Polska
20:00 Polowanie na druhny - film komedia, USA, 2005, reż. David Dobkin
22:25 Żużel - film, Polska
00:40 True Love
01:35 Więzy krwi S05

TV 4

09:35 W 80 dni dookoła świata
12:00 Smok: Historia Bruce'a Lee
14:40 Agent XXL
16:45 Agent XXL: Rodzinny interes - USA, 2011, reż. Whitesell John, wyk. Lawrence Martin, Jackson Brandon T., Lucas Jessica Niezrównana Mamuska znów w akcji! Martin Lawrence powraca w kolejnej znakomitej komedii sensacyjnej o wyczynach agenta FBI, Malcolma Turnera i jego drugiego wcielenia - Mamuski.
19:00 Policjantki i Policjanci
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:00 Farma
22:00 Drużyna A - USA, 2010, reż. Carnahan Joe, wyk. Biel Jessica, Cooper Bradley, Copley Sharlto
00:35 VI Batalion
03:20 SuperLudzie
03:50 Trans World Sport
2023 04:55 SuperLudzie
05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

11:30 Gospodarcze filary Niepodległości
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Zofia Czeska - błogosławiona na nasze czasy
12:40 „Będę jej głównym Patronem” - Andrzej Bobola 1809 r.
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Rodzina Połanieckich
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuaria polskie
16:30 Porady Medyczne Bonifratrów
16:55 Spotkania z lasem
17:05 Świądkowie
17:30 Na łowy
17:55 Poczet Wielkich Polaków
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Opo- wiesci Theo
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzną
21:00 Apel Jasnogórski

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

wtorek

2 maja

TVP 1

05:20 W pustyni i w puszczy - film przygodowy
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Kościół z bliska
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda poranna
08:40 Ranczo - serial
09:40 Komisarz Alex - serial kryminalny
10:35 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Natura w Jedynce - Gniazda zamiast wojny
12:35 Pan Tadeusz - dramat
15:20 Motylem jestem czyli romans 40 - latka - komedia
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
18:00 Polska w Sercu - koncert
19:30 Wiadomości

TELENOWELA

20:20 Korona królów. Jagielonowie - telenowela historyczna
21:00 Józef Wybicki. Po pierwsze dobro ojczyzny - film dokumentalny, reż. Leszek Staron, wyk. Piotr Piłkiewicz
22:05 Miasto 44 - dramat, reż. Jan Komasa, wyk. Józef Pawłowski, Zofia Wichłacz, Anna Próchniak, Antoni Królikowski, Tomasz Schuchardt
00:15 Resortowe Dzieci - cykl reportaży
00:45 Ocaleni - reality show
01:50 Magazyn śledczy Anity Gargas - magazyn
02:25 Wojsko - polskie.pl
02:50 Film fabularny
04:50 Zakończenie

TVP 2

06:20 Asteriks i Obeliks: Osiedle Bogów - film animowany
07:55 Pytanie na śniadanie - pobudka
12:05 Jaguar - film przygodowy, prod. Francja, 1996, reż. Francis Veber, wyk. Jean Reno, Patrick Bruel, Harrison Lowe, Patricia Velasquez
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2023 - widowisko muzyczne
16:10 Przepis dnia
16:25 Film fabularny
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacjaowa 38 - serial
20:00 Na sygnale - serial fabularzowany
20:00 Przepis dnia
20:10 Bohemian Rhapsody - dramat, prod. USA, 2018

SERIAL OBYCZAJOWY

22:30 La Bandida - serial obyczajowy
23:30 Strażnik - film sensacyjny, prod. USA, 2006, reż. Clark Johnson, wyk. Michael Douglas, Kiefer Sutherland, Kim Basinger
01:30 Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu - komedia, prod. USA, 2015, reż. Emma Lemhagen, wyk. Sarah Jessica Parker, Rosie Day, Raoul Bova, Claudia Cardinale
03:10 Przynęta - film fabularny, prod. USA, Wielka Brytania, 2018, reż. Stephen Knight, wyk. Matthew McConaughey, Diane Lane, Anne Hathaway
05:00 Rodzinka.pl - serial komediowy

TVN

05:50 Uwaga! - program interwencyjny
06:05 Ukryta prawda - program obyczajowy
07:00 Doradca smaku - program kulinarny
07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Kto to wie?
12:05 Ukryta prawda
13:10 Sekrety życia - program
14:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:20 Kto to wie?
16:55 Sekrety życia
17:55 Ukryta prawda
19:00 Fakty - informacje
19:35 Sport
19:50 Raport alergiczny
19:55 Uwaga!

PROGRAM KULINARNY

20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 Nastolatki rządzą... kasą - program
22:40 Kuba Węgrowdzki - program
23:40 Sukcesja - serial dramat
00:55 Skazana - serial
01:55 Superwizjer - program
02:25 Uprowadzona - serial
03:10 Szpital - program obyczajowy
04:00 Uwaga! - program interwencyjny
04:15 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny
04:40 Recepta na stary dom
05:00 Okazja na dom - program edukacyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny
10:40 Dlaczego ja?
11:40 Gliniarze
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja
13:40 Trudne sprawy
15:50 Finał Pucharu Polski Legia Warszawa - Raków Częstochowa
Wydarzenia
19:25 Gość Wydarzeń
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 Valerian i Miasto Tysiąca Planet Valerian i Laurelina to kosmiczni agenci, odpowiedzialni za utrzymanie porządku na terytoriach zamieszkałych przez ludzi.

FILM PRZYGODOWY

23:10 S.W.A.T.: Miasto w ogniu Ekspert taktyki antyterrorystycznych, doświadczony funkcjonariusz LAPD, Paul Cutler zostaje przeniesiony do Detroit, by przeszkolić drużynę S.W.A.T. w najnowszych technikach w zakresie uwalniania zakładników. Wszystko zmienia się z chwilą, w której zgłoszenie zwykłego zakłócenia spokoju przeradza się w kryzys z przetrzymywanymi zakładnikami, za który odpowiada szalony, płatny zabójca.
01:05 Wyciąg
03:40 Nasz Nowy Dom
04:40 Disco Gramy

TVP Kultura

07:00 Klasyczne poranki - teledysk
07:25 Informacje kulturalne
07:55 Księga Przechlewni
08:35 Zaginionie Skarby - film animowany
08:55 Mój wujaszek - komedia, prod. Francja, 1958, reż. Jacques Tati, wyk. Jacques Tati, Jean-Pierre Zola
11:00 Rodzina Połanieckich - serial
12:35 Polska, jakiej nie znacie
13:45 Wydarzenie aktualne
14:10 Tuż przed zmierzchem - film dokumentalny, reż. Marzena Strąk
14:40 Wojna płci - komedia
16:15 Galeria sztuki na ekranie
17:20 Co dalej?
17:55 Wielcy, wielki i najwięksi
18:45 II Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej w Opolu - koncert

FILM OBYCZAJOWY

20:00 Lekkie obyczaje - Billy kłamca - film obyczajowy
21:45 Informacje kulturalne
22:15 Teatr Telewizji - Młod, Żona, Dziewczyna i Złodziej czyli sceny miłosne z Shakespeare'a
23:40 Młoda Polska - Warszawy i owoce - film krótkometrażowy
00:20 Moja ulubiona pora roku - dramat
02:35 Niedziela z...
03:30 Co dalej? - program publicystyczny
04:05 Informacje kulturalne
04:35 Teledyski
05:45 Kultury 2 - Jeszcze więcej kultury
05:50 Zakończenie

TV Puls

06:45 Kobra - oddział specjalny
07:45 Ojciec panny młodej 2
09:55 Zbuntowana księżniczka
11:55 Najpiękniejsze baśnie: Niesforne diabły
13:55 Matylda
15:55 Agentka specjalnej troski
18:00 Kurierzy - serial fabularno-dokumentalny
19:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial
20:00 Proceder
22:50 Pitbull. Niebezpieczne kobiety Młode policjantki, „Zuza” i „Jadzia” dołączają do Pitbulla. Dziewczyny oprócz zmagania w życiu prywatnym muszą stawić czoła przestępcemu światu.

SERIAL KRYMINALNY

01:30 Dzielnica strachu - serial kryminalny Śledztwo prowadzi dwie pary: dzielnicyowy Andrzej (Andrzej Młynarczyk) i śledcza Agata (Agata Załęcka) oraz dzielnicyowa Karolina (Maja Wachowska) i śledczy Rafał (Maciej Kosmala). W serialu występują również Grażyna Strachota i Filip Gurlacz - w rolach „La Mammy” i jej syna „Hrabiego”, którzy nieformalnie rządzą nieszawnym Gorczakiem.
02:30 Lombard. Życie pod zastaw - serial
03:30 Zobacz to! Blok powtórkowy: Na jedwabnym szlaku - serial dokumentalny

TVN 7

05:00 Szkoła
06:55 Szpital - program obyczajowy
07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:00 Idealna niania - program obyczajowy
12:45 Szpital - program obyczajowy
13:45 Sąd rodzinny - program sądowy
14:45 Tajemnice miłości
15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:50 Zagadki losu - program obyczajowy
17:55 Ten moment - program obyczajowy
18:30 Papiery na szczęście - serial, Polska
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 True Love

FILM OBYCZAJOWY

21:00 Twarz - film obyczajowy, Polska, 2017
22:50 Sahara - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, Hiszpania, Niemcy, 2005, reż. Breck Eisner, wyk. Matthew McConaughey, Steve Zahn, William H. Macy, Lambert Wilson, Lennie James, Delroy Lindo, Daniel Lobe, Patrick Malahide, Penelope Cruz
01:25 Lucy - film sensacyjny, Francja, 2014, reż. Luc Besson, wyk. Scarlett Johansson, Morgan Freeman, Min-sik Choi, Amr Waked
02:55 Więzy krwi S06
03:45 Druga strona medalu - talk show

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu
08:00 Nasz Nowy Dom
09:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
11:00 Hardkorowy lombard
12:00 Policjantki i Policjanci
13:00 Detektywi w Akcji
14:00 STOP Drogówka
16:00 Policjantki i Policjanci
17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:00 Farma
22:00 Dzień Bastylli
00:00 Szyfry wojny - USA, 2002, reż. Woo John, wyk. Beach Adam, Cage Nicolas, Stormare Peter. Film sensacyjny, którego akcja rozgrywa się w czasach II wojny światowej. Amerykański żołnierz otrzymuje od swych przełożonych niezwykle zadanie: ma za wszelką cenę chronić młodego Indianina z plemienia Nawaho.
02:50 Trans World Sport 2023

TV Trwam

12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Władysław hr. Zamoyski
13:25 Polski Chleb
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Opiekunice skrzydła - Hospicjum św. Anny w Lubartowie
15:00 Pilotki
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą
16:25 Przyroda w Obiektywie
16:40 Z Bożej Apteki
17:00 Krawczy podziękować
17:10 Prosto o gospodarce
17:30 Zostań Żołnierzem RP
17:45 Muzyczne chwile
17:55 Poczet Wielkich Polaków
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy maluch z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzną
21:00 Apel

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

środa

3 maja

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:25 Podróż za jeden uśmiech - komedia 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 08:00 Ranczo - serial obyczajowy 09:00 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:00 Mikołajek - komedia, prod. Francja, 2009, reż. Laurent Tirard, wyk. Maxime Godart, Vincent Claude, Charles Vaillant, Victor Carles, Kad Merat, Valerie Lemerrier 11:45 Święto Konstytucji 3 Maja - transmisja 13:15 Konstytucja 3 Maja - film dokumentalny, reż. Tomasz Płuciennik, Elżbieta Rottermund 14:05 Orle jeziora - film dokumentalny, prod. Niemcy KOMEDIA SENSACYJNA 	06:05 Arktyczna przygoda - film obyczajowy 07:55 Pytanie na śniadanie - pobudka 11:50 Sultani westernu - komedia, prod. USA, 1991, reż. Ron Underwood, wyk. Billy Cristal, Daniel Stern, Bruno Kirby 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2023 - widowisko muzyczne 16:15 Przepis dnia 16:25 Książę i ja 4: W Krainie słoni - komedia, prod. USA, 2010, reż. Catherine Cyran, wyk. Kam Heskin, Chris Geere 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacyjowa 38 - serial 19:30 Na sygnale - serial fabularzowany 20:00 Przepis dnia KOMEDIA 	05:50 Uwaga! - program interwencyjny 06:05 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:00 Doradca smaku - program kulinarny 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN 11:30 Kto to wie? 12:05 Kochany urwis II - film komedia, USA, 1991, reż. Brian Levant, wyk. John Ritter, Michael Oliver, Jack Warden, Laraine Newman 14:00 Apollo - film przygodowy, USA, 1995, reż. Ron Howard, wyk. Tom Hanks, Bill Paxton, Kevin Bacon, Gary Sinise, Ed Harris 16:50 Ruchomy chaos - film przygodowy 19:00 Fakty - informacje 19:50 Raport alergiczny 19:55 Uwaga! PROGRAM KULINARNY 	06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:25 Pan Peabody i Sherman - Pan Peabody to najmądrzejszy pies na świecie, naukowiec-geniusz, który wynalazł wehikuł czasu, laureat nagrody Nobla i doradca głów państw. 09:20 Hotel Transylwania 3 - Tym razem Paka Draka wybierze się na ekskluzywne wakacje. Będą podróżować luksusowym potwornym statkiem. W końcu od codziennej pracy w Hotelu Transylwania trzeba kiedyś odpocząć. Czas na spokojne żeglowanie i korzystanie ze wszystkich dobrodziejstw statku - od upiornych zawodów w siatkówkę przez egzotyczne wycieczki aż po relaksujące opalanie pod światłem księżyca. FILM ANIMOWANY 	07:00 Muzyczne poranki 07:20 Informacje kulturalne 07:45 Co dalej? - program publicystyczny 08:20 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Egils Levits - rozmowa, reż. Piotr Poraj Poleski 09:00 Pora umierać - film obyczajowy 11:00 Rodzina Połanieckich - serial 12:35 Różne oblicza Aleksandra Dumasa - film dokumentalny, prod. Francja, 2021, 13:40 Pan Tadeusz - dramat 16:25 Mistrzowie kina - Lauren Bacall, bogini wśród ludzi tajemniczej książki. 17:30 Księga Przestrzeni 18:10 Zaginione Skarby - film 18:20 Bruce Liu. Koncert w 212. rocznicę urodzin Fryderyka Chopina 20:00 Mistrz. Jan Matejko znany i nieznan - film KOMEDIODRAMAT 	06:40 Fantomas kontra Scotland Yard 08:45 Miłość, szmaragd i krokodyl - Autorka romansów wyjeżdża do Kolumbii ratować siostrę porwaną dla okupu. Pomaga jej przypadkowo poznany łowca przygód. 10:50 Piękna i bestia 13:05 Paddington 2 - Pomyłkowo osadzony w areszcie, wśród zepsutych do szpiku kości typów spod ciemnej gwiazdy, Paddington zrobi wszystko, by zapać prawdziwego złodzieja tajemniczej książki. 15:30 Legenda Zorro 18:00 Kurierzy - serial fabularno-dokumentalny 19:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy FILM AKCJI 	05:00 Szkoła - program obyczajowy 06:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 09:55 Tom i Jerry Show - animacja animowany 10:20 Babe: Świnka w mieście - film rodzinny, Australia, USA, 1998, reż. George Miller, wyk. James Cromwell, Magda Szubanski, Mary Stein, Mickey Rooney, E.G. Daily, Danny Mann 12:25 Szkoła moich kosmarów - film rodzinny, USA, 2016, reż. Steve Carr, wyk. Griffin Gluck, Lauren Graham, Alexa Nisenon 14:15 Nadchodzi Polly - film komedia, USA, 2004, reż. John Hamburg, wyk. Ben Stiller Jennifer Aniston, Philip Seymour Hoffman, Debra Messing, Alec Baldwin, Hank Azaria FILM KATASTROFICZNY 	06:00 Strażnik Teksasu 07:00 Gwiazdy Kabaretu 07:45 Lassie 09:50 Emotki - film prod. USA, 2017, reż. Leonidis Tony odkrywa przed nami sekretny świat naszych smartfonów. 11:40 Nie można pocałować panny młodej - USA, 2011, reż. Hedden Rob, wyk. Annable Dave, Jones Vinnie, McPhee Katharine, Schneider Rob, Suvari Mena 13:45 Drużyna A 16:20 Naga broń 18:00 Łowcy Skarbów 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Farma 22:00 Bitwa pod Wiedniem 00:35 Zanoszą się na burzę - Kanada, 2017 Podczas wakacyjnego wypadu grupy nastolatków w leśną gusztów dochodzi do inwazji kosmitów na Ziemię. TV Trwam

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

czwartek

4 maja

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
04:45 Klan - telenowela 05:15 Dziedzictwo - serial 06:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Wiadomości 08:00 Program katolicki 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial 09:40 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:40 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:30 Leśniczówka - serial obyczajowy 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 To się opłaca - magazyn 12:50 Natura w Jedynce - Rok z życia jeleniowatych SERIAL KOSTIUMOWY 	05:00 Na sygnale - serial fabularzowany 05:30 M jak miłość - serial 06:20 Smaki świata - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:30 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 Przyrodnik na tropie 11:50 Dla niesytujących - serial obyczajowy 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacyjowa 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularzowany 15:05 Wydział kryminalny 15:10 Kitzbühel - serial 15:50 Przepis dnia 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacyjowa 38 - serial SERIAL OBYCZAJOWY 	05:50 Uwaga! - program interwencyjny 06:05 Ukryta prawda 07:00 Doradca smaku - program kulinarny 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Kto to wie? 12:05 Ukryta prawda 13:10 Sekrety życia 14:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:20 Kto to wie? 16:55 Sekrety życia 17:55 Ukryta prawda 19:00 Fakty - informacje 19:35 Sport 19:50 Raport alergiczny 19:55 Uwaga! 20:10 Doradca smaku SERIAL OBYCZAJOWY 	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja - magazyn 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość 19:25 Gość Wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Nasz Nowy Dom - magazyn prod. Polska 21:10 Przyjaciółki FILM OBYCZAJOWY 	07:00 Muzyczne poranki 07:25 Niedziela z... Robertem Glińskim 08:20 Pan Tadeusz - dramat historyczny, prod. Polska, Francja, 1999, reż. Andrzej Wajda, wyk. Michał Żebrowski, Alicja Bachleđa - Curus, Grażyna Szapołowska, Bogusław Linda, Marek Kondrat, Daniel Olbrychski, Andrzej Seweryn 11:00 Rodzina Połanieckich 12:35 Na północ od Kalabrii - film dokumentalny 14:15 Dama kameliowa - melodramat, reż. Jerzy Antczak 16:15 Przeciwnieństwa i pary: Legendarne hollywoodzkie pary 17:20 Co dalej? 17:55 Benefis - Niny Andrycz 20:00 Czwartkowy klub filmowy - Wstęp do filmu FILM OBYCZAJOWY 	06:00 Kobra - oddział specjalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 09:00 Kurierzy - serial fabularno-dokumentalny 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 11:00 Zaklinaczka duchów - serial fantasy 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 16:00 Kurierzy - serial fabularno-dokumentalny 17:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy SERIAL FABULARNY 	05:00 Szkoła - program obyczajowy 06:55 Szpital - program obyczajowy 07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:00 Idealna niania - program obyczajowy 11:45 Zagadki losu - program obyczajowy 12:45 Szpital - program obyczajowy 13:45 Sąd rodzinny - program sądowy 14:45 Tajemnice miłości 15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:50 Zagadki losu - program obyczajowy 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 True Love - program 21:00 Historia zemsty - film sensacyjny, USA, 2017 HORROR 	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Łowcy Skarbów 10:50 Kto da więcej 11:50 Policjantki i Policjanci 12:55 Detektywi w Akcji 13:55 STOP Drogówka 15:55 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów 17:00 Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Farma 22:00 Naga broń - USA, 1988, reż. Zucker David, wyk. Leslie Nielsen, Presley Priscilla, Montalban Ricardo, George Kennedy, Simpson O.J. 23:55 Gniazdo os - USA, 2000, reż. Buscemi Steve, wyk. Dafoe William, Furlong Edward 01:55 Fabryka jedzenia 02:25 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Top 10 - Lista Przebojów TV Trwam
14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 15:00 Wiadomości 15:20 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:15 Alarm! - magazyn 20:35 Ojciec Mateusz - serial 21:30 Sprawa dla reportera 22:30 Magazyn śledczy Anity Gargas - magazyn 23:10 Magazyn kryminalny 997 - magazyn 24:00 Resortowe Dzieci 00:30 Tanie Dranie - talk-show 01:15 Krucjata. Prawo serii	19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:00 Przepis dnia 20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:50 Postaw na milion 21:50 La Bandida - serial obyczajowy 23:40 Ślady zbrodni - thriller, prod. USA, 2007, reż. Renny Harlin, wyk. Samuel L. Jackson, Ed Harris, Eva Mendes, Luis Guzman 01:20 Strażnik - film sensacyjny, prod. USA, 2006, reż. Clark Johnson, wyk. Michael Douglas, Kiefer Sutherland, Kim Basinger 03:20 Niewierność - serial obyczajowy 04:30 Zakończenie	20:15 Na Wspólnej - serial, Polska 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 22:40 Pieniądze to nie wszystko - film komedia, Polska, 2001, reż. Juliusz Machulski, wyk. Marek Kondrat, Stanisława Celińska, Sylwester Maciejewski, Cezary Kosiński, Hanna Mikuc 00:50 Na własną rękę - film sensacyjny, USA, 2002, reż. Andrew Davis, wyk. Arnold Schwarzenegger, Francesca Neri, Elias Koteas 02:55 Szpital 03:45 Uwaga!	22:10 Sztuka zrywania - Brooke i Gary zamierzają się rozstać. Żadne z nich nie chce jednak opuszczać mieszkania, w którym żyją od kilku lat. Kierując się radami przyjaciół, znajomych i kilku zupełnie obcych osób, oboje rozpoczynają psychiczną wojnę, która ma skłonić drugą osobę do wyprowadzki. Dzieje się tak do momentu, w którym oboje zdają sobie sprawę, że być może walczą o przyszłość swojego związku. 00:40 Faworyta 03:10 Zjedź Kambodżę 03:40 Nasz Nowy Dom 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje	20:05 Czwartkowy klub filmowy - Chungking Express - film obyczajowy, prod. Hongkong, 1994, reż. Wong Kar Wai, wyk. Brigitte Lin, Tony Leung Chiu Wai, Faye Wong, Takeshi Kaneshiro, Valerie Chow 22:00 Informacje kulturalne 22:20 Grzesiuk, chłopak z ferajny 23:35 Mistrz. Jan Matejko znany i nieznan - film dokumentalny 01:10 Kino nocne - Porozmawiajmy o kobietach - film obyczajowy 02:55 Co dalej? 03:30 Informacje kulturalne 04:00 Szwedzka teoria miłości	18:00 Kurierzy - serial fabularno-dokumentalny 19:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Asterix na olimpiadzie 22:20 Gang dzikich wieprzy 00:20 Dzielnica strachu - serial kryminalny 01:25 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 02:20 Zobacz! to Blok powtórkowy: Menu na miarę - program kulinarny 03:00 Menu na miarę - program kulinarny 03:40 Taki jest świat - program informacyjny 04:20 Z archiwum policji - serial dokumentalny 05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy	23:05 Tsunami zombie - film horror, USA, 2019, reż. Anthony C. Ferrante, wyk. Ian Ziering 00:50 Niania - film horror, USA, 2018, reż. Joel Novoa, wyk. Nicholas Brendon, Jaime Murray, Jennifer Marshall 02:20 Więzy krwi 04:00 Druga strona medalu	11:25 Myśląc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Regina Coeli 12:03 Informacje dnia 12:20 Czarny sufit 13:20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Kościółów Apokalipsy 15:00 Testament Miłości Jana Pawła II w Elku 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Z wedką nad wodę w Polskę i Świat 16:35 Zew natury 17:00 Modlitwa
Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV							
Ogłoszenia i reklamy są materiałem zleconym, za ich treść odpowiedzialność ponosi ich nadawca, a nie redakcja lub wydawca gazety.							
							
Wydawca: Dodatek sp. z o.o., 85-115 Bydgoszcz, ul. Wiatrakowa 11/3, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 Skład komputerowy: www.klan.net.pl							

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Cennik ogłoszeń drobnych ważny od 1.12.2022 r.

Ceny ogłoszeń drobnych: zwykle: do 20 słów – 10 zł, do 30 słów – 20 zł, do 40 słów – 30 zł; pogrubione: do 20 słów – 20 zł, do 30 słów – 40 zł, do 40 słów – 60 zł.

Użycie na początku ogłoszenia znaku, litery, przedrostka lub słowa niezwiązanego merytorycznie z ogłoszeniem i mającego na celu zmianę alfabetycznej pozycji ogłoszenia w danej rubryce skutkuje **potrojeniem** ceny ogłoszenia. Ostateczną decyzję, czy takie użycie ma miejsce, podejmuje redakcja.

Osoba, która składa zlecenie na reklamę lub ogłoszenie drobne w „Tygodniku Tucholskim” zobowiązuje się do przestrzegania Regulaminu przyjmowania reklam i ogłoszeń w „Tygodniku Tucholskim”. Treść regulaminu dostępna w redakcji.

Praca

Dam pracę

- Mam do naprawy małe maszyny rolnicze, potrzebuję majstra, który chciałby się tym zająć, może być rencista, emeryt, 660-134-591
- Pracownika do pracy przy dachach przyjmę, Tuchola i okolice, 661-969-866
- **Przyjmę do pracy do zbioru szparagów zielonych w Żalnie. Praca codziennie do godzin południowych. Maj-czerwiec. Możliwy dowóz na pole, 608-323-495**
- Zatrudnię kierowcę kat C+E, transport krajowy, więcej informacji pod nr tel. 696-017-716
- Zatrudnię mechanika maszyn oraz sprzętów drobnych, typu koziarki, zagęszczarki oraz robotnika drogowego. Kontakt pod nr tel. 600-645-319
- **Zatrudnimy kierowcę do rozwożenia pizzy. Praca zmianowa, co dwa tygodnie. Mile widziany emeryt/rencista. Fair Play, Tuchola, Poczta 7c, 785-177-158, (52)334-39-60**
- Zlecę montaż pokrycia dachowego na domku jednorodzinnym, pokrycie dachówką lub blachodachówką, 603-674-175

Szukam pracy

- Oferuję usługi cięcia, rąbania i układania drewna. Koszenie trawników oraz ogólne sprzątanie posesji, np. po budowie, zapraszam do kontaktu, 783-617-260

Nieruchomości Lokale

Sprzedam

- Działka budowlana w Klonowie, 899 m², 36.000 zł, tel. 720-223-322
- Działka pośród lasów w Sucheju, 3649 m², 99.000 zł, tel. 720-223-322
- Mieszkanie beczynszowe 48,80 m², Piastoszyn, blok 12-rodzinny, 2 pokoje, kuchnia, łazienka, więcej informacji pod nr tel. 782-028-169
- Mieszkanie w bloku, od 1 lipca, 36 m², 2 pokoje z kuchnią i łazienką, ul. Warszawska, naprzeciwko Polomarketu, tel. 787-318-142
- Mieszkanie w kamienicy, plac Wolności, Tuchola, od 1 lipca, 32 m², 2 pokoje z kuchnią i łazienką, umeblowane, tel. 787-318-142

Kupię

- Działkę rekreacyjną/gruntową w Tucholi kupię, nad jeziorem Głęboć, małą, z domkiem lub bez. Kontakt telefoniczny 512-638-579.
- Ziemię kupię, może być z budynkami, tel. 888-047-905

Oddam w najem

- Mieszkanie w Tucholi, 2 pokoje, 30 m², 800 zł plus opłaty, tel. 720-093-093
- Pokój, kuchnia, łazienka, korytarz, osobne wejście, Tuchola, tel. 781-546-139

Kupno

- Skup bydła rzeźnego Agros. Preferencyjne ceny krów-eksport. Skup odsadek MM i MBO. Gotówka. Sprawdź ceny. Dział skupu 889-186-749, biuro 794-463-596

- Skupujemy bydło: byk do 13,50 zł/kg, jałówka do 13,00 zł/kg, krowa do 9,50 zł/kg, (52) 332-30-88, 606-167-635
- Traktor C340, C355, C360, T25 lub inne, 667-147-460
- Tuczniaki, maciory i knury kupię, odbiór z gospodarstwa, waga, tel. 888-302-750

Różne

- Biuro Matrymonialno-Partnerskie Serduska Dwa, fotooferty osób od 24 do 80 lat, zapraszamy. Biuro czynne 10.00-18.00. tel. 883-783-782
- Biuro Tłumaczeń – wszystkie języki europejskie + inne (44), Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8 (8-16.30), (52) 388-37-38, 602-739-670, grametwm@wp.pl
- Pan w średnim wieku pozna panią, tel. 783-516-074
- Zwrot podatku + zasiłki: Austria, Anglia, Belgia, Dania, Irlandia, Holandia, Niemcy, Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8, 602-739-670, grametwm@wp.pl

Usługi

- Adaptacja, aranżacja, budowlano-remontowe usługi, dekarstwo, docieplanie, elewacje, gładzie, poddasza, podwieszane sufity, ścianki działowe, płyty, papa termozgrzewalna, od A-Z, 725-530-485
- Audyty energetyczne, czyste powietrze, wymiana kotłów, tel. 698-350-810
- Brukarstwo, kamień, polbruk, ścieżki, chodniki, place, ploty, ogrodzenia, prace różne, 606-957-271
- Dachy, ciesielstwo-dekarstwo, kompleksowe wykonawstwo, remonty dachów, sprzedaż pokryć dachowych – usługa na 8% VAT (budynki mieszkalne), utylizacja azbestu, www.dachmaster.az.pl, 661-969-866
- Elektryk, 602-338-356
- Korepetycje z matematyki i fizyki na poziomie szkoły średniej i podstawowej, godzina – 50 zł, polecam, 508-779-444
- Malowanie, szpachlowanie, podwieszane sufity, zabudowy, adaptacja poddaszy, płyty k-g, montaż paneli, obróbki po wymianie okien, wolne terminy, 510-632-878
- Pomogę w pielęgnacyjnym prześwietleniu, przyjęciu drzew owocowych, krzewów w celu prawidłowego owocowania, lepszego wykształcenia, wybarwienia owoców oraz ozdobnych, 517-722-303
- Prace wyburzeniowe, cięcie asfaltu, betonu i zagęszczanie gruntu, 601-927-172
- Tynki maszynowe, gipsowe i cementowo-wapienne wykonam, tel. 667-250-859
- Usługi tartaczne, Śliwice, tel. 788-948-137

Motoryzacja

Sprzedam

- Alufelgi z oponami, 4 szt., 16 cali, hak, do alfy romeo, plandeka na stelażu nierdzewnym, 601-927-172
- Audi A4 1.6 MPI (2005), limuzyna, po gradobiciu, nowy model, 8000 zł, tel. 606-280-837
- **Auto-kasacja C-53. Demontaż pojazdów uszkodzonych, wypadkowych. Odbiór własnym transportem. Auto-szrot, sprzedaż części używanych, Wielki Konopat k. Świecia, kasacjaswiecie@wp.pl, (52) 332-46-98, 605-112-448**

- BMW seria 1 F21 1.6 B (2013), 80.000 km, niebieski metalik, klimatyzacja, elektryka, jak nowy, zarejestrowany, Tuchola, 500-862-466
- Felgi aluminiowe do seata altei, stan bdb., tel. 880-623-930
- Ford fiesta 1.2 B (2015), 95.000 km, 5-drzwiowy, biały, pełne wyposażenie, serwisowany, Tuchola, 500-862-466
- Ford focus kombi 2.0 D (2010), 6 biegów, srebrny, 3 tygodnie w kraju, zarejestrowany, 13.400 zł, tel. 606-280-837
- Ford focus kombi 1.6 TDCI (2006), stan dobry, tel. 515-117-938
- Ford mondeo III kombi 2.0 TDCI (2006), 130 KM, pełne wyposażenie, podgrzewane, skórzane fotele, alufelgi, na części, podgrzewana szyba, 601-927-172
- Hyundai i10 1.2 B (2015), 59.000 km, szary metalik, klimatyzacja, elektryka, jak nowy, Tuchola, 500-862-466
- Hyundai ix35 suv 1.6 B (2015), 134.000 km, 135 KM, bogato wyposażony, alufelgi, książka serwisowa, stan bdb., tel. 514-065-975
- Mercedes W124 2.0 D (1987), koła kompletne aluminiowe, 5x112 audi, passat, golf, koła kompletne do polo 5x100, aluminiowe, 793-741-541
- Opel vectra B 1.6 16V (1997), silnik po remoncie, gaz sekwencja, 2 komplety kół, zapasowe części, tel. 795-422-163
- Seat leon 1.6 MPI (2006), klimatyzacja, miesiąc w kraju, zarejestrowany 12.900 zł, tel. 606-280-837
- VW golf VI 1.6 MPI B (2009), koła do toyoty aygo, alufelgi hyundai, kia, 11" i 16", nissan, 18", 793-741-541
- VW polo 1.2 B (2007), 5-drzwiowy, różne rowery, felgi 5x100, polo, skoda, koła toyota yaris, ford koło dojazdowe, 793-741-541
- VW tigan 1.4 TSI, 82.000 km, czarny metalik, elektryka, klimatyzacja, książka serwisowa do końca, stan idealny, Tuchola, 500-862-466

Kupię

- Absolutnie auta dostawcze, osobowe, całe lub uszkodzone, skrośdowane, stan i rok bez znaczenia, 516-955-473
- Absolutnie auta kupię osobowe oraz dostawcze, całe lub rozbite, na złom, z wyrejestrowaniem, 507-233-461
- Absolutnie kupię każde auto osobowe, dostawcze i ciężarowe, dobre ceny, 667-147-460
- Fiata 126p, stary motocykl WSK, motorynkę, simson, przyczepę towarową lub kempingową kupię, sms lub tel. 787-190-838
- Każdego mercedesa kupię, 667-147-460
- Skup aut do 1000 zł, tel. 791-886-363

Sprzedaż

- Amur, karp, lin, karaś, tołpyga, okoń, szczupak, węgorz i inne, również kolorowe do oczek. Sprzęt rybacki, 889-356-363
- Beczki plastikowe, 200 l, cena 80 zł/szt., tel. 501-471-588
- Betoniarka, spawarka, elektrody, pompa do szamba, tel. 781-413-973
- Blacha odpadowa, nowa, trapez, blachodachówka gładka, obróbki od 20 zł/m², tel. 512-551-865
- Brojlery 4-tygodniowe z dostawą 6 V 2023, kurka 6-tygodniowa z dostawą 2 V 2023, dostawa gratis, tel. 785-637-345
- Byczek, jałoweczka, mieszańce, 600-743-094

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru przyjmujemy **do wtorku do godziny 16.00**. Można też je dostarczyć do jednego z naszych punktów przyjmowania ogłoszeń drobnych. Termin przyjmowania ogłoszeń do bieżącego numeru w poszczególnych punktach (poza redakcją gazety) może się różnić (zwykle ogłoszenie trzeba dostarczyć do wtorku do godziny 12.00).

Redakcja zastrzega sobie możliwość odmowy przyjęcia ogłoszenia bez podania przyczyny.

Punkty przyjmowania ogłoszeń drobnych:

Tuchola: Redakcja „Tygodnika Tucholskiego”, ul. Karasiewicza 3; **Gostycyn:** GS „SCH” sklep nr 7, Carrefour Express, ul. Bydgoska 17; **Śliwice:** sklep wielobranżowy „Sabina”, ul. Dworcowa 4; **Byśław:** sklep p. Krzyżelewskiego, ul. Główna 61; **Kęsowo:** sklep „Farmer”, ul. Główna 17; **Żalno:** sklep „Farmer”, ul. Starowiejska 8; **Legbąd:** sklep p. Wolińskiego, ul. ks. Chudzińskiego 5a.

- Byczki i jałoweczki u Irenki, kolarow, czarno-białe, 2-, 3-tyg., polskie, 691-117-925, 886-793-508
- C4011, zgrabiarki 5- i 7-gwiazdowe, daewoo matiz, przyczepy do słomy, brama, Ostrowo 4, 880-147-001
- Ciągnik 4011, opony 750x20, 2 szt., tel. 607-934-795
- Cielak 3-tygodniowy, tel. 608-653-942
- Czubosy sosnowe, atrakcyjna cena, możliwość transportu, 536-973-404
- Drewno bukowe, odpady ze stolarni, suche oraz inne drewno opałowe, możliwy transport, tel. 604-560-593
- **Drewno kominkowe i opałowe, suche – sosna, brzoza, buk, dąb, poszczepane z grubych wałków. Możliwość dowozu, 604-539-645**
- Drewno kominkowe i opałowe, suche, brzoza, dąb, sosna, transport do klienta, tel. 692-261-865
- Drewno opałowe, brzoza, dąb, sosna, możliwy transport, 509-959-707
- Drewno opałowe, grube, czubowe, 140 zł/m, możliwość transportu do klienta po zamówieniu, tel. 695-684-175
- **Drewno opałowe, kominkowe, suche, sosna, brzoza, dąb, buk, możliwość dowozu, 600-982-859**
- Drewno opałowe, tel. 791-886-363
- Drewno opałowe, walki, olcha, 250 zł/mp, sadzarka 4-rzędowa grube, tel. 512-497-523
- Drewno opałowe, workowane, rozpalkowe, kominkowe, suche – sosnowe, świerkowe, liściaste, obrzyny tartaczne, trociny, z dowozem + transport towaru, cięcie, 509-161-734
- Drzwi łazienkowe, lewe, rozmiar 80, kolor palisander wraz z ościeżnicą, cena 120 zł, grzejnik płytowy 60x40 cm, biały, podłączenie dolne, w komplecie zawór regulacyjny, cena 120 zł, Tuchola, 604-284-240

- Jałowica cielna, wycielenie maj, tel. 699-974-997
- Jałówek cielne, opona 16.9 R28, silnik elektryczny, zgrabiarka, pompa od dojarki, silos paszowy michał, 8 t, silos zbożowy bin, 606-224-952
- Kamień lupany, okazjonalnie, kostka granitowa, kruszywo kamienne, polbruk, czarnoziem ogrodowy, różne wzory. Utwardzanie wjazdów, możliwość wykonania prac, 601-927-172
- Krowy, jałowki cielne, kukurydza, pszenica jara, kupię łatę dachowe, Silno, tel. 505-157-005
- Kukurydza sucha, ziarno, pszenica, możliwość dowozu, tel. 608-615-448
- Kurki odchowane 23-tygodniowe, 18-tygodniowe, rossa, kaczkę, kaczo-gęsi, gęsi, zamówienia, maj, czerwiec, lipiec, Lubiewo, 660-269-886
- Kurki odchowane rossa, zamawiać na 13.05.2023 – 13-tygodniowe, 06.06.2023 – 16-tygodniowe, Lubiewo, ul. Hallera, tel. 601-304-239
- Lodówka whirlpool, zamrażarka, 3 szt., buty motocyklowe, dwa kaski, nowe, pralka whirlpool 40-centymetrowa, nawigacja, pokrowiec, felgi stalowe fiat ducato, 602-692-761
- Łubin, 696-327-736
- Opona rolnicza 18,4 R34, stan bdb., stół owalny, 12-18-osobowy, brązowy, stan db., balustrada metalowa, pszenica paszowa, 606-404-528
- Opryskiwacz zawieszany plaz, 800-litrowy, 12-metrowy, aparaty udojowe westfalia, paszociąg koralikowy, kompletny, pompa ssąco-tłocząca do beczkowni MC8000, włoska, 606-171-473
- Paszowóz strautmann, 10,5 m³, z wagą i taśmą z Niemiec, czochradło automatyczne, delawal dla bydła na 230 V, 606-171-473
- Piasek (pospółka) oraz czarnoziem do ogrodu, rozbiórka domów, tel. 534-665-535

informator medyczny

GABINET PRYWATNY
dr n. med. Łukasz Pokrywka
SPECJALISTA UROLOG
poniedziałek, czwartek 15.00-18.00
Tuchola, ul. Piastowska 5/11
rejestracja tel. **660 217 848**
pon.-pt. w godz. 12.00-15.00

UROLOG
dr n. med. Bartosz Brzozczyk
specjalista urolog, androlog
Miejskie Centrum Lekarskie
ul. Świecka 27, Tuchola
przyjmuje **poniedziałek 17.00-20.00**
tel. **52 33 433 44**

SONUS-MED Mariola Gwizdata
Aparaty słuchowe, badanie słuchu
• dobór i sprzedaż aparatów słuchowych
• badanie słuchu • wizyty domowe
• ABR, otoemisja, terapia szumów usznych
• baterie • refundacja NFZ, PCPR, PFRON
piątek 9.00-17.00 tel. 504 298 407
TUCHOLA, ul. Świecka 53/2

auris med BADANIA SŁUCHU
APARATY SŁUCHOWE
refundacja z NFZ
poniedziałek, wtorek, czwartek 9.00-17.00
Tuchola, ul. Świecka 40
tel. **506-130-566**

TRYCHOLOG
mgr Magda Jankowska

- badanie stanu skóry głowy trichoskopem
- analiza schorzeń skóry głowy (np. łupież, tojetokowe zapalenie skóry głowy, łuszczyca)
- ustalenie przyczyn wypadających włosów
- zabiegi pielęgnacyjne włosów (krioterapia włosów Hair.TOXX, keratynowe prostowanie, botoks włosów)
- dobranie sposobu pielęgnacji włosów

Rejestracja 884-682-000
Tuchola, plac Wolności 7a/5

www.revitahair.pl

- Prosięta 9 szt., Bysław, tel. 782-729-660
- Prosięta mięsne, 8-tygodniowe, tel. 510-490-461
- Przyczepa 3,5 t, wywrotka, 2 strony, sprawna, z papierami, 721-386-926
- Przyczepa rolnicza, wywrotka na balonówkach, 10x15, wywrot dwustronny, sprawna technicznie, nowe opony i tloki, zarejestrowana, OC, do uzgodnienia, 785-166-696
- Przyczepa samobierająca pottinger, laweta do słomy, 1-osiowa, 7 m, tel. 512-828-568
- Przyczepa tandem, 14 t, rok produkcji 2005, kimadan z Danii, pełna hydraulika, cena 51.000 zł, tel. 606-420-131
- Pszenica paszowa około 1,2 t, opona rolnicza 18,4 R34, stan db., tel. 606-404-528
- Pszenżyto paszowe, tel. 606-957-271
- Pszenżyto, jęczmień, owies, tel. 733-822-376
- Rowery holenderskie, niemieckie, polskie, nowe, używane, damskie, męskie, dziecięce, duży wybór, Tuchola, Karasiewicza 3, 787-449-342
- Rozsiewacz nawozów bogballe, 2500-litrowy, z wagą i komputerem, stacja paszowa dla bydła, jednostki końcowe delawal i westfalia, 606-171-473
- Rozsiewacz nawozu, poj. 2 t, producent sipma, agregat uprawowy 2,10 m, ładowacz cyklop, kopaczka elewatorowa, 2-rzędowa, tel. 889-682-443
- Siatka ogrodzeniowa, powlekana, ocynkowana, dowolna wysokość, ceny producenta, panele ogrodzeniowe, akcesoria do montażu, możliwość montażu, kosze do zbierania ziemniaków, 505-186-137
- Silnik S301, opony 1200x20, stół do rzepaku do bizona, kombajn ziemniaczany anna, tel. 667-255-043
- Słoma mieszkankowa, spod dachu, fuchtel do czyszczenia zboża, Świątkowo, 539-545-235
- Wapno węglanowe 50% CaO, wapno zawierające magnez (dolomit) 50%, CaO + MgO, tel. 723-167-332
- Wkład do oczka wodnego z włókna szklanego, ok. 1000 l, polbruk z demontażu, terrarium legwana, 601-927-172
- Zgrabiarka karuzelowa do siana niemeyer, 3,40, koła balonowe, przewracarka do siana niemeyer, 4-karuzelowa, szer. 5,20, składana, koła balonowe, sprowadzona, 606-171-473
- Ziarno pszenżyto, jęczmień, z możliwością dowozu, 503-043-904
- Ziemniaki drobne lily, ładowacz HNZ 750 stan dobry, lubin słodki, tel. 602-836-506
- Ziemniaki drobne, tel. 662-626-486
- Ziemniaki jadalne wielkości sadzeniaka, gala, tel. 502-550-514
- Ziemniaki jadalne wineta, tel. 692-905-194
- Ziemniaki jadalne wineta, wielkości sadzeniaka, 1 zł/kg, Pamiętowo, tel. 608-819-927
- Ziemniaki jadalne, odmiana jurek, ziemniaki drobne, odmiana lord, cena 1 zł/kg, tel. 606-420-131
- Ziemniaki odmiana lord, tel. 606-420-131
- Ziemniaki sadzeniaki, lord, tel. 663-384-004
- Ziemniaki sadzonki jelly i gwiazda, tel. 668-517-548
- Ziemniaki wielkości sadzeniaka oraz duże, jadalne, pszenżyto ozime, 694-112-280
- Ziemniaki wielkości sadzeniaka, jadalne i odpadowe, tel. 886-811-278
- Żyto, pszenżyto, pszenica, tel. 698-816-085
- Żyto, tel. 517-631-932

Wydawcy i dziennikarze protestują

Propagandowe media samorządowe niszczą lokalną demokrację

Setki milionów złotych rocznie wydają samorządy na propagandę. Wydają własne gazety, portale, telewizje, radia. Mieszkańcom przedstawiają zakłamany obraz rzeczywistości. Udają niezależne media informacyjne. Za to oszustwo płacą podatnicy.

Mieszkańcy nie dowiedzą się z nich, jak wygląda ich gmina czy powiat, bo propagandowe media samorządów pokazują tylko to, co jest na ich korzyść. Nie patrzą władzy na ręce, nie sprawdzają, nie kontrolują. Urzędnicy udający dziennikarzy ukrywają niewygodne fakty i wypisują laurki na część swoich mocodawców.

Ta patologia trwa i nie ma szyldu partyjnego. Swoje propagandowe media wciskają mieszkańcom samorządy od lewej do prawej. Robią to, bo czują w tym swój polityczny interes. Jednocześnie prowadzą wobec niezależnych wydawców nieuczciwą konkurencję.

Wydawcy niezależnych tytułów lokalnych nie raz stawali w obronie wolnych mediów. Dziś to my potrzebujemy solidarności. Oczekujemy, że teraz większe media naprawdę staną w obronie wolności i niezależności mediów lokalnych.

Media samorządowe nie mają nic wspólnego z niezależnym dziennikarstwem i są wytworem antydemokratycznym i szkodliwym społecznie. Niech nikt nie waży się zaliczać ich do niezależnych mediów lokalnych. Przyrównywanie ich do nas podważa sens naszej pracy i jest dla wydawców i naszych dziennikarzy wielką krzywdą.

Stowarzyszenie Gazet Lokalnych, Stowarzyszenie Mediów Lokalnych

Gazeta Miastecka
Wieści z Powiatu
miastko24.pl
ibytow.pl
Przełom – Tygodnik Ziemi Chrzanowskiej
przełom.pl
portal Dobra Gazeta
Nowy Łowiczanin
Wieści z Główna i Strykowa
lowiczanin.info
Gazeta Gryfińska
gryfinska.pl
Gazeta Jarocińska
Życie Pleszewa
Życie Gostynia
Życie Rawicza
Tygodnik Regionalny Korso
Korso Kolbuszowskie
jarocinska.pl
zpleszewa.pl
rawicz24.pl
gostynska.pl
krotoszynska.pl
ddbhelchatow.pl
moja-ostroleka.pl
ostrowmaz24.pl
ino-online.pl
korso.pl
korsokolbuszowskie.pl
korsosanockie.pl
korso24.pl
mielecity.pl
rzeszow24.info
tulodz.pl
tuzgierz.pl

tubalecznej.pl
lublin24.pl
24wspolnota.pl
lubartow.24wspolnota.pl
bialasiedzieje.pl
miedzyrzec.24wspolnota.pl
radzyn.24wspolnota.pl
parczew.24wspolnota.pl
lukow24.pl
Miasto i Ludzie
miastoiludzie.pl
Nowa Gazeta Trzebnicka
nowagazeta.pl
swidnica24.pl
Co Tydzień Jaworzno
jaw.pl
Tygodnik Regionalny Szczytno
tygodnikszczytno.pl
Słowo Podlasia
slowopodlasia.pl
Super Tydzień
supertydzien.pl
Kronika tygodnia
kronikatygodnika, pl
pulawy.24wspolnota.pl
opole.24wspolnota.pl
siedlcesiedzieje.pl
gazetabilgoraj.pl
Gazeta Powiatowa – Wiadomości Oławskie
TuOlawa.pl
portEL.pl
Nowy Tydzień
nowytydzien.pl
Aktualności Lokalne
zlotowskie.pl
Wiadomości Wrzesińskie
wrzesnia.info.pl
Pałuki
Pałuki i Ziemia Mogileńska
palukitv.pl
Mazowieckie To i Owo
toiowo.eu
Tygodnik Nowodworski
nowodworski.info
Tygodnik Pułtusi
pultuszcza.pl
Gazeta Radomszczańska

radomszczanska.pl
Tygodnik Podhalański
24tp.pl
Gazeta Reporter
reportergazeta.pl
Tygodnik Tucholski
tygodnik.pl
nowiny.pl
Wspólnota Bialska
Wspólnota Międzyrzecka
Wspólnota Radzyńska
Wspólnota Parczewska
Wspólnota Łukowska
Wspólnota Puławska
Wspólnota Opolska
Wspólnota Lubartowska
Wspólnota Łęczyńska
Nowe Info
noweinfo.pl
Nowa Gazeta Biłgorajska
Nowiny Raciborskie
Nowiny Wodzisławskie
losice.info
Tygodnik Starachowicki
starachowicki.eu
konecki24.pl
skarzynski.eu
Życie Podkarpackie
życie.pl
Obserwator Lokalny
debica24.eu
Kurier Gmin. Tygodnik Powiatu Wołowskiego
kuriergmin.pl
Nowy Wyszkowiak
nowywyszkowiak.pl
LOKALNA Gazeta Powiatu Żagańskiego
lokalna.info
Gazeta Lokalna Kutna i Regionu
Przegląd Bełchatowski
Przegląd Piotrkowski.pl
Wiadomości Portal Płock
Magazyn KCI
portalplock.pl
kutno.net.pl
mojaleczyca.pl
ddzelow.pl
pabianice.pl

terazgostynin.pl
trybunalski.pl
Wągrowiecki Region News
gazeta-wagrowiecka.pl
Limanowa.in
Gazeta Tygodniowa
tygodniowa.pl
magazynzarski.pl
Gazeta Myszkowska
Kurier Zawierciański
gazetamyszkowska.pl
kurierzawiercianski.pl
Rybnik.com.pl
ŚląskiBiznes.pl
tuŻory.pl
tuJastrzębie.pl
tuWodzisław.pl
portalkujawski.pl
mojakruszwica.pl
Gazeta Tczewska
Gazeta Kociowska
Kurier Kwizyński
Gazeta Malborska
tczewska.pl
kociowiak.pl
malbork1.pl
kwizyn1.pl
Tygodnik Konecki
Tygodnik Skarżyski
palukimogilno.pl
Kurier Słupski
www.slupca.pl
Czas Ciechanowa
czasciechanowa.pl
goleniow.net
szamotulska.pl
Głos Powiatu Średzkiego
glospowiatusredzkiego.pl
Głos Milicza
glosmilicza.pl
Kurier Iławski
kurier-ilawski.pl
Dziennik Nowogardzki
Dziennik Goleniowski
Dziennik Stargardzki
Nowy Tygodnik Łobeski
Nowe 7 Dni Gryfina

W artykule pt. „Oczekują lepszego traktowania od tych, którym płacą”, jaki ukazał się w „Tygodniku Tucholskim” 20 kwietnia br. błędnie podałam, że w bloku przy al. LOP 11 w Tucholi stawka za fundusz remontowy pozostanie na poziomie 0,50 zł/m². O taką kwotę została ona bowiem podniesiona. Tym samym też nieprawdą jest, że zarząd SML-W w całości przychylił się do wniosku spółdzielców z „jedenastki”. Za oczywisty błąd przepraszam zwłaszcza osoby bezpośrednio zainteresowane tym tematem.

Agata Wiśniewska

13 kwietnia w „Tygodniku Tucholskim” został zamieszczony artykuł o Szkole Podstawowej w Śliwiczkach. Nazwa miejscowości „Śliwiczki” w artykule jest użyta wielokrotnie. W dalszym fragmencie artykułu, jednokrotnie, pojawiła się nazwa „Szkola Podstawowa w Śliwicach”, co było oczywistą omyłką pisarską. O sprostowanie tej omyłki zwróciła się do redakcji dyrektorka SP w Śliwiczach **Danuta Zaremba**, co niniejszym czynimy.

(red.)

Ogłoszenie płatne

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu

Wójt Gminy Lubiewo ogłasza

I przetarg ustny nieograniczony na zbycie nieruchomości

Nr działki adres	Pow. w m²	Nr księgi wieczystej	Cena wywoławcza w zł (brutto)	Wysokość wadium w zł brutto
nr działki 284/5 obręb Cierplewo	0,0174	BY1T/00022842/8	8610,00 zł	861,00 zł

Przetarg odbędzie się w dniu **31 maja 2023 r. o godzinie 10.00** (środa) w sali nr 18 Urzędu Gminy w Lubiewie, ul. Hallera 9.

Opis nieruchomości:
Nieruchomość stanowiąca niezabudowaną działkę o nr. ewid. 284/5. Powierzchnia nieruchomości nie jest typowa dla działki budowlanej i wynosi 0,0174 ha i ma kształt w przybliżeniu wydłużonego prostokątnego pasa gruntu, rozciągając się południkowo w kierunku północy, od frontowej zabudowy mieszkalnej. Działka ta stanowi rolę.

Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest wniesienie wadium w pieniądzu. Wadium należy wpłacić do 25 maja 2023 r.

Dodatkowe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy w Lubiewie. Referat Ochrony Środowiska i Rolnictwa, biuro nr 4, tel. 506 122 942, oraz na stronie internetowej www.lubiewo.bip.net.pl w zakładce Gospodarka nieruchomościami.

Grzegorz Ciechowski „powrócił”. Nie z zaświatów, a w nowej aranżacji

Owacja na stojąco żegnała zespół.

„Obywatel Ciechowski” – podczas koncertu publiczność słuchała kompozycji legendarnego artysty prawie 2 godziny.

Jak przyznaje publiczność, koncert w Tucholskim Ośrodku Kultury niósł ze sobą wiele energii. I nawet szkoda, że odbierany był na siedząco, bo w utworach napisanych przez legendarnego Grzegorza Ciechowskiego nie brakuje wielkiej żywiołowości.

Grzegorz Ciechowski zmarł przedwcześnie w 2001 roku, ale nie umarła jego twórczość. To postać legenda, artysta, który w taki sposób nazywany był jeszcze za życia. Chociaż jego sztandarowym projektem był zespół Republika, który wylamywał się z szufladek polskiej muzyki rozrywkowej, on sam miał ogromny wpływ na rozwój sceny. Był kompozytorem, którego zmysł muzyczny

zapewnił sukces wielu krajowym młodszy artystom. Jednocześnie realizował swoje „potrzeby” solowe, np. jako Obywatel G.C.

Obywatel dobrze znany w regionie

Warto wspomnieć, że Republika, już niewiele czasu przed tragicznym zakończeniem działalności, zagrała niedaleko nas – w Chojnicach. Od śmierci Ciechowskiego

Projekt „Obywatel Ciechowski” zagościł niedawno w Tucholi. W ostatnich dniach muzyka Republiki dzięki niemu rozbrzmiała także w Człuchowie, a rok temu m.in. w Chojnicach.

jego muzyka wraca w różnych aranżacjach, co jest dużym wyzwaniem dla naśladowców inspirowanych się tym artystą. Właśnie we wspomnianych Chojnicach w ubiegłym roku, w tamtejszej Fosie, rozbrzmiały utwory Republiki i Ciechowskiego dzięki kwartetowi związanemu z naszym regionem. Publiczność przyjęła wówczas ich entuzjastycznie. Tucholanie mieli okazję przekonać się o możliwościach zespołu w naszym ośrodku kultury w połowie kwietnia. Hold muzykowi oddali artyści prezentujący projekt „Obywatel Ciechowski”. To: Leszek Kotecki (śpiew, gitara basowa), Janusz Łangowski (instrumenty klawiszowe, gitara, trąbka), Mateusz Stachurski (gitara), Michał Dalke (perkusja). Fani Grzegorza Ciechowskiego i Republiki słuchali z sentymentem ich kawałków przez prawie 2 godziny. Samo słuchanie momentami nie wystarczało, bo wiele z numerów zespołu naładowanych jest żywiołowością i wręcz wyrwa do odregowania jej poprzez taniec. Dlatego na pewno warto zastanowić się nad tym, by w przyszłości podobne koncerty nie miały formuły siedzącej.

(pp),

fot. Tucholski Ośrodek Kultury

Publiczność koncertu w TOK-u. Tu na razie siedząca, ale nie brakowało momentów, w których rwała się do tańca rozkręcona żywiołowymi kawałkami Republiki.

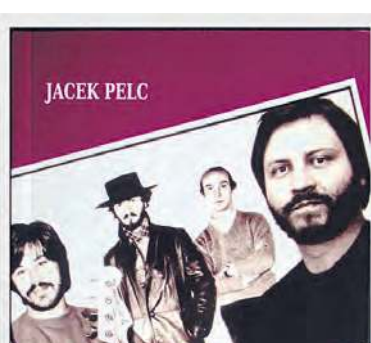
Dziś! W czwartek w Cekcynie dowcipnie i pikantnie

Jacek Pelc, znany i ceniony perkusista (m.in.) jazzowy w Cekcynie publicznie występuje regularnie, bo jest już związany z naszą okolicą. Szansa na spotkanie z nim będzie dziś (27 kwietnia) w GOK-u. Tym razem nie tylko on będzie bohaterem wieczoru.

Jacek Pelc kilkakrotnie koncertował w Cekcynie i to w różnych konstelacjach artystów. Nie jest tajemnicą, że w naszej okolicy Pelc ma swoje gniazdko. A jest to przecież artysta światowego formatu – perkusista przede wszystkim jazzowy, choć niestranny od innych gatunków muzycznych. Pelc współpracował i obcował ze znakomitościami polskiej muzyki. Dlatego też jest ogromną skarbnicą wiedzy i... mniej oficjalnych opowieści. Rarytasem będzie więc książka, na którą składają się wspominki z wspólnych tras koncertowych ze słynnym gitarzystą, przez wielu uważanych za najlepszego w historii polskiej muzyki – Jarosławem Śmietaną.

„Jazz w oparach PRL. Z Jarkiem Śmietaną w trasie” – taki tytuł nosi książka Jacka Pelca, której promocja odbędzie się

– Dowcipny i pikantny, autorski zapis wydarzeń z lat 1981-1991 związanych z działalnością najwybitniejszego polskiego gi-

w czwartek (27 kwietnia) w Gminnym Ośrodku Kultury w Cekcynie.

tarzysty Jarka Śmietanę i jego zespołów. Fakty widziane oczami perkusisty Jacka Pelca – tak

Jacka Pelca w Cekcynie słuchaliśmy na żywo często. Tutaj podczas zeszłorocznej Mocy Kwiatów organizowanej przez Czesława Chabowskiego. Fot. (kt)

brzmi zachęta organizatorów do udziału w tym pełni otwartym spotkaniu. Co widział Pelc, koncertując i spędzając czas

po koncertach ze Śmietaną? Dowiesz się podczas spotkania, które rozpocznie się o godz. 18:00. (pp)

XI Festiwal Nauki w Nowodworku

11 lat z festiwalem nauki.

Taki mają sposób na promowanie szkoły

Nowodworczy z liceum ogólnokształcącego już jedenasty raz zorganizowali Festiwal Nauki dla młodzieży, która niebawem będzie stała przed dylematem wybrania odpowiedniej szkoły dla siebie. Podczas wydarzenia, które gospodarze połączyli z dniami otwartymi, przybliżyli ósmoklasistom swoją szkołę.

18 i 19 kwietnia społeczność tucholskiego Nowodworka wzorem lat ubiegłych, choć z dwuletnią przerwą wynikającą z pandemii, zorganizowała Festiwal Nauki połączony z dniami otwartymi szkoły dla uczniów kończących w tym roku naukę w podstawówce. Pierwszego dnia przybyły grupy z Cękyna, Lubiewa, Śliwic, Kęsowa, Bysławia, Stobna oraz Kelpina, drugie

Waldemara Ptaka na temat placówki, oferty edukacyjnej na rok szkolny 2023/2024 oraz usłyszeli o różnych aktywnościach, jakie zapewnia placówka. Jak tłumaczył prowadzący, szkoła od maja poprowadzi nabór do czterech klas: ekomedycznej z rozszerzoną biologią, politechnicznej z rozszerzoną matematyką, humanistyczno-prawnej z rozszerzoną wiedzą o społeczeństwie

Jedna z grup wraz z bibliotekarką – Anną Szreiber, która zapoznała gości ze szkolną czytelnią.

Taka opcja otwiera możliwość kandydatowi na zindywidualizowanie swojej ścieżki kształcenia. Po prezentacji wszystkie grupy wraz ze swoimi przewodnikami, którymi również byli uczniowie klas trzecich, udali się na zajęcia dydaktyczne prowadzone przez członków kadry pedagogicznej tucholskiego liceum. Lekcję biologii poprowadziła Ewelina Fojut,

WOS-u Aleksandra Wegner, języka polskiego Dorota Kijora, geografii Emilia Drewczyńska, fizyki Grażyna Zakrzewska, języka angielskiego Joanna Wojciechowska, historii pierwszego dnia Alina Okonek, drugiego – Paweł Redlarski, z matematyki pierwszego dnia Marzena Zielińska, a drugiego – Mateusz Ott wraz ze swoimi wychowanymi z klasy IIb. Warsztaty przedmiotowe były doskonałą okazją do przekonania się, jak przebiegają lekcje oraz jak wyposażone

są sale lekcyjne, jak również do poszerzenia swojej wiedzy z różnych dziedzin nauki. Młodzieży szczególnie spodobały się zajęcia, gdzie mogli wykazać się umiejętnościami praktycznymi, na przykład podczas doświadczeń na geografii.

Zapoznanie z murami szkoły

Każda z grup wzięła udział w dwóch warsztatach przedmiotowych. W przerwie pomiędzy nimi Nowodworczy oprowadzili swoich grupowych podopiecznych po szkole. Na trasie czekały na nich stoiska, np. z ręcznie wykonanymi ozdobami przez członków Koła Rękodzieła oraz Koła PCK, gdzie odbywała się gra „Pytanie czy wyzwanie?”, w której ósmoklasiści mogli pochwalić się wiedzą na temat pierwszej pomocy. Za poprawne odpowiedzi byli nagradzani. Podczas spaceru goście udali się między innymi do biblioteki,

gdzie bibliotekarka Anna Szreiber zapoznała ich z czytelnią oraz do salki PRL-u i UB przygotowanej przez księdza Macieja Szczodrowskiego, który podzielił się z nimi ciekawostkami na temat życia w czasach komunizmu. Młodzież mogła zobaczyć tam wiele przedmiotów używanych w poprzedniej epoce: stare radia, płyty, rzutniki, a także starą maszynę do pisania i telefon z tarczą do wybierania numeru. Wszystkie grupy także powędrowały na salę gimnastyczną, gdzie obejrzały pokazy przygotowane przez nauczycieli wychowania fizycznego wraz z aktywnymi licealistami. Po występach wszyscy wspólnie zatańczyli belgiijkę, po czym chętne osoby zasiadły w kółku, aby wziąć udział w karaoke. Ostatnim elementem bogatego programu przygotowanego przez licealistów był quiz interaktywny z wiadomości o szkole, jakie uzyskali podczas wydarzenia. Pierwszego dnia podium było różnorodne, drugiego za to zostało zdominowane przez uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Tucholi. Osoby zajmujące 3 pierwsze miejsca otrzymały nagrody.

Tekst i fot.

Aleksandra Karnecka

Reklama

TAXI Przewóz max. 6 osób
tel. 781 555 507

SKŁAD OPAŁU
poleca
• PELLET – **PROMOCJA**
• WĘGIEL
• DREWNO OPAŁOWE
• MATERIAŁY BUDOWLANE
• POKRYCIA DACHOWE
• MIESZALNIA
• TYNKÓW I FARB
• CEMENT EKSPERT
Byśław, ul. Przemysłowa 9
tel. 608 67 10 25, 602 52 16 69
DOWÓZ W CENIE

Na zdjęciu od lewej: Amelia Szamocka i Karolina Nahorska prowadzące stoisko Szkolnego Koła PCK.

więcej zdjęć na
www.tygodnik.pl

go natomiast z Czerska, Raciąża, Gostycyna oraz Tucholi.

Po wejściu do szkoły ósmoklasiści przy stolikach obsługiwanych przez licealne klasy trzecie zostali przydzieleni do swoich grup, z którymi udali się na aulę. Tam wysłuchali przemówienia dyrektora szkoły

oraz artystyczno-filologicznej z rozszerzonym językiem polskim. Wymienione rozszerzenia, jak podkreślał dyrektor, są narzucone dla danej klasy. Drugie rozszerzenie jest do wyboru spośród: chemii, fizyki, geografii, historii, języka angielskiego oraz języka polskiego.

Reklama, ogłoszenie płatne

Zatrudnimy pracowników do pracy w Niemczech w przetwórstwie rybnym i ogrodnictwie.
Nie wymagamy znajomości j. niemieckiego.
Kontakt telefoniczny od poniedziałku do piątku w godz. od 9:00 do 13:00 **663-626-877**

KONCESJONOWANA AGENCJA OCHRONY MIENIA I OSÓB „BOS”
Mariusz Łaszewski
POSTAW NA BEZPIECZEŃSTWO
• projektowanie systemów alarmowych
• montaż • centrale telefoniczne
• internet bezprzewodowy
• konwoje • ochrona fizyczna
• monitoring
KORZYSTAJ Z USŁUG PROFESJONALISTÓW Z TUCHOLI!
Tuchola, ul. Przemysłowa 4, biuro@ochronabos.pl tel. 52 334 35 14, kom. 603 504 254, 502 722 217

HOSPICIUM im. Świętej Małgorzaty w Tucholi
Podaruj 1.5% Twojego podatku na rzecz Stowarzyszenia „Hospicjum im. św. Małgorzaty”
- organizacji katolickiej przy parafii rzymskokatolickiej pw. Bożego Ciała w Tucholi
Nasze Hospicjum pomaga pacjentom w walce z chorobą nowotworową na terenie powiatu tucholskiego.
Twoje wsparcie ma znaczenie.
Podaruj 1.5%
KRS 0000007101

KOPALNIA KRUSZYWA
Drew-Kos Tuchola
ul. Chojnicka 74
tel. 534 665 535
52 334 38 38
Oferujemy:
• piasek, glinę,
• ziemię z wykopów (do wyrównywania terenu),
• ziemię ogrodową,
• kamień polny,
• kruszywo drogowe.

Koszykówka – turniej o Puchar Dyrektora OSiR

Na punkcie kosza trzeba mieć hopla

Hitowe spotkanie tego turnieju. Mimo że impreza towarzyska, walczone z pełnym zaangażowaniem. Tutaj w ataku zawodnik Czerska zostaje zdemolowany przez defensywę chojniczan.

Tucholska ekipa w składzie od lewej: Szymon Knet, Nikodem Malewicz, Andrzej Brugier, Filip Welsandt, Szymon Górka, Rafał Renk.

W sobotę na hali OSiR-u rozegrano turniej koszykówki, co bezsprzecznie jest powiewem świeżości wśród innych, o wiele bardziej popularnych dyscyplin sportowych w Tucholi. Poziom był niezwykle wysoki, bo drużyna z naszego miasta musiała stawić czoła koszykarzom rywalizującym na co dzień w III lidze.

Na tucholskiej hali w sobotę miał miejsce turniej koszykarski o Puchar Dyrektora OSiR. Nie każdy wie, że koszykówka jest obecna na naszym terenie od 3 lat. To za sprawą Szymona Knet, który w rozmowie z „Tygodnikiem” przyznaje, że... trzeba mieć „hopla” na punkcie tej dyscypliny. Na zorganizowanych przez niego rozgrywkach pojawiło się kilka ekip z nieodległych miejscowości: Kalisk, Koronowa, Chojnic i Czerska. Drużyny rywalizowały ze sobą w formule każdy z każdym. Jeden mecz

Tabela końcowa:

1. Czersk
2. Chojnice
3. Tuchola
4. Koronowo
5. Kaliska

Rafał Renk, gracz tucholskiej drużyny, tego dnia świetnie rozgrywał piłkę.

Tuchola grała w składzie:

Myska, Brugier, Górka, Knet, Malewicz, Welsandt, Renk

leni. Warto zwrócić uwagę na poziom, jaki prezentują nasi goście. Chłopaki z Czerska to bardzo mocna ekipa. Chojnicki Kolejarz natomiast rozgrywa swoje

spotkania na co dzień w III lidze. Dziś zajął 2 pozycję w klasyfikacji, właśnie za wspomnianym Czerskiem. Turniej wyszedł idealnie, a radziliśmy sobie np. bez profesjonalnych sędziów – usłyszeliśmy.

był podzieleny na dwie 11-minutowe połowy. Zgrani i wytrenowani gracze demonstrowali wiele składnych akcji. Na przemian kończyli je albo wjazdami pod kosz, albo celnymi rzutami za 3 punkty. Widowiskowość podnosiły efektowne bloki. Nie zabrakło męskiej gry, a więc i fauli. Te mieściły się jednak w normie turnieju towarzyskiego.

Cała rywalizacja potrwała na tucholskim parkiecie aż 5 godzin. Tucholscy koszykarze, czyli gospodarze wydarzenia, zajęli trzecie miejsce. Lepszy od nich okazali się rywale obcy z parkietami 3-ligowymi: chojniczanie oraz czerszczanie. To doświadczone zespoły wykazujące wysoki, sportowy poziom.

Już po zakończeniu turnieju i wręczeniu pucharów przez dyrektora ośrodka Janusza Zawadzinskiego Szymon Knet podzielił się z „Tygodnikiem” kilkoma ciekawostkami na temat jego drużyny i sobotniej imprezy.

– W turnieju wystąpiliśmy tylko w skromnym 6-osobowym składzie. Zazwyczaj jest nas trzynastu, ale niektórych graczy wykluczyły kontuzje. Z osiągnięcia sportowego i wyniku jesteśmy bardzo zadowo-

Ogłoszenie płatne

Wszystkim, którzy w bolesnych dla nas chwilach dzielili smutek i żal, okazali wiele serca i życzliwości oraz wzięli liczny udział we mszy św. i ceremonii pogrzebowej, odprowadzając na miejsce wiecznego spoczynku

śp. Jana Kolca

ks. proboszczowi Wiesławowi Heroldowi z parafii pw. Opatrzności Bożej w Rudzkim Moście, rodzinie, krewnym, przyjaciółom, znajomym, delegacjom, sąsiadom za wspólną modlitwę, złożone wieńce i wiązanki serdeczne „Bóg zapłać” składa rodzina

Wszystkim, którzy uczestniczyli we mszy św. i ceremonii pogrzebowej, odprowadzając na miejsce wiecznego spoczynku

śp. Tadeusza Hoppe

ks. proboszczowi, organistom, panu kościelnemu, rodzinie, krewnym, znajomym, delegacjom z zakładów pracy oraz zakładowi pogrzebowemu

serdeczne podziękowania składa rodzina

Bóg zapłać wszystkim, którzy wsparli nas słowami otuchy i serdeczną myślą oraz uczestniczyli we mszy św. pogrzebowej, odprowadzając na miejsce wiecznego spoczynku

śp. Jana Kamińskiego

lat 74

W szczególności dziękujemy ks. proboszczowi parafii w Lubiewie za głoszenie słowa Bożego, panu organiście, rodzinie, przyjaciółom, delegacji i sąsiadom za obecność i wsparcie, modlitwę, pamięć, złożone wieńce i kwiaty oraz Zakładowi Pogrzebowemu pana Radosława Stasiewicza z Bukowca za okazaną pomoc i serce.

Rodzina

Piosenki Anny German wybrzmiały w Kęsowie dopiero w maju

Wiejski Dom Kultury w Kęsowie informuje o zmianie terminu recitalu „Wróć do Sorrento”. Ten nie odbędzie się 30 kwietnia, jak informowaliśmy przed tygodniem, a 19 maja w piątek!

Wiejski Dom Kultury w Kęsowie zaprasza 19 maja (piątek) o godz. 16:00 na recital o życiu Anny German pt. „Wróć do Sorrento”. Podczas koncertu wybrzmiały największe przeboje artystki, zarówno w języku polskim, włoskim jak i rosyjskim. Będzie można m.in. usłyszeć „Tańczące Eurydyki”, „Człowieczy los”, „Ciao, amore, ciao”, a tej muzycznej podróży w czasie towarzyszyć będą opowieści z życia piosenkarki.

W Annę German wcieli się **Marta Wieczorkiewicz**, która odpowiada również za scenariusz i reżyserię spektaklu, a na scenie wesprze ją **Mateusz Buse**, pianista i aranżer. Konsultacje reżyserskie – **Grzegorz Szlanga**, kostiumy – **Anna Gąsecka**.

Bilety w cenie 25 zł do nabycia w kęsowskim WDK od poniedziałku do piątku w godz. 9:00-17:00. Początkowo wydarzenie miało się odbyć ostatniego dnia kwietnia.

(aw)

**Masz temat
– DZWOŃ!
52 336 30 50**

zmarli

- † Halina Wiśniewska, l. 75 – Bysław
- † Jan Kamiński, l. 74 – Trutnowo
- † Tadeusz Hoppe, l. 88 – Bysław
- † Adelajda Haja, l. 68 – Gostycyn
- † Janina Kuczmińska, l. 87 – Śliwice
- † Marta Goździewska, l. 94 – Śliwiczki
- † Stanisław Teszka, l. 54 – Tuchółka
- † Krystyna Ciepluch, l. 91 – Bysław
- † Irena Adrych, l. 81 – Tuchola
- † Kazimierz Charużyk, l. 50 – Pruszcz
- † Grażyna Żygowska, l. 63 – Tuchola
- † Edmund Marian Pruszek, l. 74 – Brody
- † Andrzej Henryk Andrearczyk, l. 49 – Tuchola

red.

Reklama, ogłoszenie płatne

Koleżance
Joannie Sobczyk
wyrazy głębokiego współczucia, wsparcia i otuchy
z powodu śmierci
Mamy
składają
pielęgniarki i opiekunki medyczne
oddziału wewnętrznego „Szpitala Tucholskiego”

**Joannie Sobczyk
oraz Rodzinie**
wyrazy serdecznego
współczucia
z powodu śmierci
Matki
składają
koleżanki z zakładu opiekuńczo-leczniczego
„Szpitala Tucholskiego”

Pani
**Joannie Sobczyk
oraz Rodzinie**
wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci
Matki
składają
Zarząd, Pracownicy i Współpracownicy
„Szpitala Tucholskiego”

Dom Pogrzebowy Bolińscy
Pomożemy godnie pożegnać bliską Ci osobę...

- Kompleksowa obsługa uroczystości pogrzebowych
- Sala pożegnań, własna chłodnia, przewóz zmarłych
- Załatwiamy zasilek pogrzebowy ZUS, KRUS i MSWiA
- Kwiaty na trumnę, oprawa muzyczna

Tuchola, ul. Starodworcowa 1
500 206 206 (całodobowo)
zpbolinscy

✝
„Nie umiera ten, kto pozostaje w sercach i pamięci”
Wszystkim, którzy wsparli nas
w tej ciężkiej dla nas chwili,
okazali wiele serca i życzliwości
oraz uczestniczyli we mszy św.
i ceremonii pogrzebowej
**śp. Kazimierza
Charużyka**
ks. proboszczowi, organiście, pani kościelnej,
delegacjom, rodzinie, przyjaciółom,
znajomym i sąsiadom,
Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Gostycynie,
pracownikom Samodzielnego Publicznego
Zakładu Opieki Zdrowotnej w Gostycynie
oraz pracownikom Domu Pogrzebowego Bolińscy w Tucholi
serdeczne podziękowania składa rodzina

**Joannie Sobczyk
oraz Rodzinie**
wyrazy głębokiego
współczucia
z powodu śmierci
Matki
składają
Przewodniczący Rady Gminy Gostycyn
Ryszard Sucharski
wraz z Radnymi
Wójt Gminy Gostycyn
Ireneusz Kucharski
wraz z Pracownikami
Urzędu Gminy Gostycyn

**PRZEDSIĘBIORSTWO
KOMUNALNE
w Tucholi Sp. z o.o.**
**KOMPLEKSOWE
USŁUGI POGRZEBOWE**
całodobowe
ul. Świecka 68, Tuchola
☎ 603 265 868 • 52 336 57 39

Usługi Pogrzebowe
Radosław Stasiewicz
- kompleksowa obsługa pogrzebu
- kremacje, ekshumacje
- oprawa muzyczna, nekrologi, podziękowania
Bukowiec, ul. Owocowa 10
tel. 663 704 104, 661 499 382
czynne całą dobę mobilne biuro

„Przeklęty mecz” dla Rawysa! Tak wskoczyli na wicelidera

Rawys CEO Raciąż – Unia Wąbrzeźno 2:1 (0:1). Bramki: Mocek (62), Kokoladze (73)

W tym numerze relacjonujemy aż dwa mecze Rawysa CEO Raciąż. W ubiegłą środę do Raciąża przyjechała Unia Wąbrzeźno. Obie ekipy mogły mieć wrażenie, że ten mecz jest „przeklęty” i wisi nad nim kłątwa. Spotkanie było przekładane już trzykrotnie! Jednak tym razem aura pozwoliła na rozpoczęcie tej długo wyczekiwanej konfrontacji. Przybyli na mecz – w całkiem sporej liczbie – kibice przeżyli szok. Pierwsza akcja przyjezdnych zakończyła się trafieniem gości. Dynamiczny i rozgrywający świetne zawody skrzydłowy urwał się **Szymonowi Kołodziejowskiemu** i mocnym uderzeniem zapakował piłkę w okienko bramki **Kacpra Gibasa**. Raciążanie długo nie mogli się otrząsnąć po gongu z pierwszych minut. Goście mieli swój czas i byli w ciągłym natarciu. Jednak przez ten okres brakowało im dokładnego dogrania lub wykończenia. Tak jak w 17 minucie, gdy napastnik Unii, będąc niepilnowanym 7 metrów od bramki, uderzył... dwa piętra nad celem. Gdy takie sytuacje nie są zamieniane na bramki, trudno myśleć o zdobyciu trzech oczek. Raciążanie w pierwszej po-

łowie nie było stać na wiele. Ot uderzenie **Tobiasza Mocka** z okolic 30 metra, które groźnie skozowało przed bramką wąbrzeźnian czy też próba **Miłosza Brzezińskiego**, która skończyła w rękawicach golkipera gości. Przeciwnicy zaś co chwilę mogli punktować. Strzelec pierwszego gola w spotkaniu świetnie się odnajdywał na prawym skrzydle. Kołodziejowski miał z nim wiele kłopotów, by nie powiedzieć, że sobie z nim nie radził. Jednak gra oparta na jednym zawodniku nie mogła przynieść efektów. Szczególnie, że obrońca raciążan trochę lepiej spisał się w następnej odsłonie. Do końca połowy niewiele się wydarzyło, a kibice mogli mieć nadzieję na lepszą drugą część. Bo drugie połowy w Raciążu ostatnio są niezwykle mocne.

■ Rawys:

Gibas, Kołodziejowski, Nalewaj, Gąsiorowski, Prusaczyk, Pril, Brzeziński (60 Donorowicz), Mocek, Rybacki, Kokoladze, Kurs

KOKOncertowa gra na skrzydle

Druga połowa rozpoczęła się od mocnego wyjścia do przodu miejscowych. Rawys bardzo mocno podszedł z pressingiem i starał się skracać pole gry swoim rywalem. To przynosiło efekty, bo wąbrzeźnia-

Najwierniejsi fani Rawysa byli zachwyceni środkowym wieczorem na swoim stadionie.

W sumie w ciągu jednego tygodnia Rawys aż trzykrotnie wybiegał na boisko, by pojedynkować się z zespołami klasy okręgowej.

nie tracili piłkę, gdy byli blisko przeciwnicy. To tylko pokazuje, że plan założony przez **Przemysława Talaraka** zaczął działać. W pierwszej części gry miejscowi przyjęli huraganowe ataki, a w drugiej to oni szukali ciosu, który zachwieje rywalem. Jednak najpierw czujność Gibasa sprawdzali przeciwnicy. Bramkarz pochodzący ze Śliwic kapitalnie wybronił uderzenie z dystansu, które posłał jeden z atakujących zza zasłony. W tym meczu też w pełni pokazał się sprawdzony zimą **Guladi Kokoladze**.

Gruzin rozegrał spektakularne drugie 45 minut! Drybling? Jest! Celne dośrodkowania? Na miejscu! Groźne strzały w kierunku bramki? Jeszcze jak! Skrzydłowy siał popłoch w szeregach rywali, a ci byli całkowicie bezradni. Tak też było w okolicach godziny gry. Kokoladze przyjął piłkę i popędził w boczny sektor boiska. Tam szybkim, niezwykle krótkim zwodem zgubił obrońcę i wrzucił futbolówkę. Ta zmierzała idealnie na głowę Mocka, który uderzył ją w kapitalny sposób. Remis i wiara w zwycię-

stwo powróciła! Było to widoczne gołym okiem. Rozszalały po tej asyście Gruzin raz po raz miał swoich przeciwników i uderzał z dystansu. Na dwadzieścia minut przed końcem spotkania jedna z takich prób mogła skończyć się golem. Jednak golkipier Unii był czujny. Nie był gotowy na to, że Kokoladze wywalczy jedną z długich piłek. Gruziniński skrzydłowy minął golkipera i umieścił bramkę w siatce. Euforia w szeregach Rawysa była ogromna! Raciążanie próbowali za sprawą **Łukasza Donorowicza** czy **Damiana Rybackiego** podwyższyć rezultat. Jednak próby gospodarzy spełzyły na niczym. Warto też wyróżnić postawę **Tomasza Prusaczyka**, który był tego dnia nie do przejścia. Nie tylko zamknął swoją stronę z wielkim napisem „Tędy nie przejdziecie”, ale także dodawał coś ekstra w ataku. To kolejny znakomity występ tego prawego obrońcy z inklinacjami do gry ofensywnej.

Unia? Nawet nie była blisko wciśnięcia bramki. To Rawys tego dnia był lepszy i punkt straty do Polonii Bydgoszcz stał się faktem.

W taki sposób od ubiegłej środy kibice Rawysa cieszyli się z objęcia w tabeli okręgówki pozycji wicelidera. W weekend czekał ich kolejny pojedynek, który również relacjonujemy dziś w TT. **Tekst i fot. Michał Bełdzikowski**

Ten gest tryumfu może dotyczyć całego meczu i jego końcowego rezultatu.

Tenis stołowy

Bez rywala, ale ciągle w grze

Gostycyńscy tenisiści potrafią wykorzystać każdą minutę, gdy w zasięgu ręki są stoły do gry. Sportowcy nie rozeszli się do domów, kiedy na mecz nie dotarli przeciwnicy.

Niecodzienna sytuacja wydarzyła się ostatnio w Gostycynie, gdy miało dojść do walki o punkty w VI lidze tenisa stołowego. Sportowcy prowadzeni przez **Marka Szwedę** stanęli gotowi do konfrontacji z przeciwnikiem, tymczasem ten oddał mecz bez walki, bo po prostu nie stawiał się na zawody. Do Gostycyna nie dojechał team z Kujaw – AZS Wąterski II Włocławek. Zaskoczeni takim rozwojem sytuacji tenisiści Myśliwca nie zmarnowali okazji, by pod nieobecność ligowego rywala sprawdzić swoją formę między sobą.

– Widać, że organizacja u nas nie szwankuje, bo potrafimy czerpać radość z gry nawet wówczas, gdy jesteśmy zmobilizowani do większych rzeczy niż wspólne, nieplanowane zawody, jakie szybko zorganizowaliśmy w związku z nieobecnością graczy znad Wisły – opisuje Marek Szweda. – W związku z tym, że mecz się nie odbył z powodu nieobecności gości, otrzymaliśmy walkower 8:0. Nie ukrywamy, że bardziej komfortowo byłoby zgarnąć ten dorobek po walce przy stołach.

Zmysł organizacyjny gminnego koordynatora w gminie Gostycyn

sprawił, że członkowie sekcji tenisa stołowego Myśliwca szybko zagrali ze sobą w nieformalnych zawodach klubowych. Dla zawodników było to zastąpienie meczów z nieobecnym rywalem, zaś dla trenera szybki przegląd formy zawodników. Rywalizowano w grze pojedynczej między sobą. Turniej wygrał **Piotr Szostak**; drugą lokatę zajął **Mateusz Bross**, a na najniższym stopniu podium stanął **Arkadiusz Szpaczyński**. Dzięki tak szybkiemu sprawdzianowi w grze zawodnicy nie zanotowali przerwy w rozgrywkach. Łukę

Dobry nastrój nie opuszcza zawodników. W niekonwencjonalnej pozycji Wojciech Zaremba.

wypełnili turniejem. W weekend zawodnicy Myśliwca zmierzali się w Gniewkowie z tamtejszym Sokółem III. Myśliwiec zajmujący szóste miejsce w lidze pojechał

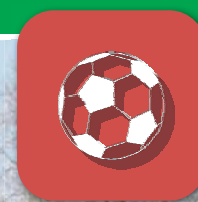
tam w roli faworyta, bo gospodarze zamykają ligową tabelę. Sprawozdanie już w najbliższym czasie.

Jarosław Kania, fot. nadesłane

Piłka nożna – klasa okręgowa

Wygrywamy z czołówką, a punkty tracimy z ogonem tabeli

Zespół z Raciąża uczcił pamięć zmarłego rok temu kolegi Tomasza Lindy.

Rawys CEO Raciąż – BKS Bydgoszcz 0:0

■ Rawys:

Gibas, Kołodziejski, Nalewaj, Gąsiorowski, Prusaczyk, Brzeziński (60 Wiśniewski), Kurs, Pril, Rybacki, Donorowicz (70 Podlewski), Mocek

Zawodnicy z Raciąża do spotkania z BKS-em przystępowali po świetnym starciu z Unią Wąbrzeźno. Przed pierwszym gwizdkiem zawodnicy z Rawysa CEO Raciąż uhonorowali pamięć **Tomasza Lindy** minutą ciszy. Przypomnijmy, że zawodnik Rawysa zmarł rok temu podczas powrotu z jednego ze spotkań.

Niedzielny mecz z ekipą z Bydgoszczy mógł rozpocząć się od szybkiego ciosu zadanego przez miejscowych. Jednak po wejściu w boczny sektor pola karnego

Damiana Rybackiego, podanie jego autorstwa nie dotarło do celu. Po chwili przyjezdni spróbowali swoich sił, ale fantastyczną interwencją popisał się **Kacper Gibas**. Spotkanie samo w sobie było skoncentrowane w środkowej części boiska. Obie ekipy wykazały się niezwykłą... anemią, jeśli chodzi o kreowanie sytuacji. Bydgoszczanie uderzali z dystansu, ale w tych próbach nie było wiele szans na zdobycie gola. Raciążanie zaś do końca połowy zrealizowali zaledwie jedną konkretną sytuację, gdy po dośrodkowaniu z woleja Rybacki trafił w boczną siatkę. To byłoby na tyle.

Wcale nie lepsza druga połowa

Druga część gry niestety wcale nie była lepsza. Co prawda rozpoczęła się fantastycznie – zawodnik BKS otrzymał czerwoną kartkę za faul na **Tomaszu Prusaczyku**.

To na niewiele się zdało. Początkowo miejscowi starali się wykrzesać liczebną przewagę. Kilukrotnie było zamieszanie w polu karnym, bez skutku. Przed dobrą szansą także stanął Rybacki, jednak jego dwie próby z ostrego kąta obronił golkeeper. Znowu na boisko powrócił obraz z pierwszej części gry. BKS skupiony na obronie próbował kontrować. Rawys zaś nie mógł sforsować obrony przeciwników. Ten impas przełamali goście, przyspieszając grę w końcówce. Ba, należał im się rzut karny, gdy **Piotr Nalewaj** ewidentnie odepchnął przeciwnika w szesnastce. Na jego szczęście ani sędzia liniowy, ani główny nie widzieli podstaw, by podyktować wapno. W 94 minucie miejscowi mieli piłkę meczową. Konkretniej to **Tobiasz Mocek** mógł zdobyć rozstrzygające trafienie. Jednak jego uderzenie z bliska było bardzo niecelne.

Szkoda straty punktów z niższej notowanym rywalem, jakim jest słabszy spośród dwóch bydgoskich zespołów rywalizujących w naszej okręgówce. Następne spotkanie Rawys CEO Raciąż zagra na wyjeździe z LKS Dąbrową Chelmińską i przynajmniej matematyka wskazuje, że będzie to rywal o wiele bardziej wymagający niż BKS.

Tabela

Klasa okręgowa, gr. 1 kujawsko-pomorska

1. Polonia Bydgoszcz	21	46	71-19
2. Unia Wąbrzeźno	21	45	59-21
3. Rawys Raciąż	21	43	58-37
4. GLKS Dobrcz	21	42	57-25
5. Mustang Ostaszewo	21	41	55-38
6. Olimpia II Grudziądz	21	39	54-22
7. LKS Dąbrowa Chelmińska	21	39	60-36
8. Victoria Lisewo	20	31	34-44
9. Naprzód Jabłonowo Pomorskie			
	21	28	38-49
10. Stal Grudziądz	21	27	48-53

11. Krajna Sępólno Krajeńskie	21	25	48-66
12. Victoria Czernikowo	20	19	35-38
13. BKS Bydgoszcz	21	17	26-46
14. Promień Kowalewo Pomorskie			
	21	15	31-76
15. Sokół Radomin	21	14	32-54
16. Start Warlubie	21	4	19-101

Pozostałe wyniki

GLKS Dobrcz – Promień Kowalewo Pomorskie 7:0
Krajna Sępólno Krajeńskie – LKS Dąbrowa Chelmińska 2:5
Mustang Ostaszewo – Victoria Czernikowo 1:1
Sokół Radomin – Olimpia II Grudziądz 2:0
Start Warlubie – Polonia Bydgoszcz 0:5
Victoria Lisewo – Naprzód Jabłonowo Pomorskie 2:1
Unia Wąbrzeźno – Stal Grudziądz 2:1
Tekst i fot. Michał Beldzikowski

Piłka nożna – klasa B

Strzelanina z Łokietkiem

Cis Cękyn – Łokietek Wierzchucin Królewski 3:6 (1:3) Bramki: D. Boniewicz (39), Rydzkowski (71), Żelazny (90)

■ Cis:

Patyna (75 Zaleski), D. Boniewicz, J. Chałat, K. Chałat (75 Mróz), Kawczyński (21 K. Leszczyński, 46 Ł. Boniewicz, 75 Żelazny), Krajna, D. Leszczyński, Rafiński, Rydzkowski, Śliwa, Szulc

Cekcynianie podejmowali u siebie zespół Łokietka Wierzchucin Królewski. Przyjezdni w zeszłym tygodniu pokazali się ze świetnej strony w meczu z ówczesnym liderem Fuksem Wielowicz, zwyciężając go. Przed gospodarzami zatem było bardzo trudne zadanie. Pierwsze 30 minut było bardzo sennie. Piłkarze obu ekip dostosowali się do panujących

warunków atmosferycznych. Słoneczna aura wyraźnie rozleniwiała ofensywne poczynania dwóch drużyn. Jedynie w okolicach kwadransu Cis przeprowadził składną akcję zakończoną strzałem **Adama Szulca**. Dopiero gdy stadionowy zegar pokazał 30 minut, gra się ruszyła. Do roboty wzięli się goście. Przyjezdni wykorzystali szybko dwa błędy w obronie i wyszli na dwubramkowe prowadzenie. W ripozie z rzutu wolnego kapitalną bramką popisał się **Damian Boniewicz**. Na niewiele się to zdało, skoro do końca połowy przyjezdni znów zapunktowali. W drugiej odsłonie nieliczna publiczność nadal obserwowała kwadrans mało porywającej gry. Ponownie impas przełamali zawodnicy Łokietka. Kolejny błąd, kolejny gol i mieliśmy 1:4. Jednak Cis nie poddał się i szybko zredukował prowadzenie do dwóch trafień. Padła bramka autorstwa **Grzegorza Rydzkowskiego**, który uderzał po krótkim słupku. Ko-

pie tej akcji zaprezentowali wierzchucinianie. Efekt? Ten sam. Po chwili powiększyli swoje prowadzenie. Tuż przed ostatnim gwizdkiem swoją sytuację wykorzystał **Eryk Żelazny**.

Za tydzień Cis czeka nieziemsko trudna przeprawa. Na jego boisko przybędzie wspomniany na wstępie zespół Fuksa Wielowicz. Wielowiczanie to zespół z czołówki klasy B, ale przechodzą ostatnio delikatny kryzys. Czy Cis to wykorzysta? Oby, bo nadal czeka na pierwsze zwycięstwo w sezonie.

TKP Tuchola – Olimpia Wteln 0:6 (0:3)

■ TKP:

Liegmann, Dończyk, Rostankowski, Nelke, Rembisz, Gwizdała (35 Jakusz-Gostomski), Pilarski, Głomski, Paczyński (75 Filipiak), Kłosowski (55 Banach), Konarski

W meczu nie brakowało mocnych starć.

Victoria Niemcz – Myśliwiec Gostycyn 2:0 (1:0)

■ Myśliwiec:

Buczkowski, Cymerys, Hermann (60 Nitka), Kowalewski, Kuligowski, Mazalon (60 Weyna), Nowacki, Parszyk, Pułkownik, Wamka, Wilkoński (29 Sobczyk)

SBT Pionier Kęsowo – Sokół Nowy Dwór 2:4

Tabela

Klasa B, gr. 1 Bydgoszcz

1. Victoria Niemcz	14	37	58-14
2. Gwiazda Sypniewo	14	37	50-12
3. Fuks Wielowicz	14	32	46-21
4. LZS Wąldowo	14	25	41-29
5. Łokietek Wierzchucin Król.	14	23	45-35
6. Myśliwiec Gostycyn	14	21	31-29
7. Olimpia Wteln	14	18	29-23
8. Sokół Nowy Dwór	14	18	40-35
9. Gryf Piaseczno/Skarpa	14	14	27-58
10. Bizon Tuchółka/Kęsowo	14	7	21-54
11. TKP Tuchola	14	5	18-67
12. Cis Cękyn	14	4	26-55

Tekst i fot. Michał Beldzikowski

Reklama

TAXI 24 h
tel. 504 441 778

Bramkarz bohaterem dwóch ostatnich meczów

W ostatnim tygodniu drużyna Tucholanki WIESE Tuchola rozegrała wyjątkowo dwa spotkania. Pierwszym z nich był zaległy mecz 16. kolejki, który w pierwotnym terminie – 11 marca nie odbył się z powodu stanu boiska zasypanego śniegiem. Drugi natomiast, był terminowym meczem 22. już kolejki rozgrywek klasy A.

Tucholanka WIESE Tuchola – Wisła Gruczno 0:0

■ **Tucholanka WIESE Tuchola:**
Wilkoński, Rostankowski, Schroeder, Gilka, Topoliński, Materac, Orzechowski, Tromski, Michalak, Kęsik (65 Cyman), Kociński

Zapowiadało się już od pierwszego gwizdka, że środowa rywalizacja będzie wyrównana. Rywal z Gruczna znajdujący się na podobnym poziomie tabeli klasy A nie stwarzał zbyt dużego zagrożenia, dlatego drużyna tucholan mogła pozwolić sobie na grę wysokim pressingiem. Dominowała na polowie przeciwnika, tworząc sobie więcej okazji do zdobycia gola. Jedną z takich sytuacji, gdy lokalni zawodnicy byli o krok od wyjścia na prowadzenie, był strzał z dystansu **Jędrzeja Orzechowskiego**. Z linii bramkowej piłkę wybił jednak stoper Wisły Gruczno. Tucholanka musiała mocno uważać na stałe fragmenty gry wykonywane przez przeciwników. Moment nieuwagi wystarczyłby, żeby ci wyszli na prowadzenie. Przy rzucie różnym bramkarz **Artur Wilkoński**, będący bez wątpienia kluczowym zawodnikiem tego spotkania, uderzył kolanem o ramę bramki. Mimo dolegliwości pozostał na murawie, wykazując się niemałym poświę-

ceniem. Podkurczającego nogę kolegę z drużyny odciążyli obrońcy: **Jakub Rostankowski**, **Wojciech Schroeder**, **Łukasz Gilka** oraz **Michał Topoliński**. Dwa razy bardziej skupili się na odbiorze piłki rywalom i niedopuszczeniu jej do bezpośredniego kontaktu z golkeeperem. Przez większość czasu udawało im się to. A jeśli cokolwiek przepuścili, to w taki sposób, by Wilkoński nie miał problemu z obroną. Wyjątek stanowiła jedna akcja Wisły, która zakończyła się trafieniem piłki do siatki Tucholanki. Na szczęście po chwili sędzia liniowy uniósł chorągiewkę, co sprawiło, że bramka nie została uznana. Do ostatniego gwizdka tucholski bramkarz zachował czyste konto. To jego postawa w dużej mierze przyczyniła się do wywalczenia chociaż tego jednego punktu w bezbramkowym remisie.

Tucholanka WIESE Tuchola – Gwiazda Bydgoszcz 2:1 (0:0)

Bramki: Kęsik (82), Szatkowski (88)

■ **Tucholanka WIESE Tuchola:**
Wilkoński, Guz (46 Borek), Schroeder, Gilka, Topoliński, Materac, Orzechowski (79 Szatkowski), Tromski, Kęsik, Cyman (79 Górka), Kociński (60 Michalak)

Sobotnie spotkanie było pierwszym w tegorocznej rundzie wio-

sennej rozegranym na dużym boisku przy ul. Warszawskiej. Tym razem tucholanie podejmowali usytuowaną o cztery miejsca wyżej Gwiazdę Bydgoszcz. Tucholska drużyna grała nisko, widać było skupienie na kontratakach. Te z początku nie przynosiły jednak wymierzanych efektów, bo wybiegający z piłką zawodnik pozostawał sam – brakowało mu partnera, z którym mógłby przeprowadzić skuteczny atak. W takich momentach liczyła się więc kreatywność. Takowa przykuła uwagę kibiców w momencie, gdy **Michał Kociński**, będąc po prawej stronie z piłką i czekając na dobry moment podania do nadbiegającego po lewej **Kajetana Kęsika**, spojrział na niego, dając pozory chęci podania. Myląc wszystkich, zdecydował się na strzał, który niestety przeleciał minimalnie obok słupka. Oczy kibiców przykuł także drybling **Adriana Tromskiego**, który wymijał momentami rywali niczym pacholki. Minuty upływały, a z kontrami było coraz gorzej. Wiele razy sędzia liniowy wskazywał przy nich pozycję spalona. Rywale dominowali na polowie tucholan, tworzyli swoje sytuacje, które na szczęście powstrzymywał **Artur Wilkoński**. Pod koniec pierwszej części spo-

tkania miał szansę pokazać swoje godne podziwu umiejętności. Po przewinięciu Borowiaków w polu karnym sędzia wskazał na jedenasty metr. Kontuzjowany tucholski golkeeper bezbłędnie wycofał intencje strzelca i wybijając piłkę, uchronił zespół od straty. Niestety nie na długo. Po gwizdku rozpoczynającym drugą połowę piłkarze Gwiazdy Bydgoszcz wyszli na prowadzenie. Od tej chwili znacząco uaktywniły się trybuny, gdzie można było usłyszeć – delikatnie mówiąc – niezbyt pochlebne komentarze. Jednak determinacja i walka do końca naszych lokalnych piłkarzy odwróciła losy tego spotkania. Skuteczną okazję po błędzie przeciwników wykończył technicznie **Kajetan Kęsik**, który strzelał na pustą bramkę, gdyż zawodnik w rękawicach z niej wyszedł. Drugą świetną sytuację sfinalizował **Szymon Szatkowski**, który dobił piłkę wybitą przez bramkarza po strzale **Miłosza Michalaka**.

Po dwóch spotkaniach Tucholanka WIESE Tuchola dopisała do swojego dorobku ważne 4 punkty. Po następnej kolejce już wiadomo, że przybędą kolejne 3 oczka. Przyszedł bowiem czas na mecz z Kamionką Kamieniem Krajeńskim, ale drużyna ta wycofała się

z rywalizacji po rundzie jesiennej.

Pozostałe wyniki

Wisła Gruczno – Wda II Świecie 3:3
Victoria Koronowo – Tarpan Mrocza 0:5
Fala Świekatowo – Grom Osie 3:0
Zawisza II Bydgoszcz – Wisła Fordon (Bydgoszcz) 9:1
Tucholanka Tuchola – Gwiazda Bydgoszcz 2:1
Unia II Solec Kujawski – Kamionka Kamień Krajeński 3:0
Grom Więcbork – Sparta Przysięsk 1:2

Tabela

Klasa A, gr. 1 Bydgoszcz

1. Tarpan Mrocza	21	58	83-15
2. Zawisza II Bydgoszcz	21	46	78-19
3. Sparta Przysięsk	19	42	53-31
4. Unia II Solec Kujawski	21	41	61-48
5. Gryf Sicienko	20	37	53-40
6. Gwiazda Bydgoszcz	20	35	60-39
7. Fala Świekatowo	20	33	44-32
8. Wisła Gruczno	20	29	46-38
9. Wda II Świecie	20	26	46-65
10. Tucholanka WIESE Tuchola	21	25	39-44
11. Grom Więcbork	20	21	33-59
12. Grom Osie	20	21	30-42
13. Wisła Fordon (Bydgoszcz)	21	19	35-64
14. Victoria Koronowo	20	2	13-66
15. Kamionka Kamień Kraj.	20	2	7-79

Aleksandra Karnecka

Kręgle

Bez medali w Tomaszowie. Ale plusy są

Wyjazd do Tomaszowa Mazowieckiego skromnej grupy Borowiaków nie przyniósł żadnego miejsca na podium. Mimo to trenerki – opiekunki młodzieży uważają, że występ na torach poza domem przyniósł kilka korzyści i wskazał zadowolającą formę niektórych sportowców.

Jeśli mówimy o solidnym występie na krajowych mistrzostwach, mamy na myśli szczególnie **Dominikę Bucholc**. Na pierwszy rzut oka wyniki tucholan nie są spektakularne, ale dorosłe zawodniczki widzą w tych startach przebliski dobrej formy.

Mistrzostwa Polski Juniorów Młodszych U18 odbyły się w Tomaszowie Mazowieckim. Szesciotorowa kręgielnia postawiła wysokie wymagania przed całą stawką 59 zawodników obojga płci (26 dziewcząt i 33 chłopców). Poza rywalizacją indywidualną rozegrano także inne konkurencje, o których niżej. Najważniejsze dla wszystkich są oczywiście starty indywidualne, które jednocześnie na mistrzostwach były liczone też do rezultatu w parach klubowych.

Dominika Bucholc zagrała najlepiej z grupy tucholan.

W koronnych zmaganiach każdy grał na „dorosłych” zasadach panujących w superlidze – 120 rzutów na czterech torach, 15 do pełnych i tyle samo do zbieranych.

Najlepiej w starcie indywidualnym wśród młodych kobiet wypadła spośród tucholanek **Dominika Bucholc**. Zajął szóste miejsce. Mistrzynią Polski została **Karolina Wołczyk** (KS Pilica Tomaszów Mazowiecki). Z kolei jedyny chłopak z Borów – **Patryk Szwemin** – zajął 24 lokatę. Mistrzem kraju okrzyknięto **Piotra Kraczeńskiego** z SKK Polonii 1912 Leszno.

Dominika najbliżej medalu

– Uważam nasz start za może nie najlepszy, ale solidny i przede wszystkim oddający obraz formy młodzieży z tucholskiego klubu – relacjonuje **Alina Pstrąg-Wilińska**, jedna z opiekunek na mistrzostwach obok **Doroty Januszewskiej**. – Małym sukcesem **Patryka** jest to, że dostał się do ścisłego finału chłopców. Z kolei **Dominika** po pierwszym dniu była trzecia i gdy-

by nie słabsza dyspozycja później, można gdybać, czy z Tomaszowa nie wrócilibyśmy z brązem. Szóste miejsce to godny pochwały wynik.

W parach tucholanki wypadły bez błysku. **Dominika Bucholc** i **Ok-tawia Wiśniewska** zajęły szóste miejsce z wynikiem 960 punktów. Daleko uplasowali się tucholanie w sprintach. Jest to konkurencja rozgrywana na dwóch torach. Na każdym z nich oddaje się dwadzieścia rzutów – dziesięć do pełnych i dziesięć do zbieranych. **Natalia Bucholc** była trzynasta, **Ok-tawia Wiśniewska** piętnasta, **Patryk Szwemin** też piętnasty. Tucholskie

Juniorki młodsze indywidualnie

1. Karolina Wołczyk (KS Pilica Tomaszów Mazowiecki) – 1082 pkt.
2. Katarzyna Nowakowska (SKK Polonia 1912 Leszno) – 1065 pkt.
3. Wiktoria Poznańska (KS Start Gostyń) – 1042 pkt.
6. Dominika Bucholc (MLKS Tucholanka JK M. Kiedrowski Tuchola) – 1021 pkt.
21. Oktawia Wiśniewska (MLKS Tucholanka JK M. Kiedrowski Tuchola) – 447 pkt.
26. Zuzanna Pstrąg-Wilińska (MLKS Tucholanka JK M. Kiedrowski Tuchola) – 391 pkt.

Juniorzy młodzi indywidualnie

1. Piotr Kraczeński (SKK Polonia 1912 Leszno) – 1177 pkt.
2. Antoni Nowacki (SKK Polonia 1912 Leszno) – 1122 pkt.
3. Marcel Nowak (KK Wrzós Sieraków) – 1112 pkt.
24. Patryk Szwemin (MLKS Tucholanka JK M. Kiedrowski Tuchola) – 960 pkt.

dziewczyny zajęły w klasyfikacji drużynowej szóste miejsce z dorobkiem 1817 oczek. Tu ciekawostka – skład Borowiaków uzupełniła wypożyczona na mistrzostwa **Kinga Kolbusz** z BOSiR-u Brzesko. W rankingu klubów Tucholanka zakończyła mistrzostwa na ósmej lokacie wśród startujących jedenastu teamów.

Tekst i fot. Jarosław Kania

Brydż – Turnieje Piątkowe

W piątek rządzą dwaj imiennicy

Po raz pierwszy w tym roku w tradycyjnych rozgrywkach przy stołikach rozegrano turniej par. Choć kierują nim inne zasady, każdy zawodnik, grając w duecie, zbiera punkty na swoje osobiste konto.

Nadeszły zmiany, które – najpewniej mówiąc – są skutkiem innej formuły turniejowej, czyli gry w parach. W ostatni piątek dwaj

Kazimierzowie okazali się najlepsi. Dzięki duetom zarówno w piątkowych rezultatach, jak i w klasyfikacji indywidualnej pojawiła się cała

galeria nazwisk. Dodaje to koloru rywalizacji z talią kart i oby jak najczęściej turniej duetów taso-wał wszelkie klasyfikacje. Można

by rzec, że grają wszyscy, a wciąż na przedzie **Marian Górniewicz**. Tu się nic nie zmienia od dłuższego czasu. Lider ma bezpieczną przewagę nad graczem z drugiego miejsca. Na podium sytuacja wydaje się być ustabilizowana – zawodników z pierwszej trójki dzieli podobne różnice punktowe.

Jarosław Kania

■ Piątek (21 kwietnia)

1. Kazimierz Zaręba/Kazimierz Trawczyński
2. Marek Kozłowski/Adam Chet-chowski
3. Wiesław Wruck/Stefan Gierszewski

■ Klasyfikacja generalna

1. Marian Górniewicz – 95 pkt.
2. Stefan Grzelak – 87 pkt.
3. Adam Chetchowski – 80 pkt.

Piłka nożna

Nowa twarz w galerii sportu tucholskiego

Podczas czwartkowego zebrania poświęconego działalności klubu MLKS Tucholanka Tuchola uhonorowano kolejną osobę, umieszczając jej wizerunek w galerii sportu tucholskiego. Zaczęło się o sylwetkę Henryka Kocińskiego.

Na czwartkowym walnym zebraniu podsumowującym rok Janusz Zawadzinski miał okazję zaprezentować nową postać w galerii sportu tucholskiego. Do zaszczytnego grona dołączył Henryk Kociński.

– Pana Henryka, zapamiętałem właśnie takim, jak widać na zdjęciu – mówił obecny na uroczystości burmistrz Tadeusz Kowalski.

– Henryk Kociński, jak wynika z mojej wiedzy, to osoba,

która budowała Tucholankę niemal od podstaw. Wówczas wielu pasjonatów sportu było zgromadzonych wokół POM-u [Państwowy Ośrodek Maszynowy – przyp. red.] – dodawał wóldarz. – To wyróżnianie długo trwało i mógłbym wskazać winnego. To przez skromność ze strony Wojtka Kocińskiego były największe „opory” [popularny działacz sportowy Wojciech Kociński to syn Henryka – red.]. Zapewniamy, że kapituła w ramach gminnej rady sportu zdecydowała bez żadnych wątpliwości, że pan Henryk Kociński zasługuje na to miejsce – przekazał burmistrz. Dodał także, że żałuje, iż większość z osób została uhonorowana pośmiertnie. Podkreślał, że aktualnie nie ma chyba żadnych zażaleń, jeśli chodzi o ludzi, którzy znajdują się w tucholskiej galerii. Wyrzucił także dumę z kontynuowania tego projektu i uważał, że sport powinien być ponad podziałami. Pogratiulował także potomkom Kocińskiego, którzy przybyli na zebranie, umieszczenia ich ojca w tym miejscu.

Autoritet

Henryk Kociński był wieloletnim kierownikiem seniorów piłki

Dariusz Paul przybliżył postać Henryka Kocińskiego. Nie brakowało barwnej opowieści na temat początku reaktywacji działalności sportowej Tucholanki.

nożnej w Tucholance Tuchola. Był on także członkiem zarządu i rady klubu w latach 70. i aktywnym działaczem, jeśli chodzi o organizację życia sportowego – nie tylko piłki nożnej. Współuczestniczył w reaktywowaniu działalności sportowej Tucholanki. Aktywnie wspierał pozyskiwanie środków finansowych na rzecz działania klubu. Jako przewodniczący rady zakładowej POM Tuchola z wyboru bezpośredniego uzasadniał założenie POM-u potrzebę ponoszenia kosztów finansowych na rzecz klubu. W tym temacie był autorytetem dla wszystkich działaczy POM-u. Dzięki niemu dyrekcja mogła swobodnie finansować rozwój sportu w Tucholi. Osobiście uczestniczył w organizacji turniejów o przechodnie puchary Dni Borów Tucholskich.

Heniu, w coś Ty mnie wpakował?!

Podczas tej kameralnej uroczystości głos zabrał Dariusz Paul, jeden z przedstawicieli osób wyróżnionych w galerii sportu tucholskiego. Przybliżył sylwetkę

działacza i wspominał bezpośrednią współpracę z nowo wprowadzonym do galerii.

– Moja osoba również tutaj figuruje właśnie dzięki takim ludziom jak Henryk Kociński. Moje zachcianki, jeśli chodzi o rozwój sportu, nie były entuzjastycznie przyjmowane przez załogę POM-u. W Tucholi wtedy nie było klimatu sportu. Heniu Kociński był jednak darzony dużym autorytetem. On był z wyboru bezpośredniego przewodniczącym rady zakładowej, dlatego nikt nie śmiał kwestionować realizacji moich planów. Udało nam się wtedy oświetlić stadion. Ekipa trenerska, wyremontowana, kryta trybuna... To wszystko była inicjatywa moja wsparta osobą Henryka Kocińskiego – rozpoczął jeden z zasłużonych dla miejscowego sportu, podkreślając, że stałe wsparcie wywołanego było niezwykle ważne. Ponadto opowiadał, że Henryk Krzywański zabrał się za reaktywowanie działalności sportowej w latach 60., która wtedy właściwie nie istniała. Mówił także o rozwiązaniu problemu związanego z... doбором prezesa. Nikt nie chciał zająć takiego stanowiska. Podkreślił wpływ

Henryka Kocińskiego, który namówił dyrektora naczelnego POM-u na prezesowanie Tucholance. Chodzi tutaj o dyrektora Czesława Wiśniewskiego. Ten myślał natomiast, że będzie klubem dyrygowal jak zakładem pracy. Jak podczas wspomnień usłyszeliśmy w środę, na pierwsze zebranie spośród osób z zarządu nikt nie przybył. Wtedy Wiśniewski poprosił do siebie Kocińskiego i powiedział: „Heniu, w coś Ty mnie wpakował?!” Szczególnie, że nigdy... nie fascynował się sportem.

Paul dodawał, że bez wsparcia nowo wyróżnionej osoby nie byłoby możliwe wyjazdy na zawody, np. do Niemiec. W tamtych trudnych latach zespołowi piłkarskiemu zazdrośczoneo nawet tylko z tego powodu, że jego zawodnicy wyposażeni byli w dresy i sprzętu mieli pod dostatkiem.

Obecny w środę w OSiR-ze syn Henryka Wojciech podziękował zebranym i podkreślił, jak ważna jest galeria dla historii sportu w Tucholi.

– Ma być miejscem, które łączy, a nie dzieli. To w ostateczności przekonało mnie, żeby doprowadzić sprawę pojawienia się na tej ścianie mojego ojca do końca – podsumował syn uhonorowanego działacza.

Tekst i fot. Michał Beldzikowski

HENRYK KOCIŃSKI

piłka nożna

Wieloletni kierownik drużyny seniorów MLKS „Tucholanka”. W latach 70 – tych członek Zarządu i Rady Klubu. Aktywnie wspierał pozyskiwanie środków finansowych m.in. z POM Tuchola. Angażował się również w organizację turniejów o Przechodnie Puchary Borów Tucholskich.

Tak prezentuje się Henryk Kociński na ścianie galerii sportu tucholskiego.

Sport w tygodniu

Piłka nożna

• Klasa okręgowa

29 kwietnia (sobota)

16:00 LKS Dąbrowa Chelmińska – Rawys CEO Raciąż

• Klasa A

Kamionka Kamień Krajeński – Tucholanka WIESE Tuchola (mecz nie odbędzie się z powodu wycofania się Kamionki z rozgrywek po rundzie jesiennej)

• Klasa B

29 kwietnia (sobota)

16:30 Myśliwiec Gostycyn – Gryf Piaseczno/Skarpa
17:00 Olimpia Wtelno – SBT Pionier Kęsowo

30 kwietnia (niedziela)

11:00 Łokietek Wierzchucin Królewski – TKP Tuchola
16:00 Cis Cekcyn – Fuks Wielowicz

Kręgle

3-7 maja (środa – niedziela)

12:00 (środa), 16:00 (pozostałe dni) Mistrzostwa Polaki Seniorów w Kręglarstwie Klasycznym (kręgielnia w Tarnowie Podgórnym, ul. Rokietnicka 21)

Tenis stołowy

29 kwietnia (sobota)

10:00 I Otwarte Mistrzostwa Gostycyna w Grze Podwójnej (hala sportowa CS-R w Gostycynie)

(jk)

Tygodnik Tucholski

Piotr Paterski (redaktor naczelny),
tel. kom. 505 166 687
(e-mail: piotr@tygodnik.pl)

Kamil Tajl,
tel. kom. 781 770 703
(e-mail: kamil@tygodnik.pl)

Agata Wiśniewska,
tel. kom. 781 770 702
(e-mail: agata@tygodnik.pl)

Elżbieta Doniecka

Redakcja: 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3, tel. 52 336 30 50.

Biuro czynne od 8:00 do 16:00 (w soboty nieczynne), e-mail: listy@tygodnik.pl, www.tygodnik.pl

Sport: Jarosław Kania (e-mail: sport@tygodnik.pl), Michał Beldzikowski;

współpracują: Halina Gut, Hanna Szulwic; rubryki stałe: Aniela Czyżyk, Bożena Olszewska;

sekretariat: Natalia Korytowska (e-mail: biuro@tygodnik.pl);

skład komputerowy i łamanie: Krzysztof Janikowski (e-mail: krzysztof@tygodnik.pl); korekta: Halina Gut;

wydawca: Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3;

druk: Polska Press Sp. z o.o. Drukarnia w Bydgoszczy, ul. Grunwaldzka 229, tel. 52 584 86 60.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiacji oraz zmiany tytułów dostarczanych tekstów.

Redakcja nie odpowiada za treść reklam, ogłoszeń, życzeń oraz listów od czytelników.

Anonimów nie publikujemy. Tekstów niezamówionych nie zwracamy. Teksty artykułów,

zdjęcia i wzory reklam są chronione prawem autorskim. Nakład: 3585 egz.

Stowarzyszenie
Gazet
Lokalnych

DZIAŁ REKLAMY:

przedstawiciel na powiat tucholski:

Leszek Kuligowski,
tel. kom. 503 140 734,
(e-mail: reklama@tygodnik.pl)

redakcja: Natalia Korytowska,
tel. kom. 515 149 391,
(e-mail: biuro@tygodnik.pl)

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru
przyjmujemy do wtorku do godz. 16.00,
a reklamy i ogłoszenia ramkowe
do wtorku do godz. 12.00.

KLAUZULA INFORMACYJNA

Biorąc udział w dowolnym konkursie/plebiscytcie i dostarczając do redakcji zdjęcie albo rozwiązanie konkursu/plebiscytu na kuponie, mailem, telefonicznie, za pomocą SMS-a czy w dowolny inny sposób, wyrażacie Państwo zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych wyłącznie w celu realizacji tego konkursu/plebiscytu oraz zgodę na publikację swego imienia i nazwiska oraz dostarczonego zdjęcia na łamach Tygodnika Tucholskiego.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. informuje, iż:

- administratorem Pana/Pani danych osobowych jest Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3.
- Pana/Pani dane osobowe będą przetwarzane tylko i wyłącznie w celu realizacji konkursu/plebiscytu, w którym Pan/Pani uczestniczy, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt a wyżej wymienionego rozporządzenia
- Pana/Pani dane osobowe mogą zostać przekazane firmom Home.pl, ul. Zbożowa 4, Szczecin, Fibero Sp z o.o., ul. Wojska Polskiego 65, Bydgoszcz oraz Bild Presse Polska Sp. z o.o., ul. Żwirki 17, 90-539 Łódź w celu zapewnienia prawidłowego przebiegu konkursu.

• Pana/Pani dane osobowe będą przechowywane do czasu zakończenia konkursu, a dane zwycięzców przez okres wymagany prawem oraz przez okres przedawnienia roszczeń przysługujących administratorowi danych i w stosunku do niego.

• posiada Pan/Pani prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody uzyskanej przed jej cofnięciem;

• ma Pan/Pani prawo wniesienia skargi do Prezesa UODO gdy uzna Pan/Pani, iż przetwarzanie Pana/Pani danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.;

• podanie przez Pana/Panią danych osobowych jest dobrowolne. Jednak konsekwencją niepodania danych osobowych będzie brak możliwości uczestnictwa w konkursie/plebiscytcie.

• Pana/Pani dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany ani nie będą podlegały profilowaniu.

2 maja przejedź się zabytkowym „Chojniczaninem”

Kolejowa podróż w czasie – przez Tucholę

Wyremontowany i odnowiony dworzec kolejowy w Tucholi będzie gościł oryginalny, zabytkowy skład. Będzie można wejść do pociągu i poczuć się jak w ubiegłym wieku. Wszystko podczas najbliższej majówki.

Taki skład przejedzie przez Tucholę. Podróż nim to wyjątkowa przygoda.

Za sprawą turystyki kolejowej TurKol.pl będziemy mogli prze- nieść się do przeszłości. Na żela- zne szlaki Kujaw i Pomorza wjadą kolejowe składy prowadzone przez lokomotywę spalinową SU45, jaka niegdyś prowadziła pociągi lokalne oraz dalekobieżne na niezelektry- fikowanych liniach kolejowych. Do zielonej lokomotywy doczepio- ny zostanie skład retro wagonów z przełomu lat 70. i 80. ubiegłego wieku, z przedziałami pierwszej i drugiej klasy oraz znanym wszyst- kim ówczesnym podróżnym kul- towym wagonem barowym WARS. Wizyta tych spe- cjalnych pociągów na szlakach nasze- go województwa jest okazją do od- bycia sentymental- nej podróży na ich pokładach.

Trasy oraz ceny biletów są zróżni- cowane. W samej Tucholi pociąg specjalny „Chojni- czanin” pojawi się 2 maja, przyjazd o godzinie 13:49. Odjazd do Choj- nic zaplanowano na godzinę 14:04. Będzie to na pewno jedna z ostatnich okazji, o ile nie ostat- nia, by zobaczyć taki skład na pe- ronach tucholskiego dworca.

200 litrów na 100 kilometrów

Lokomotywa, która przyprowadzi skład, to model SU45 o numerze 079. Została wyprodukowana w 1973 roku i pracowała między innymi w Chojnicach w Przewo- zach Regionalnych do roku 2009. Z Chojnic odkupiła ją małopolska firma ALS. Wówczas przeprowa- dzono niezbędne prace remon- towe i przywrócono oryginalną, zieloną malaturę. Proces reno- wacji trwał 18 miesięcy. Dzięki temu od 2 lat możemy zobaczyć tę lokomotywę zestawianą z po- ciągami turystycznymi.

Obecnie w Polsce czynne są tylko 2 lokomotywy SU45. Ma- szyna ta ma 12-cylindrowy silnik o mocy 1750 KM wyprodukowany na włoskiej licencji Fiata. Spalanie przy pełnym obciążeniu kształtuje się na poziomie 200 litrów na każ- de przejechane 100 km.

– Pociągi specjalne na wszyst- kich trasach będą jechać ze zmniejszoną prędkością i co ja- kiś czas przystaną poza stacja- mi na tak zwane fotostopy, czyli w miejscach ciekawych pod względem zabudowań czy przyro- dy. Można powiedzieć, że pociąg będzie pozował dla fotografów kolejowych – mówi nam **Kamil Cesarz**, miłośnik kolei z Chojnic i maszynista w jednej z kolejowych firm przewoźów towarowych.

– Miłośnicy kolei, bo o nich mowa, to spora grupa ludzi, któ-

Wnętrze wagonu z ubiegłego wieku. Pamiętne wąskie przejście i przedziały.

rzy śledzą rynek kolejowy, a także wydarzenia związane z szeroko pojętą tematyką kolejową. Doku- mentują zdjęciowo ciekawe składy pociągów, tworzą filmy z wypraw kolejowych, prowadzą statystki eks- ploatacji taboru, a także organizują ciekawe przejazdy na zapomnia- nych i nieeksploatowanych od- cinkach kolejowych. Wielu z nich łączy pasję z życiem zawodowym – opowiada kolejny pasjonat kolei **Krzysztof Godlewski** z Gdańska.

Dodatkową atrakcją tego dnia będzie mała wystawa pojazdów zabytkowych przygotowana przez Tucholskie Stowarzyszenie Pojazdów Zabytkowych „Dra- gon”. Wiekowe auta można bę- dzie obejrzeć na parkingu przed dworcem PKP w Tucholi w czasie wizyty zabytkowego pociągu. Zo- baczyć można będzie takie kla- syki, jak: fiat 126p i 125p, syrenę 102, skodę 105 czy kilka motoro- werów i motocykli.

Inne miejscowości, w jakich po- jawi się zabytkowy pociąg, to: Sę- pólno Krajeńskie, Człuchów, Czersk (2 maja) oraz: Szlachta, Lipowa Tucholska i Wierzchucin (3 maja).

Jarosław Kania,
fot. Michał Mieszczański,
Krzysztof Godlewski

W redakcji od piątku czekają bilety! Wystarczy przyjść z nowym numerem TT

Organizator przejazdu – TurKol – ma do przekazania 16 biletów na pociąg specjalny „Chojniczanin” relacji Chojnice – Tuchola – Chojnice zaplanowany na 2 maja (wyjazd z Tucholi o 14:04). Co zrobić, by załapać się na bilet? Wystar- czy odwiedzić naszą redakcję z najnowszym numerem „Tygodnika” – tym, który właśnie trzymasz w rękach. Bilety przekazane przez organizatora będą dostępne w redakcji od piątku (28 kwietnia) od godz. 8:00 rano.

Bilety będą przekazywane w podwójnym zestawie – dla dwóch osób. UWAGA! Obowiązuje zasada, kto pierwszy ten lepszy. Zabawa będzie zakończona od razu po wyczerpaniu zapasów. Zwracamy uwagę, że relacja pociągu zabytkowego „Chojniczanin” nie będzie przewidywać już powrotu do Tucholi. Należy więc zadbać o powrót we własnym zakresie. Uzupełnijmy, że zakup biletów na pozostałe pociągi oraz rozkład na stronie www.turkol.pl.

Witamy na świecie W ciągu kilku ostatnich dni przyszli na świat: Fot. (nk)

Ignacy Leon Wilkowski, 12.04., 3460 g, 55 cm, Tuchola. Fot. nadestane

Alicja Kamińska, 18.04., 2850 g, 55 cm, Iwiec

Aleksander Wiśniewski, 19.04., 3940 g, 57 cm, Dziedno

Łucja Maria Gwizdała, 19.04., 3300 g, 52 cm, Legbąd

Pola Rumińska, 19.04., 3080 g, 54 cm, Chojniczki

Borys Kononowicz, 21.04., 3400 g, 57 cm, Czersk

Nela Wolszleger, 22.04., 3440 g, 58 cm, Chojnice

Julia Landowska, 22.04., 2770 g, 54 cm, Czersk

Kacper Jerzy Radke, 24.04., 2780 g, 52 cm, Śliwiec

**Beton
wciąż
na topie**
Str. 4-5

**Klimatyzacja
– sposób
na chłodzenie i...
ogrzewanie!**
Str. 8

**Majówka
na RODOS**
Str. 10-11

**Budowę
wymarzonego
domu
zaczniij
od wyboru
odpowiedniej
działki**
Str. 2

**Domy
do 70 m²
aż tak nas
nie skusiły?
Właśnie
zmieniły się
przepisy!**
Str. 12

DOM i OGRÓD

Wydawca dodatku:

Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Reklama

- płytki ceramiczne • wanny • kabiny
- profesjonalne doradztwo
- projekty i aranżacje łazienek

MAAB

Salon Łazienek

ul. Świecka 74 (obok ronda)
Tuchola tel. 665-458-505

Projektant podpowiada, co MUSISZ sprawdzić

Budowę wymarzonego domu zacznij od wyboru odpowiedniej działki

– Właściwa kolejność powinna być następująca: najpierw należy sprawdzić, jaki budynek można na działce wybudować i dopiero znając te parametry, szukać odpowiedniego projektu. Bo może dojść do sytuacji, która była głośna w Tucholi. Inwestor chciał wybudować budynek mieszkalny z dachem w kształcie kopuły. Być może nie sprawdził zapisów w miejscowym planie zagospodarowania, a te nie dopuszczały takiego rozwiązania. Mimo usilnych starań nie uzyskał pozwolenia na budowę swojego wymarzonego obiektu – zwraca uwagę projektant Jarosław Góral. Pytamy go, o czym trzeba pamiętać nie tylko przed rozpoczęciem budowy domu, ale już na etapie wyboru działki. Niespodzianek niweczających plan wybudowania wymarzonego domu już na wstępnym etapie może być sporo.

Coraz więcej młodych rodzin szansy na własny dom upatruje w jego wybudowaniu. Od czego zacząć taką inwestycję zapytałam tucholskiego projektanta mgr. inż. Jarosława Górala.

Żeby wybudować dom, trzeba mieć działkę, na której ma stać. Przed zakupem należy koniecznie sprawdzić czy upatrzone lub będąca naszą własnością nieruchomość jest położona w obszarze, na którym zgodnie z Ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Gdzie należy to sprawdzić?

W urzędzie miejskim, jeżeli chodzi o teren miasta i gminy Tucholi lub w odpowiednim terytorialnie urzędzie gminy. Miejscowe plany zagospodarowania powinny obejmować obszar miasta czy gminy, ale niestety, tak nie jest. Oczywiście są miejsca, gdzie te plany obowiązują, np. w Tucholi centrum miasta i na osiedlach. Jeśli plan obowiązuje, to planując budowę domu jednorodzinnego, trzeba się dostosować do uwarunkowań w nim zawartych. Są określone parametry zabudowy, wielkość zabudowy, ilość kondygnacji, rodzaj obiektu, podłączenie do mediów i inne zalecenia.

Miejscowe plany zagospodarowania można też znaleźć w Internecie na stronach urzędów gmin lub innych portalach, jednak laikowi trudno ocenić ich aktualność.

Taki wyciąg z miejscowego planu jest darmowy czy trzeba gminie zapłacić?

To kosztuje, ale zamyka się kwotą kilkudziesięciu złotych. Warto to zrobić, bo wówczas mamy gwarancję, że to aktualne dane.

A jeżeli na naszej upatrzonej działce nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania?

Jeśli nie ma planu, to trzeba wystąpić o warunki zabudowy. Jednak nie w każdym przypadku warunki zabudowy można uzyskać. Przedstawiając urzędnikowi miejsce, gdzie zamierzamy postawić budynek, dowiadujemy się, czy w tym konkretnym miejscu jest to możliwe. Branych jest pod uwagę kilka czynników. Jednym z nich jest odległość od istniejącej zabudowy mieszkalnej.

Czy można wystąpić o taką informację jeszcze przed zakupem działki?

Moim zdaniem rozpoznanie możliwości zabudowy należy zrobić przed kupnem działki. Zdarza się, że na zakupionej działce nie można wybudować domu, bo na przykład jest za mała odległość od ściany lasu, a na to nie pozwalają przepisy przeciwpożarowe. Po zachowaniu tej odległości może się okazać, że miejsca na zabudowę już nie ma lub jest go za mało. Może brakować infrastruktury lub mogą wystąpić problemy związane z wyłączeniem z produkcji rolnej. Ustawa o ochronie gruntów rolnych

Działki są drogie, bo jest coraz mniej terenów pod zabudowę. Dlatego trzeba rozważyć decydować. Bywa, że wystawione na sprzedaż działki nie nadają się pod zabudowę, bo występują na nich torfowiska, kurzawki, łąki i inne utrudnienia – zwraca uwagę tucholski projektant Jarosław Góral.

uzależnia wyłączenie z produkcji rolnej od klasy gruntów, powierzchni i położenia. Jest kilka przepisów, które trzeba wziąć pod uwagę.

Czy można te wszystkie czynności, nazwijmy je wstępnymi, jeszcze przed zakupem działki pod budowę domu, zlecić do biura projektowego lub projektanta, żeby wykonał te wszystkie czynności, o których powiedziałeś?

Uważam, że to najkorzystniejsza opcja, bo obowiązuje sporo przepisów i nie każdy musi się na nich znać. Nawet nie będąc jeszcze właścicielem nieruchomości, można wystąpić o warunki zabudowy. Jeżeli nie ma pewności, lepiej wystąpić z zapytaniem lub nawet wnioskiem o wydanie decyzji lokalizacyjnej. Oczywiście właściciel zostanie zawiadomiony. Jest decyzja o warunkach zabudowy i wówczas mamy pewność, że można budować.

Przyszły inwestor ma już informację o możliwości postawienia budynku mieszkalnego i teraz zaczyna szukać projektu. W Internecie znajduje projekt, który mu się podoba. I co dalej?

Właściwa kolejność powinna być następująca: najpierw należy sprawdzić, jaki budynek można na działce wybudować i dopiero znając te parametry, szukać odpowiedniego projektu. Bo może dojść do sytuacji, która była głośna w Tucholi. Inwestor chciał wybudować budynek mieszkalny z dachem w kształcie kopuły. Być może nie sprawdził zapisów w miejscowym planie zagospodarowania, a te nie dopuszczały takiego rozwiązania. Mimo usilnych starań, nie uzyskał pozwolenia na budowę swojego wymarzonego obiektu. W tym przypadku wymagana była zmiana w planie, a taka procedura może trwać kilka lat.

skonsultować z projektantem, który na podstawie dokumentów, przepisów i potrzeb przyszłego inwestora wystąpi o wydanie decyzji, która wszystkie te elementy uwzględni. Trzeba mieć zapewnienia dostawy energii elektrycznej, wody, odbioru ścieków. Zgody te należy uzyskać przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy. Aktem prawnym, który o tym mówi, jest ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Do ustaw są jeszcze rozporządzenia wykonawcze. Każda inwestycja wymaga indywidualnego rozpatrzenia.

Pozostaje projekt budynku mieszkalnego.

Mamy dwie możliwości w budownictwie jednorodzinnym czy zagrodowym: gotowy projekt lub sporządzony przez projektanta.

A co jest tańsze?

Szybszy i tańszy jest zakup typowego projektu i jego adaptacja do konkretnej działki. Autorzy typowych projektów zezwalają na zmiany w projekcie, rzadko się zdarza, że inwestor buduje bez zmian w projekcie. W każdym projekcie typowym jest zawarta informacja, które elementy można w nim zmienić. I w projektach typowych i tych indywidualnych w trakcie realizacji też można dokonywać zmian. Są to tzw. zmiany nieistotne. Jednak nie zawsze jest możliwe zastosowanie projektu typowego i wówczas projektant wykonuje projekt indywidualny.

Dobrze jest na etapie wstępnym skonsultować się z projektantem, jeszcze przed zakupem działki.

Działki są drogie, bo jest coraz mniej terenów pod zabudowę. Dlatego trzeba rozważyć decydować. Bywa, że wystawione na sprzedaż działki nie nadają się pod zabudowę, bo występują na nich torfowiska, kurzawki, łąki i inne utrudnienia. Kupując taką działkę, trzeba wykonać dodatkowe czynności i wydać na to duże pieniądze.

Czyli możemy kupić tanio działkę, ale koszt budowy domu zwiększy się i w sumie cała inwestycja będzie droga.

Uważam, że przy budowie domu najważniejsza jest lokalizacja. Decydując się na jego budowę, trzeba dobrze pomyśleć i nie korzystać z nadarżającej się okazji.

Ustawa prawo budowlane jest często nowelizowana. Obecnie trwają prace legislacyjne mające na celu ułatwić budowę budynku mieszkalnego o powierzchni większej od dotychczas obowiązujących 70 m², bez konieczności uzyskania pozwolenia na budowę. Do momentu zmiany w przepisach obowiązują jednak pewne ograniczenia. Trudno je wszystkie przedstawić w krótkiej rozmowie, bo każda lokalizacja wymaga indywidualnego podejścia. Dlatego apeluję do przyszłych inwestorów, żeby działki pod budowę domu kupowali rozważnie, a sprawy techniczne konsultowali z fachowcami.

Tekst i fot. Hanna Szulwic

GRUPA
psb**TROPS****CENTRUM BUDOWLANE****AKCJA****WIOSENNA****IMPREGNACJA**

**WSZĘDZIE CENY W GÓRĘ,
W TROPS OBNIŻAMY CENY!**

DREWNOCHRON IMPREGNAT EXTRA POWŁOKOTWÓRCZY

PUSZKA 9l**HIT CENOWY****169,99,-****PUSZKA 4,5l****HIT CENOWY****89,99,-**

Tuchola, ul. dr. Karasiewicza 10

Beton wciąż na topie

Na przestrzeni ostatnich kilku lat zmieniły się nasze gusta co do koloru czy wielkości kostki betonowej, którą wykładamy podjazdy i tarasy, ale nie ma mowy o słabszym zainteresowaniu tym produktem. Wręcz przeciwnie, kostka króluje w naszym otoczeniu i nic dziwnego, bo trudno o bardziej funkcjonalny materiał do utwardzenia podłoża, a jego wybór jest naprawdę spory.

Angelika Przeperska radzi, aby kupować kostkę z jednej linii produkcyjnej, ponieważ kolejna partia może różnić się nieco odcieniem.

W Tucholi sprzedają hurtową i detaliczną kostki brukowej zajmuje się między innymi skład budowlany działający przy ul. Karasiewicza 3. W tej rodzinnej firmie za bezpośredni kontakt z klientem od lat odpowiada **Angelika Przeperska**. To na jej pomoc, doradztwo i uśmiech mogą liczyć bardziej lub mniej zdecydowani kupujący.

Jak zauważa nasza rozmówczyni, kostka brukowa jest niezwykle popularna przy aranżowaniu miejskiej przestrzeni, jak parkingi, ścieżki rowerowe czy drogi wewnątrzsiedlowe. Jej wyższość nad asfaltem zdaje się być oczywista – w razie

jakiegokolwiek awarii, nie trzeba kuć nawierzchni, by dostać się do instalacji. Wystarczy rozebrać kostkę. Jednocześnie jest to materiał o wyjątkowej trwałości. W jego skład wchodzi: cement, kruszywo, plastyfikator i ewentualnie barwnik.

– Plastyfikator powoduje to, że kostka ma większą odporność na niskie temperatury – zdradza specjalistka od budowlanki.

Szarość w środku i na zewnątrz

Między innymi ze względu na jej wytrzymałość kostka od dekad z powodzeniem gości w przydomowych ogródkach i na podjazdach.

Tutaj możemy też zaobserwować pewne trendy.

– Aktualnie trendy w aranżacji wnętrz mają mocne odbicie na zewnątrz. Tak jak w domach panuje zachowawczy styl, modern tak też jest z elewacją budynku i jego najbliższym otoczeniem. Królują szarości, grafity i biel. A jeszcze cztery, pięć lat temu sprzedawaliśmy tylko kostkę żółtą, czerwoną, brązową i melanz. Dzisiaj o ten produkt pytają zazwyczaj klienci, którzy chcą coś uzupełnić na swojej posesji. Dopiero co budujący się stawiają w większości na odcienie szarości. Siedemdziesiąt procent naszych klientów wybiera większe, płaskie kostki – mówi pani Angelika. Ona także wychodzi z założenia, że podjazd czy ta-

Do kostki możemy dobrać elementy małej architektury, typu gazony, które razem stworzą spójną całość.

ras powinien tworzyć spójną całość z domem, pasować do koloru jego elewacji i dachu.

– Na pewno podjazd nie może być na pierwszym planie,

bo to budynek jest najważniejszą częścią posesji. Przy białej elewacji raczej nie zdecydujemy się na kostkę typu melanz z żółtymi paskami – zauważa.

REMONTY
Robert Chmiel

- malowanie, tapetowanie, gładzie gipsowe
- wykonywanie elewacji,
- ocieplenia ścian i poddaszy,
- ścianki działowe, sufity podwieszane
- panele, wykładziny,
- kafelkowanie, glazura, terakota,
- montaż okien i drzwi,
- wylewki,
- adaptacje wnętrz,
- biały montaż, instalacje elektryczne, wod.-kan., c.o.

tel. 782 692 192

Szary, grafit, brąz, czerwień i oliwka – to dostępne odcienie kostki ażurowej, meby.

Płytek, szczególnie tych o większych wymiarach, z powodzeniem można użyć jako stopni schodowych.

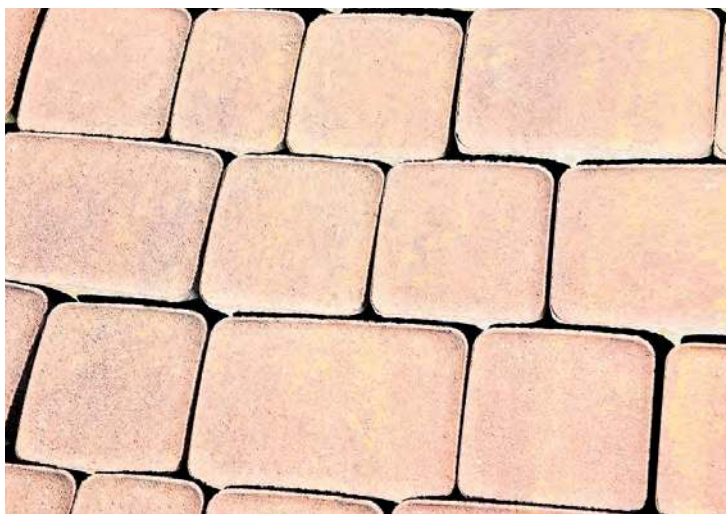
Mały i duży format

Przed zakupem kostki powinniśmy zadać sobie pytanie, co chcemy nią wyłożyć. Podjazd będzie wymagał grubszej płytki niż taras. W przypadku kostki szlachetnej mamy do wyboru trzy grubości, tj.: 4, 6 lub 8 cm. Przemysłówka, która występuje tylko w szarym odcieniu, ma grubość 8 lub 10 cm (używana głównie przy inwestycjach typu parkingi, drogi). Do wyłożenia ciągów pieszych i tarasów spokojnie wystarczy 4, a do podjazdu dla aut osobowych 6 cm.

Niezwykle istotna jest też wielkość płytki. Decydując się na mniejszy lub większy wymiar, powinniśmy wziąć pod uwagę miejsce położenia polbruki i związane z tym oczekiwania.

– Niewielka kostka z fugą sprawdzi się świetnie na ciągach komunikacyjnych w ogrodzie. Szczególnie powinniśmy zwrócić na nią uwagę, jeśli chcemy, aby nasze ścieżki wiły się. Kształt trapezu, w jakim między innymi występuje, ułatwi nam takie skątne ułożenie, a jednocześnie ograniczy straty materiału. Natomiast ta sama kostka niekoniecznie sprawdzi się na tarasie, a to właśnie przez fugi, na których krzesła i inne meble ogrodowe mogą się nieco bujać.

W co w takim razie powinniśmy zainwestować, by cieszyć się popołudniowym słońcem na leżaku, bez niekontrolowanych wahań?

Kostka typu melanz niezmiennie należy do najdroższych.

– Typowa wąska kostka – cegielka, wyszła z mody. Teraz popularnością cieszy się płytka betonowa, o wymiarach nawet 40x60 cm, która nie ma fug. Jej rodzajów jest multum, tak jak i sposobów ułożenia. Dla przykładu formatki płyt 15x60 cm możemy ułożyć w jodełkę. Zapewni, że będzie efektownie i elegancko. Duża płytka doskonale sprawdza się też na dużych podjazdach.

Z oddechem dla Ziemi

Wracając do ogrodów, ciekawym i bliższym ekologii rozwiązaniem jest płyta ażurowa, której budowa pozwala na bezpośrednie odprowadzenie wód deszczowych.

– Ta kostka daje utwardzenie terenu, ale przez swoje przesłanianie, które wypełnia piasek bądź trawa, wygląda też bardziej naturalnie. Do natury nawiązują

także kostki z kamieniem, jak np. granit płukany. To betonowa kostka z wtłoczonym kamieniem na górze.

Z doświadczenia sprzedającej wynika, że osoby stawiające na bogaty i różnorodny pod względem roślinności ogród chętniej wybierają kostki w jasnym odcieniu.

– To rozjaśnia ogród, a po drugie jest wyraźnie zaznaczona linia ciągu komunikacyjnego, nie ma takiej monotonii. Praktyczna strona takiego rozwiązania – w nocy ścieżka jest po prostu lepiej widoczna.

Czyszczenie i impregnacja

O funkcjonalności przy wyborze koloru zdecydowanie nie powinniśmy zapominać, bo choć kostkę brukową względnie łatwo utrzymać w czystości (wystarczy dobrze zamieść bądź umyć myjką ciśnieniową), możemy sobie to nieco ułatwić i zaoszczędzić czasu.

– W miejscach, gdzie wiadomo, że kostka będzie się bardziej brudziła, jak podjazdy samochodowe, najlepiej położyć ciemniejsze płytki. Przy garażu egzaminu raczej też nie zda płytka nakrapiana, z której ciężiej wydobyć brud.

Zakup kostki to inwestycja na lata, dlatego warto postawić na impregnację. Specjalistyczne preparaty typu mokra kostka, zapewnią intensywniejszy kolor, ograniczą przenikanie wody oraz porost mchów. Wypełnią szpar między kostkami pias-

– Nikt nie chce mieć w domu tony żwiru, dlatego też ludzie, zanim założą ogród i trawnik, decydują się na położenie chodnika i podjazdów – mówi nasza specjalistka od budowlanki.

Zakup kostki jest inwestycją na lata. Warto zainwestować w jej impregnację.

kiem kwarcowym, to także jedna z metod na ograniczenie porostu zieleni.

Stopnie z kostki i damski głos

Wartym odnotowania jest również, że coraz więcej osób decyduje się na wykonanie schodów z płyt kostki betonowej.

– Kiedyś wszyscy robili schody z betonu, na które kładziono płytki. Takie schody były śliskie jak diable, a do tego płytki odklejały się po roku użytkowania. Aktualnie sporo osób rezygnuje z lanych schodów na rzecz palisady i stopni z kostki.

Podsumowując przy zakupie kostki decydującymi czynnikami są: wytrzymałość, wymiary, funkcjonalność i kolor. Jeśli chodzi o ostatni z wymienionych, to decydujący głos w tej kwestii mają panie.

– Kiedy chodzi o wybór koloru kostki, to większość panów

przychodzi do naszego punktu z żonami, a w przypadku braku ich towarzystwa zabierają po prostu katalog do domu. Mężczyźni decydują o technicznych kwestiach, jak np. grubość kostki.

Oczywiście nie bez znaczenia jest cena. Nią kierujemy się głównie, dokonując zakupu.

– Na przełomie października i listopada była mała podwyżka cen, ale w styczniu już bardziej dotkliwa, bo wynosząca 17 proc. Skok jest dość spory. Najtańsze kostki w naszym składzie dostępne są od 47 zł/m². Za te bardziej na topie zapłacimy 90 zł/m². To już jest cena z VAT-em.

Nasza przewodniczka po świecie kostki zaznacza, że szara cegielka, która już nie cieszy się taką popularnością, jak kiedyś, nie jest gorszej jakości.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Granit płukany dostępny jest w sześciu kolorach i siedmiu różnych wymiarach.

SILIKATY

SZLACHTA

WYKAZ ASORTYMENTU

Lp.	Nazwa bloczka	Kształt	Wymiary			Zużycie na 1 m ² muru	Klasa wytrzymałości	Ilość sztuk w paletie
			Dł.	Szer.	Wys.			
1.	N24		250	240	220	17,5 szt.	15/20/25	64
2.	N18		250	180	220	17,5 szt.	15/20	80 96 Barwice
3.	N12		240	120	220	17,5 szt.	15	128
4.	8FMD		250	80	220	17,5 szt.	15	192
5.	N15		250	150	220	17,5 szt.	15	96
6.	N18A		250	180	220	17,5 szt.	20 20/25 Barwice	80 96 Barwice
7.	N24PA		250	240	220	17,5 szt.	20 20/25 Barwice	64
8.	N1		240	115	71	55 szt.	20	288
9.	N12PA		240	120	220	17,5 szt.	20	128
10.	N25A		250	250	220	17,5 szt.	20	64
11.	KSP-24		240	65	220	17,5 szt.	15	176
12.	PW		250	240	220	4 szt. na 1 mb.	15	64

Bloczki silikatowe produkowane przez firmę „Silikaty Szlachta” to mocny, tani i ekologiczny materiał do budowy ścian konstrukcyjnych i działowych. Silikaty nie emitują żadnych związków szkodliwych, wykazują najniższą promieniotwórczość oraz mają zdolność hydroregulacji.

Zakład istnieje od 1912 r., a firma Silikaty Szlachta S.C. działa od 2005 r.

To nowoczesne przedsiębiorstwo produkcyjne z nową, w pełni zautomatyzowaną linią technologiczną.

Silikaty Szlachta S.C. oferuje szeroki asortyment wyrobów.

W sprzedaży są bloczki o różnych wymiarach i parametrach.

Produkt jest obecnie stosowany na szeroką skalę w budownictwie mieszkaniowym i przemysłowym.

Silikaty są produkowane z naturalnie czystych surowców, takich jak wapno, piasek i woda.

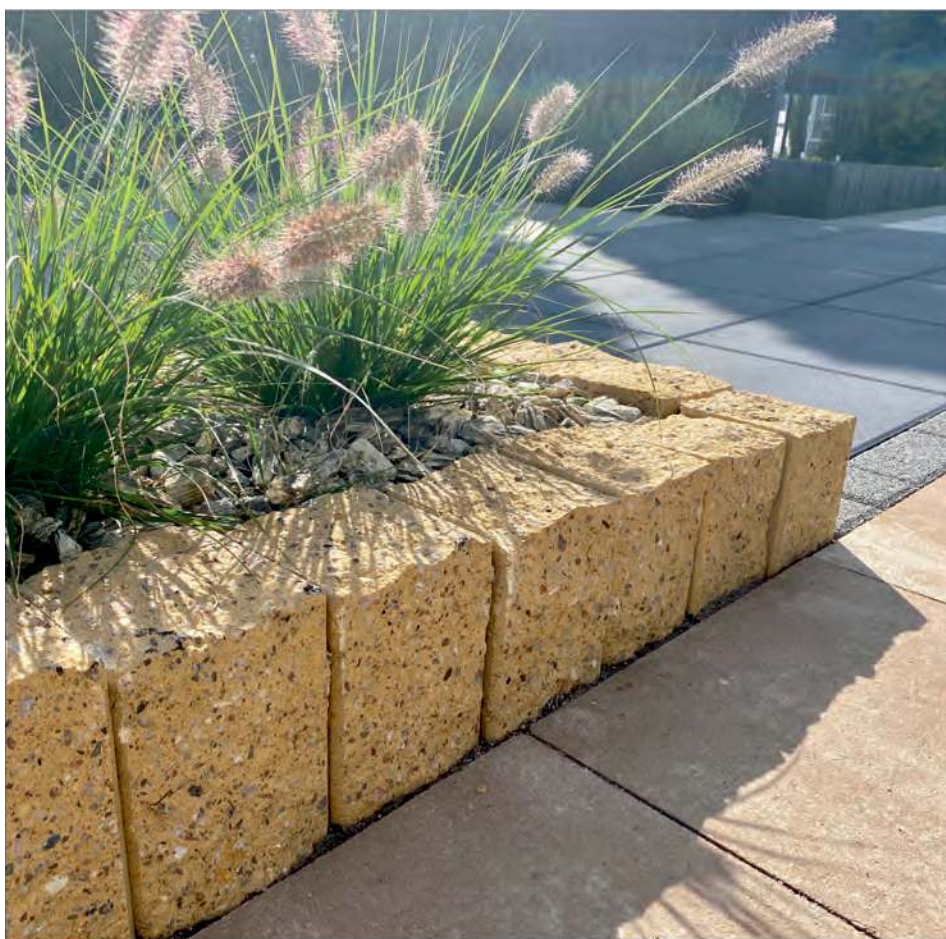
Oferujemy korzystne warunki współpracy dla klientów indywidualnych i hurtowych.

Zapraszamy do zapoznania się z naszą ofertą!

Kontakt:

Silikaty – Szlachta S.C.
J. Gliniecki, R. Ossowski,
ul. Ceramiczna 25,
83-243 Szlachta
tel. 58 588 13 18
biuro@silikaty-szlachta.pl

Silikaty – Szlachta S.C.
„Oddział Barwice”
ul. Zwycięzców 37
78-460 Barwice
tel. 94 712 77 05
biuro@silikaty-barwice.pl

GINTER
Jakość i doświadczenie
35 *lat*

*Jakość • Rzetelność
 Doświadczenie*

Chojnice, ul. Kolejowa 4, tel./fax 52 397 40 46, www.ginter.pl

– Uważam, że zawsze warto wykorzystywać klimatyzację jako źródło ciepła. Zużycie energetyczne jest na bardzo dobrym poziomie i wynosi około 1 do 4. Na przykład przy 5 stopniach na zewnątrz, klimatyzator odda nawet 4,5 kW ciepła za 1 kW energii zużytej – wyjaśnia Marek Piesik.

Klimatyzacja – sposób na chłodzenie i... ogrzewanie!

Odpowiednio serwisowane urządzenia będą działały przez około 15 lat. Jak podpowiada specjalista, klimatyzacja może być bardzo wydajnym źródłem ciepła w okresie wiosny i jesieni, choć coraz więcej klientów decyduje się na ogrzewanie w ten sposób również zimą. Jakiego rodzaju klimatyzacji? Jak je użytkować? Ile trzeba zapłacić? Sprawdzamy.

Jeszcze kilka, kilkanaście lat temu klimatyzacje montowano przede wszystkim w pomieszczeniach biurowych, urzędach czy halach produkcyjnych. Dzisiaj trendy się zmieniają. Technologia poszła mocno do przodu, stała się bardziej dostępna. Przede wszystkim jednak coraz więcej mówi się o wykorzystywaniu energii elektrycznej w naszych gospodarstwach domowych, ale też produkcji „własnego” prądu poprzez chociażby panele fotowoltaiczne. Dlatego dzisiaj zainteresowanie indywidualnych klientów klimatyzacjami jest bardzo duże.

O systemach – jak się okazało w dalszej części nie tylko chłodzących – rozmawiamy ze specjalistą z ponad 30-letnim stażem **Markiem Piesikiem** z Tucholi. Jakiego rodzaju klimatyzatorów wyróżniamy?

– Najpopularniejsze klimatyzacje to bez wątpienia typu split. Urządzenie składa się w takim przypadku z dwóch jednostek, wewnętrznej montowanej przeważnie na ścianie w pomieszczeniu i zewnętrznej. Obie są połączone przewodami. Drugi typ to tak zwane kanałówki. Prywatni klienci rzadko korzystają z takiego rozwiązania, częściej pojawiają się na przykład w hotelach. Instalację zabudowuje się wtedy w regipsie, a system może być bardzo rozbudowany z jedną jednostką na zewnątrz i nawet trzydziestoma w środku. W kanałówkach bieżące utrzymanie jest jednak dużo bardziej skomplikowane. Trudne jest doczyszczenie kanałów i mało kto chce się tego podejmować. W splicie jesteśmy w stanie rozebrać całe urządzenie i dotrzeć praktycznie wszędzie – wyjaśnia nasz rozmówca.

Trzeci opisywany przez niego rodzaj to kasety w kształcie kwadratu, montowane najczęściej w podwieszanych sufitach. Takie urządzenia są przyjemne w użytkowaniu, gdyż wywiewane

wynosi 25 metrów, a w dużym nawet 50 metrów. W swojej karierze nie miałem jeszcze takiej instalacji, której nie udało się wykonać – wyjaśnia Marek Piesik.

– Uważam, że zawsze warto wykorzystywać klimatyzację jako źródło ciepła. Zużycie energetyczne jest na bardzo dobrym poziomie i wynosi około 1 do 4. – Na przykład przy 5 stopniach

dy ceny węgla poszybowały w górę, ludzie zakładali klimatyzacje na potęgę. Znam przypadki, gdzie po roku użytkowania już zwróciły się urządzenia. Klimatyzacje kosztowały tyle, ile węgiel na jeden sezon grzewczy. Dochodzą oczywiście rachunki za prąd, ale sprzęt, który wystarczy na 15 lat, już się spłacił – kontynuuje Marek Piesik.

Konserwacja

W jaki sposób prawidłowo dbać o klimatyzację i ją użytkować, aby cieszyć się jej pracą przez długie lata? Jak zauważa nasz rozmówca, przede wszystkim dla zdrowia domowników, warto zadbać o przegląd i uczciwy serwis przynajmniej raz w roku.

– Chodzi tu o umycie i odgrzybienie profesjonalnymi środkami całej instalacji. Pokazując na moim przykładzie, klient otrzymuje 5-letnią gwarancję pod warunkiem, że raz w roku przeprowadzi płatny przegląd. Dzięki temu ma pełną gwarancję, jeżeli cokolwiek stałoby się z urządzeniem w tym czasie – tłumaczy specjalista.

Kolejny warunek, również odnoszący się do zdrowia użytkowników, mówi o tym, aby w ciepłe dni nie przewartościowywać różnicy temperatur. Optymalna różnica wynosi do 8 stopni. I tak na przykład, jeżeli na zewnątrz jest 30 stopni, to w pomieszczeniu termometr powinien wskazywać ok. 22 stopnie.

– Pamiętajmy, że klimatyzator musi być montowany przez osobę, która ma uprawnienia i wyda odpowiedni certyfikat. Urządzenia nie można zakładać samemu – kończy Marek Piesik.

Tekst i fot. Kamil Tajl

Tak prezentują się nowoczesne klimatyzatory. Coraz częściej klienci decydują się na ich montaż w blokach mieszkalnych.

powietrze rozprowadzane jest tzw. parasolem, czyli w czterech kierunkach.

Kto może mieć klimę? Ile zapłaci?

Gdzie możemy w takim razie zamontować klimatyzator? Specjalista wyjaśnia, że da się to zrobić praktycznie wszędzie.

– Mogą wystąpić jedynie ograniczenia typowo produkcyjne dla danego urządzenia. Mowa tu na przykład o maksymalnej długości poprowadzonych rur czy dopuszczalnych różnicach poziomów w obiekcie. Trudno jednak przekroczyć zalecenia, rzadko to się zdarza. Przykładowo, według jednego z katalogów, w małym klimatyzatorze maksymalna długość instalacji

wynosi 25 metrów, a w dużym nawet 50 metrów. W swojej karierze nie miałem jeszcze takiej instalacji, której nie udało się wykonać – wyjaśnia Marek Piesik.

Co ciekawe, coraz więcej osób decyduje się na montaż klimatyzatorów typu split w blokach mieszkalnych. Tam też nie ma właściwie żadnych przeciwwskazań od strony technicznej.

Ogrzewanie

Klimatyzacja kojarzy się nam przede wszystkim ze schładzaniem powietrza wewnątrz budynku. Coraz częściej jednak wykorzystywana jest także do ogrzewania.

na zewnątrz klimatyzator odda nawet 4,5 kW ciepła za 1 kW energii zużytej – wyjaśnia Marek Piesik.

Dzisiejsze klimatyzatory grzeją do nawet -22 stopni na dworze. Oczywiście wtedy spada ich wydajność, minimalnie do 60% wydajności nominalnej. Nasz rozmówca twierdzi, że ogrzewanie pomieszczeń klimatyzacją w porach jesienno-wiosennych jest jednym z lepszych rozwiązań. Choć nie brakuje mu klientów, którzy z takiego rozwiązania korzystają przez całą zimę.

– Klimatyzacja lubi otwartą przestrzeń. W nowych domach salon często połączony jest z kuchnią, jadalnią i jeszcze przedpokojem. To są idealne miejsca. W zeszłym roku, kie-

MAJSTER PLUS

Szukasz wymarzonych drzwi albo paneli podłogowych? Potrzebujesz pomocy przy wyborze odpowiednich produktów? Zależy Ci na najlepszej jakości i fachowym montażu? Nie szukaj daleko, Majster Plus jest w naszym mieście! Największy wybór w regionie znajdziesz przy ul. Chopina 3.

Majster Plus niezmiennie mieści się przy ul. Chopina 3 w Tucholi.

Majster Plus jest obecny w Tucholi już od 11 lat! Teraz klienci mogą zobaczyć sklep w nowej odsłonie, ponieważ salon przeszedł generalny remont. Dostępne są nowe ekspozycje drzwi i podłóg. Nie trać czasu na zakupy w dużych miastach, Majster Plus jest zawsze po sąsiedzku. Tak, abyś mógł zrobić zakupy łatwo i szybko – w Tucholi sklep niezmiennie mieści się przy ul. Chopina 3.

– Majster Plus to miejsce, gdzie klienci znajdą wymarzone produkty do swojego domu i mieszkania. Naszym znakiem rozpoznawczym jest przede wszystkim jakość. To właśnie wysoka jakość produktów oferowanych przez Majster Plus odróżnia nas od towarów z dużych sieci marketów budowlanych. Dodatkowo oferujemy profesjonalne doradztwo, usługi pomiaru oraz montażu u klienta, które nie są mocną stroną tak zwanych sieciówek – zauważa **Tomasz Stodolny**, właściciel tucholskiego salonu, przedsiębiorca z wieloletnim doświadczeniem w sprzedaży i montażu

– Naszym znakiem rozpoznawczym jest przede wszystkim jakość. To właśnie wysoka jakość produktów oferowanych przez Majster Plus odróżnia nas od towarów z dużych sieci marketów budowlanych – zauważa Tomasz Stodolny, właściciel tucholskiego salonu.

czeniu w sprzedaży i montażu okien, drzwi oraz podłóg.

Dostępność oferty w zasięgu ręki

Osoby, które wykańczają własne cztery kąty, znajdą tu produkty najwyższej klasy, tworzone według aktualnych trendów wzorniczych. Majster Plus zawsze dba o wprowadzanie najnowszych kolekcji, oferując największy wybór w regionie. Główny asortyment tucholskiego salo-

Zawsze po sąsiedzku z największym wyborem!

Sklep przeszedł w ostatnim czasie generalny remont.

Majster Plus słynie z dedykowanych marek własnych, dostępnych wyłącznie w tych sklepach, np. panele VOX.

Marką własną są też podłogi VILO.

średnio na kafelki. Dzięki temu klient nie musi martwić się skuwaniem płytek, remont nie wiąże się już z wszechobecnym nieporządkiem – tłumaczy właściciel sklepu.

Wśród klientów coraz większym zainteresowaniem cieszą się ponadto niestandardowe rozwiązania typu system drzwi ukrytych, drzwi z odwróconą przylgą czy poły-skowe bezprzylgowe. Wszystko znajdziesz w Majster Plus w Tucholi. Sklep regularnie wprowadza promocje na swoje

produkty. Bez względu na to, jaki produkt wybierzesz, możesz liczyć na fachową pomoc.

Należy pamiętać, że Majster Plus niezmiennie oferuje wysoką jakość usług. Sprzedawcy z wieloletnim stażem doradzą, pomogą wybrać odpowiedni model, złożyć zamówienie, a później zajmą się bezpiecznym transportem i certyfikowanym montażem. Pewnym jest, że w tym specjalistycznym sklepie doradcy zajmują się klientem od A do Z.

Wybór drzwi wewnętrznych jest ogromny.

Obsługa od A do Z

– Popularne w ostatnim czasie stają się dostępne u nas winylowe panele ściennie do renowacji łazienek. Ich największą zaletą jest to, że kładzione są bezpo-

Majówka na RODOS

Jeszcze niedawno postrzegane za relikw PRL-u dzisiaj przeżywają prawdziwy renesans. RODOS – humorystyczna nazwa nawiązująca do greckiej wyspy oddaje klimat panujący w rodzinnych ogrodach działkowych ogrodzonych siatką (choć nie zawsze siatką). Wystarczy przekroczyć furtkę ROD, a spotkamy uśmiechniętych, zrelaksowanych działkowiczów, jakby przebywających na wiecznych wakacjach, z tą różnicą, że wiosną leżaki zamieniają na łopaty, haczki i sekatory po to, by później beztrudno wypoczywać w towarzystwie uroczonie kwitnących kwiatów, równo przyciętych żywopłotów czy smakowicie wschodzących warzyw.

Widok na działki ROD Kalina przy ul. Sępoleńskiej w Tucholi. Fot. (pp)

Ziarno historii

Rodzinne ogrody działkowe nie do końca trafnie kojarzone są z epoką słusznie minioną, bowiem ich historia w Polsce sięga ponad 125 lat wstecz. Pierwsze polskie ogrody działkowe o wdzięcznej nazwie „Kąpiele Słoneczne” zostały założone w Grudziądzu w... 1897 roku. Ich rozwój na szerszą skalę nastąpił po I wojnie światowej, a pierwszym pokoleniem działkowców po II wojnie stali się pracownicy zakładów przemysłowych i innych zakładów pracy. Wówczas główną funkcją ogrodów była produkcja żywności na własne potrzeby. Jak wskazuje Polski Związek Działkowców: „znaczna część powierzchni działki przeznaczona była pod drzewa i krzewy owocowe oraz byliny i jednoroczne rośliny użytkowe”. Po transformacji w 1989 roku charakter działek nieco się zmienił. Grządki z warzywami coraz częściej zaczęły być zastępowane przez wypielęgnowane trawniki i miejsca do wypoczynku. Czy obecna inflacja odwróci ten trend? Już od kilku lat, zgodnie z modą na to, co własne i ekologiczne, łatwo zaobserwować, że działkowcy jednak szukają choćby niewielkiego skrawka ogródka na wyhodowanie pozabawionych chemicznych oprysków warzyw czy ziół. Wraca-

jąc do historii... Pracownicze ogrody działkowe z 2. połowy XX wieku zostały przekształcone na rodzinne ogrody działkowe stosunkowo niedawno, bo w lipcu 2005 r. I z takim właśnie skrótem: ROD w miejsce POD funkcjonują dzisiaj. A dowodem na to, że rozwijają się prężnie, jest choćby ważne wydarzenie z ostatnich dni. Z okazji Dnia Ziemi 20 kwietnia br. w warszawskim ROD im. Jerzego Waszyngtona złożył wizytę Ambasador Stanów Zjednoczonych **Mark Brzezinski**, którego gościł m.in. prezes PZD

Eugeniusz Kondracki. Rozmawiano o roli rodzinnych ogrodów działkowych, których łączna powierzchnia przekracza 40 tys. ha, a na ponad 900 tys. działek gospodarują pasjonaci zieleni w liczbie przekraczającej 4 mln.

Pełen rozkwit

Do trendu posiadania dumnie brzmiącego tytułu: działkowiec przyczyniła się niewątpliwie pandemia. Mieszkańcy bloków szczególnie dotkliwie odczuli kwarantanny, podczas których

I co zrobić z tymi ślimakami? Jak je stąd wygonić? A może się z nimi zaprzyjaźnić?

Nawet altana wybudowana kilka dekad temu może być radością dla działkowicza.

mal pusta przestrzeń ze starym, małym domkiem, który wkrótce zostanie zastąpiony nowym. W tym roku bowiem postawili sobie kolejny cel – mały, drewniany domek.

Dlaczego mały?

Zbudowanie domku na działce musi być zgodne z wymogami regulaminowymi ROD-ów, który to regulamin konkretnie określa zasady postawienia tzw. altany ogrodowej. Na działce można postawić bez pozwolenia na budowę wolno stojący murowany czy drewniany domek lub altanę o powierzchni nie większej niż 35 m² i wysokości 5 m przy dachu pochyłym lub 4 m z dachem płaskim. Działkowiec nie musi występować w tym zakresie do organów administracji, wystarczy, że na piśmie zawiadomi zarząd swojego ROD o zamiarze wybudowania lub rozbudowania altany. Powinien też przedłożyć rysunek, na którym przedstawia planowane usytuowanie budynku na działce. Prawo działkowe za altanę uznaje też „obiekt z tarasem lub werandą o powierzchni nie większej niż 12 m²”. Regulaminy ROD-ów określają także odległości zabudowań od granicy działki. Te jednak mogą być rozpatrywane indywidualnie ze względu na usytuowanie danej działki czy choćby na fakt, że działka jest pochyła.

jedyną szansą na nabranie w płuca świeżego powietrza było wyjście na balkon. Wtedy właśnie działki na ROD-ach szły jak świeże bułeczki. Mnóstwo pustych, latami nieobrabianych działek znalazło swoich nowych właścicieli, a są to coraz młodszy miłośnicy natury, często rodziny z małymi dziećmi, wszak właśnie dla dzieci mieszkających w jakimś M działka to prawdziwy raj na Ziemi. Ogródki stały się zatem nie tylko miejscem zastępowania wypoczynku i hobby dla

emerytów, ale także sposobem na relaks dla młodych, zapracowanych i zabieganych osób. Ape-tyt na własny grunt tkwi w wielu ludziach. Dzięki możliwości przejęcia działki na ROD można go, chociaż częściowo, zaspokoić.

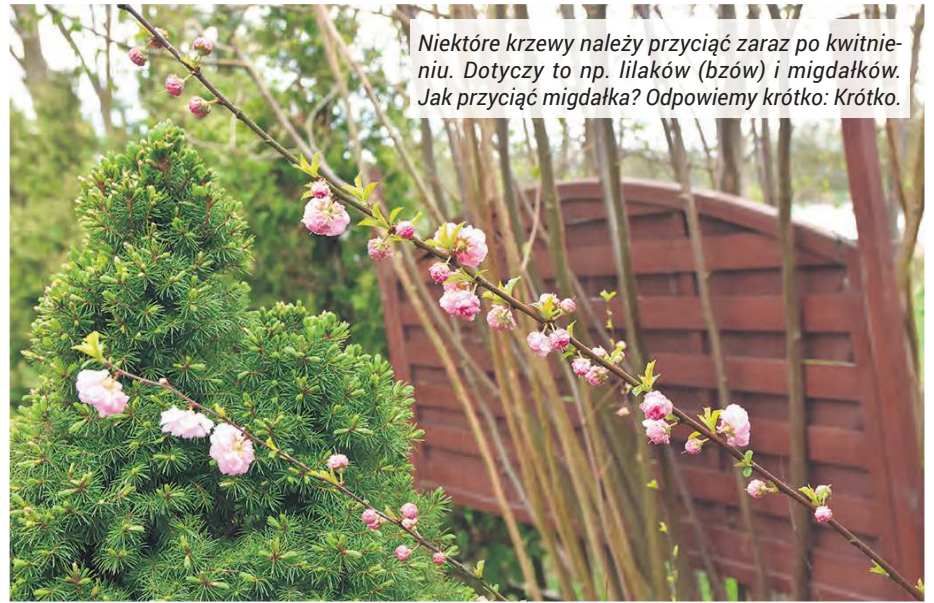
– Nareszcie mam swój kawałek ziemi – mówi pani **Dorota**, od trzech lat dumna posiadaczka działki na ROD „Nad Głębockiem”, gdzie chętnie wypoczywa ze swoim mężem **Wojtkiem**. Cały czas rozwijają swoją działeczkę, bo mieli to szczęście, że trafiła im się nie-

§ 67 [Obowiązki porządkowe] Działkowiec obowiązany jest: utrzymywać w czystości drogi, aleje oraz rowy melioracyjne: a) na połowie ich szerokości, gdy do nich przylegają działki po obu stronach, b) na całej szerokości, gdy do nich przylegają działki z jednej strony.

Odpowiednio przycięta lawenda oraz skrócone pędy hortensji gwarantują uroczne, długie kwitnienie latem.

Niektóre krzewy należy przyciąć zaraz po kwitnieniu. Dotyczy to np. lilaków (bżów) i migdałków. Jak przyciąć migdałka? Odpowiemy krótko: Krótko.

Przejęcie, nie kupienie

Szczególnie osoby niezainteresowane być może nie mają wiedzy, że działek na ROD-ach nie kupuje się na własność. Mimo że wizyta u notariusza jest konieczna, to aktu własności ziemi działkowiec nie otrzyma. Ogródki działkowe należą do Polskiego Związku Działkowców, a członek PZD otrzymuje ogród w dzierżawę. Działkowiec jest właścicielem nasadzeń, urządzeń i obiektów znajdujących się na działce, czyli wszystkiego, co znajduje się nad ziemią, ale właścicielem samej ziemi nie jest i zostać nie może. Nabywa działkę od poprzedniego właściciela za odstępną i staje się jej użytkownikiem. Może też przejąć prawo do działki na inną pełnoletnią osobę. Warto również wiedzieć, że działka nie stanowi wprawdzie własności, niemniej jednak Ustawa o ROD zapewnia ochronę dzierżawy działkowej, wprowadzając odpowiednie stosowanie w tym zakresie przepisów Kodeksu cywilnego dotyczących ochrony prawa własności. Działkowiec w związku z tym posiada szerokie uprawnienia w zakresie dochodzenia roszczeń w sytuacji naruszenia jego praw do działki. W przypadku rzadkiej, aczkolwiek zdarzającej się likwidacji ogrodów działkowych dzierżawcy przysługuje rekompensata za wszystko, co znajduje się nad ziemią, a zatem nie tylko za budynki, ale również za nasadzenia.

Żeby leniuchować z przyjemnością

Każdy działkowiec marzy o relaksie bez zakłóceń

Każdego roku podczas wiosennych porządków powstaje dylemat – co zrobić z taką ilością zielonych odpadów.

Główne wejście na jeden z czterech tucholskich ogrodów działkowych.

Czy i kiedy na terenie swojej działki mogą spalać obcięte gałęzie?

§ 136 regulaminu ROD stanowi, iż „dopuszcza się spalanie pochodzących z działki części roślin porażonych przez choroby i szkodniki, jeżeli to nie narusza odrębnych przepisów, a w szczególności przepisów prawa miejscowego. Spalania nie można wykonywać w ciągu dnia w okresie od 1 maja do 30 września”.

W świetle przepisów związkowych członkowi Związku zabrania się spalania na terenie ogrodu wszelkich odpadów oraz wypalania traw. Wolno jednak spalać pochodzące z działki części roślin porażone przez choroby i szkodniki. Takiego spalania nie można wykonywać w ciągu dnia w okresie od 1 maja do 30 września. Wynika stąd, że spalanie pochodzących z działki części roślin porażonych przez choroby i szkodniki może się odbywać od 1 maja do 30 września, ale tylko w nocy, tj. od zmierzchu do świtu.

Trzeba jednak koniecznie zaznaczyć, że gminy mogą wprowadzać całkowity zakaz spalania na swoim terenie, co również obowiązuje działkowców. W takim wypadku spalanie czegokolwiek jest niedopuszczalne. Naruszenie takiego zakazu podlega karze grzywny. Przystępując więc do spalania na działce, należy się uprzednio upewnić, czy nie naruszamy przepisów miejscowych, a tym samym, czy nie narażamy się na poważne sankcje finansowe.

wają na szczęśliwcach posiadających działeczkę na ROD, o nakazach i zakazach, których wbrew pozorom trochę jest. Pod każdym względem z działek należy korzystać tak, żeby nie zmącić przyjemności wypoczyniania innym. Głośne słuchanie muzyki czy długie, zbyt hałaśliwe biesiadowanie ma prawo spotkać się z niezadowoleniem czy nawet skargą innych użytkowników ogródków. Działkowcy powinni dbać o swoje otoczenie tak, aby cieszyło ich oko, ale również nie przyprawiało o ból głowy sąsiadów. Wewnętrzne regulaminy ROD-ów określają też, w jaki sposób dbać o części wspólne ogrodów, bowiem do obowiązków użytkowników działek należy systematyczne koszenie trawy z przyległych do danej działki ścieżek. Zakazane

jest wjeżdżanie samochodami osobowymi na teren działek (jedynie w wyjątkowych sytuacjach można uzyskać stosowne pozwolenie od zarządu), a tym bardziej trzeba się powstrzymać od chęci mycia auta. Nie należy też palić odpadów. W świetle aktualnie obowiązujących przepisów zarówno palenie liści, jak i palenie gałęzi na działkach są zabronione i grozi za to mandat. Co na to PZD? Na stronie związku znaleźliśmy pytanie

Jeden z najmocniejszych akcentów kolorystycznych wczesną wiosną. Forsycja w swojej najdosłowniejszej szacie.

działkowczki i odpowiedź, którą przytaczamy w całości w ramce obok.

Tnę, suszę, wywożę

Co zatem zrobić z gałęziami, których wiosną jest co niemiara? Najciekawszym pomysłem byłoby zakupienie rozdrabniacza do gałęzi, tzw. rębaka. Pozymski materiał można wykorzystać na ściółkę, która jednocześnie ozdobi rabaty. Nie wszystkich jednak stać na tak drogie urządzenia.

– Jak poradzi pan sobie z taką ilością gałęzi? – pytamy pana Piotra, u którego na działce widzimy całe sterty gałęzi z przyciętych, zbyt wysokich do tej pory drzew i mocno rozrastających się krzewów.

– Tnę gałęzie na mniejsze kawałki, suszę i wywożę do mamy, do spalania w piecu. Ona ma opał, a ja pozyskuję od niej popiół, który wykorzystuję jako naturalny nawóz do trawnika. Taki handel wymienny. Innego rozwiązania nie widzę. Nie mogę tego wszystkiego spalić, to byłoby

naprawdę duże ognisko – wyjaśnia z uśmiechem pan Piotr.

Zdążyć do majówki

Od kiedy jesteśmy szczęśliwymi posiadaczami kawałka zieleni na RODOS, słyszymy w kwietniu, jak sąsiedzi, szczególnie ci z dłuższym stażem działkowców niż my, mówią do siebie:

– Powolutku, powolutku się da. Byle zdążyć do majówki!

Wszelkie prace porządkowe, pozbycie się suchych pozostałości z poprzedniego sezonu, konieczne przycięcie większości roślin, pierwsze nawożenia, sianie, sadzenie, dosadzanie, odnawianie ogrodowej architektury... Wszystko to zajmuje ręce i umysły działkowców i ogrodników. Uda się do długiego majowego weekendu? Usiądziemy na leżaczkach w ręku z kawą lub innym napojem bogów i poleniuchujemy? Rozpocznijemy oficjalnie sezon grillowy? Tego wszystkim działkowcom i nam samym życzymy. Do zobaczenia na działkach!

Beata i Przemysław Tajlowie

Nie będzie obowiązywać ograniczenie metrażu „bez pozwolenia”

Domy do 70 m² aż tak nas nie skusiły? Właśnie zmieniają się przepisy!

Od około półtora roku w polskim społeczeństwie panuje przekonanie, że bez pozwolenia na tzw. zgłoszenie, można budować niewielkie domy jednorodzinne o powierzchni do 70 m². Przeświadczenie to do ubiegłego miesiąca było słuszne. Przepisy prawa właśnie ulegają rewolucji. Bez pozwolenia i innych dotychczasowych wymagań będzie można już zbudować dom prawie każdy – byleby był maksymalnie dwukondygnacyjny, byleby był wyłącznie mieszkalny. Byleby dotyczył wyłącznie osób indywidualnych, a nie np. deweloperów.

Od stycznia 2022 roku obowiązywały przepisy, które miały ułatwić budowę m.in. najmniejszych domów mieszkalnych jednorodzinnych. O pozwolenie na budowę nie musieli starać się chętni na postawienie domu nieprzekraczającego powierzchni 70 m². Budujący w takiej sytuacji nie byli również zmuszeni do prowadzenia dziennika budowy. Oczywiście wczytując się w przepisy można było odnaleźć szereg mniejszych ograniczeń i obostrzeń. Początkowo zapowiadano, najbardziej zaskakującym obostrzeniem był wymóg posiadania wyjątkowo dużej działki dla tak małego domu, ale ta kwestia została skorygowana. Projekt zmian jednak był hucznie ogłaszany przez rząd Prawa i Sprawiedliwości w ramach równie głośnego Polskiego Ładu – generalnej rewolucji w polskim prawie, które zaczęło obowiązywać od stycznia ubiegłego roku. Czy Polacy rzucili się nagle na budowę niewielkich domów? Przypadków nie brakuje, ale nawet dane statystyczne wskazują, że są sporadyczne. W 2022 roku (dane na grudzień) ich liczba tylko nieznacznie przekroczyła 1000 – w skali całego kraju. Nowy, z założenia atrakcyjny pomysł w ramach Polskiego Ładu miał mniejsze zainteresowanie, niż można było przewidzieć. Premier polskiego rządu **Mateusz Morawiecki** oficjalnie

uznał jednak, że – jako pomysł pilotażowy – zdawał egzamin. Oświadczył jednocześnie, że nowości w polskim Prawie budowlanym powinny trwać nadal, bo tego oczekują obywatele. Zwłaszcza ci, którzy chcą być zwolnieni z szeregu uciążliwych formalności, ale jednocześnie planują w swoim domu przekroczyć magiczne, ustawowe 70 m² powierzchni.

Świeżyńka

Już w ciągu ubiegłego roku ze strony rządu zaczęły pojawiać się zapowiedzi, że Prawo budowlane będzie znów zmieniane. Zmiany ponownie miały przynieść korzyść właśnie osobom zainteresowanym budową domu jednorodzinnego, nie tak małego jak w roku 2022. Najważniejszy, zaskakujący niuans to więc brak ograniczenia metrażu przy budowie tzw. domu „na zgłoszenie” – w urzędzie, bez pozwolenia. Początkowo zapowiadana nowelizacja miała wejść w życie już od stycznia 2023 roku. Temat się przeciągnął. Dziś można ogłosić – nowelizacja została przyjęta 29 marca i teraz trafi jeszcze do sejmiku. Nowe przepisy są więc już pełną świeżyńką. W dzisiejszym dodatku budowlanym, w wywiadzie na str. 2 wspomina o nich krótko tucholski projektant **Jarosław Góral**.

– Możliwość budowy bez zbędnych formalności

Co musisz wykazać, by zbudować dom bez pozwolenia?

Obowiązkowe dokumenty:

- projekt budowlany
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
- decyzja o warunkach zabudowy

na wzór programu #DomBezFormalności dla domów powyżej 70 m². Zgłaszasz i budujesz! To proste – ogłosił w momencie przyjęcia zmian w przepisach sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii **Piotr Uściński**.

Dopiero pojawiają się publikacje przekazujące prosty opis dla tzw. szarego człowieka z interpretacją zapisów ustawy. Najważniejsze opisy z komentarzem można już odnaleźć w mediach branżowych dotyczących budowlanki. Opisując je, dziś cytujemy zbiorczo renomowane portale internetowe: muratorplus.pl i murator-dom.pl.

Przysięgnij, że w nim tylko mieszkasz

Zniesiony obowiązek uzyskania pozwolenia na budowę – to podstawowa zmiana w przypadku domu jednorodzinnego. Przepis od teraz dotyczyć będzie wszystkich domów jednorodzinnych, nie tylko tych naj-

mniejszych o powierzchni do 70 m², ale też powyżej tej powierzchni. Każdy dom jednorodzinny będzie można wybudować wyłącznie na podstawie zgłoszenia. Nie trzeba prowadzić dziennika budowy. Jak wskazują fachowcy z muratorplus.pl, dom będzie budowany na zgłoszenie do urzędu, ale obowiązywać będą dwa warunki. Po pierwsze budynek nie będzie mógł mieć więcej niż dwie kondygnacje. Po drugie będzie mógł być poświęcony wyłącznie na potrzeby mieszkaniowe. Co ważne, przepisy przewidują obowiązkowe oświadczenie, że tak właśnie jest. Jeśli nie będziemy przestrzegać zapisów w tym oświadczeniu, grozić będzie nam kara. Brak wymaganego pozwolenia nie będzie oznaczać, że unikniemy innej podstawowej biurokracji. Zgłaszając budowę domu, niezbędne będzie wykazanie się dokumentami: projektem budowlanym, miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, decyzją o warunkach zabudowy.

Bez zgody nadzoru

Zmian wynikających z nowelizacji Prawa Budowlanego jest więcej. Kolejną zmianą ma być likwidacja obowiązku uzyskania pozwolenia na użytkowanie. Zastępstwem w tym przypadku będzie oświad-

czenie kierownika budowy. Korzystanie z nieruchomości będzie następować więc szybciej, bo bez czasu oczekiwania na decyzję nadzoru budowlanego. A warto pamiętać, że użytkowanie nieruchomości przy jednoczesnym braku wydania zgody mogło skończyć się karą i to powtarzaną wielokrotnie. Muratorplus.pl cytując zapis znolizowanego prawa, wskazuje, że teraz inwestor będzie musiał po prostu zawiadomić urząd, że właśnie rozpoczął użytkowanie domu. Będzie mieć na to czas do 14 dni. Zgłosić można się w formie elektronicznej. Obowiązywać mają dwa przypadki, gdy zgoda na użytkowanie okaże się niezbędna: jeśli właściciel domu wystąpi o taką decyzję, mimo braku obowiązku ustawowego lub jeśli budynek będzie oddany do użytkowania jeszcze przed ukończeniem wszystkich robót budowlanych.

Warto dodać, że wiele znolizowanych przepisów obowiązuje już od końca stycznia tego roku. Jednym z nich jest możliwość prowadzenia dziennika elektronicznego budowy. Nie jest on co prawda obowiązkowy, ale będzie jedyną dostępną opcją od połowy 2026 roku. Wówczas przestanie obowiązywać papierowa wersja dziennika.

Piotr Paterski

Reklama

PROFESJONALNIE Z KOI TUCHOLA

SPRZEDAŻ:

- cegła
- licówka ceglana
- posadzka ceglana
- kleje, fugi, zaprawy
- impregnaty: drewno, cegła, beton
- produkty renomowanej firmy REMMERS

Back to the brick - Powrót do cegły

ul. Karasiewicza 12, Tuchola
tel. 535 339 757
e-mail: btb@koituchola.pl

POŚREDNICTWO:

- sprzedaż
- kupno
- wynajem nieruchomości na terenie Tucholi i okolic

ul. Poczłowa 5, Tuchola
tel. 731 931 793
e-mail: nieruchomosci@koituchola.pl

USŁUGI:

- roboty budowlane
- projektowanie
- kierownictwo budowy
- nadzory budowlane
- kosztorysy
- oceny techniczne

KOI KOMPLEKSOWA
OBŚŁUGA INWESTYCJI

ul. Poczłowa 5, Tuchola
tel. 731 931 703, 52 334 33 00
e-mail: biuro@koituchola.pl